

**TLANEJNEUILYOTL TLEN SENTIKMASEUALMEJ.
IYOJOK TLAIJTOLNECHIKOLI
SE TEKPANALI
Sesenkatsitsij tepanitali**

Sentipaj tlajtoli (Art. 1). Pan mexkotali nochi maseualmej kipiaj sesenkatsitsi tepanitali katli kijtous ueyiamochtli tekpantlajtoli, uan ni amo uelis kinkixtilisej tlan amo tlajtous pan inoj.

Pan tonelueyi teyoual tekpiloltlakamej nochi tlen nika asi analieuanij itstosej ka nemajkayotl pampa tekpantlajtoli kinmanauia.

Amo moechkapanos yon se maseuali tlan nauatl, tenenk o xi'oi, tlan tlakatl o siuatl, ixiuitsontika, tla kukuya o amo tsontlalnamiki, iteotlajtoli, itlaneneuilili, ipaktilistli, tla monamiktijtok o amo, uan sekinok tlen amo kiinamiki ken nupa amo kiipatinmakas ixitlualis uan nemajkayotl.

Ometipaj tlajtoli (Art. 2). Mexkotali amo uelis motlajkotlapanas.

Pan ni mexkotali itstokej maneltikej maseualikiniuj katli momelaua pan teyoualmej, uan ni ualaui tlen saniki ya itstoya pan ni mexkotlal tlen uajka ayamo asitoya analieuanij uan kipia ininkalchikolis, tomintekitlaxtlauili, uejkapantlalnamikili uan tlamantli tlaneneuili.

Ixtlimaseualtlaneneuili ni katli ipati ikayampa nesis ajkeyamej monelkualtia pan teyoual maseualmej.

Teyoualmaseualmej katli kichuia se sentikanok nechikolistli, tomintekitlaxtlauili, uan uejkapantlalnamikili, tlen itstoke pan se almontlali uan kipia inintekichiuani katli yajuanti kintokaxtia ika uejkapantlalnamikilis.

Ixitlualis maseualteyoualmej kipia majkauilistli, mochias tlen tlajtous tekpantlajtoli ka inemajkayotlchiuali tlen ka motemachis pan ueyisentijkonechikoli. Nelkiximatilistli tlen altepemej uan teyoualmej mochias pan tekpantlajtomej uan xitlualismej tlen tlaltokayolmej, katli yajuanti kiipanitase katli nika ya achiui ijkuilijtok pan ni ome tlajtoli.

A. Ni tekpantlajtoli kineliximati uan temaka ixitlualis tlen kipiaj altepemej uan maseualteyoualmej, kinmaka majkayotlsenkualistli uan nelkualtisej:

I. Kijtosej kejnijki kichiuase ipakilisnechikolis, tomintekitlaxtlauili, tlajtoltinij uan uejkapantlanamikili.

II. Kitlalis uan kitekiuis ixitlualis ika yani kisenkauasej kuesolmej, kichiuase ken ijkuilijtok ipan tekpantlajtoli, kiipanitase sesenkatsitsitepanitali uan amochsentijkamaseualtlanauatili uan nojka kipanitas tlen ininpatij siuamej. Tekpantlajtoli kijjtos katlike tlamanauijkemej tekipanose ken moneki.

III. Ika ininxitlualis kintokaxtise pan nesentiloli inintekichuanij katli tekitlneemiltise, iuan kininpatiuisej siuamej sanse ken tlakamej, uan kiampa moipanitas tekpantlajtolmej.

IV. Kinmanause uan kinpajtitlalisej ininmaseualtlajtol, inin tlaneneuili uan nochi katli momelaua pan ininuejkapantlanamikili.

V. Kikualchichiuas uan kimanuis kampa itstok ialmontlali tlen tlajtoa tekpantlajtoli.

VI. Kiselis katlaipanitali iaxka tlali, almontlali, tlen taltoua pan tekpantlajtoli, uan ixitlualis katli kipia exkatiyani pan teyoualmej, kitekiuis ken moneki katli eltok pan iteyoual uan amo uelis kitekiuis katli kinmanauia tekpantlajtoli. Pan inoj moneki achiui monechikose ken tekpantlajtoli tlajtoa.

VII. Kampa kamanalti maseualtlajtolmej kintokaxtise inintlayakankemej katli tekipanose pan teyoualtlatilankemej.

Tekpantlajtolmej katli eltok pan tlaaltokayolmej kiipanitase ni xitlualisemej tlen tlalilanka teyoualmej, ka yani tekipanose ken katli kipiaj ininmaseualxitlualis.

VIII. Kintlakakilisej pan tekisenkaualkamanali tlen tlaaltokayotl. Ni xitlualistli motekiuis pan nochi amatlasenkualisemej ka tekichuanij kisenkauas, tlen katli se o ka miakili moixpantia, kipajtitlalise iuejkapantlanamikilis ka tlaipanitali tlen tajtoa tekpantlajtoli.

Maseualmej nochipa tonali kipia kinmatlakechise tlatotonketlkamanali iua tlamanauijkemej katli kiiximatij inin maseualtlajtol uan uejkapantlanamikili.

Tekpantlajtolmej uan xitlualismej katli kipia tlaltokayomej kinmakas nemajkayotl maseualteyoualmej tlen yajuanti kijtose katli kinmonekilia pan sesenka tlaltokayolmej, kiampa kinmanauis maseualteyoualmej.

B. Nochi tlaltokayolmej tlen tomexko uan itlatilanka teyoualmej, tlayolchikauase san se tlen nochi maseualmej uan kitlamise katli amo kuali, kitlalise kaltekichuanij uan kichiuase tlaneneuiltipa kampa moixpanextis ipatijka ixitlualis tlen maseualmej uan ikualtilojka tlen altepemej uan teyoualmej, ni mochiuas ka itlapaleuikauan maseualmej.

Tlen motlamiltis katli amo kipiaj altepemej uan teyoualmej, uan kinmonekilia, tekichuanij moneki kichiuasej:

I. Kinpaleuis ka tekitsentiloli tlen iuexka uextekapan maseualteyoualmej, tlen ka yampa mokualtilitias tomintlachtlauili uan mokualtilis inemilis teyoualmej, ka itlapaleuujka tlen eyi tekittlanauatianij, uan nojka ka itlapaleuil teyoualmej. tekichuanij tlen tlatilanka teyoualmej kinmakas san se tomintlapaleuili katli teyoualmej kitekiuise tlen kinmonekilia.

II. Kimiakiltis kaltlamachtilyalmej kampa monextilis nemachtili ka omej tlatolmej, tlajkuilosej uan momachtise ika maseualtlajkuilolpamitl, momachtianij ma kitsontika inimachtil, kin nextilisej kenijki tekipanose, uan nojia ma kitsontijka pan ueyikalttlamachtilyalmej. Kinpaleuis ka tomintlaxtlauili maseualmomachtianij, ka yani mopaleuise. Mochiuas uan motlalis pan amochtli tlanextilistli, tlanextili katli moneki, uan eltok pan uekapantlalnamikili teyouali, tlen tlajtoa xitlualistli uan ka itlakechil maseualteyoualmej. Moipanitas tlaneneuili tlen nochi uejkapantlalnamikili tlen eltok pan tomexkotlal.

III. Kinpaleusej ika tepajtikakalmej tlen nochi mexko tlali, uan kitekiuise kuatitlaxiupajmej, uan kinpaleuis teyoualmaseualmej ka tlakualistli nelkuali, achtui kiselise nochi konemej.

IV. Kinkualchiuasej tlen kinmonekilia maseualteyoualmej uan ikakiuil pakilisnechikoli, uan ka tomintlapaleuili tlaixpantiloxpa o teaxkatomintlapaleuujketl ika yani kichiuase uan kikuaitilise inin kaljuan iuan sejkinoj tlapaleuilstli.

V. Kinmakas kakiuili maseualsiuamej pan tekinechikolmej, kinmanauis inemilis, kinmapaleuise pan nemachtili uan itlanejneuiltlapaleuil tlen mochiuas tlen inemilis teyouali.

VI. Kiueiyichiuasej tepostlanonotsaloli pan teyoualmej, kichijchiuase uan kiuejueyakilise apolteueyiojtli, chapojpoueyiojtli, tilmekakamanali altepemej uan maseualteyoualmej uelise kipias, kitekiuise uan kikuilauise teposkamanali, teposixpatlanextili uan amatlamoyajketl tlen tlajtoa xitlualistli.

VII. Kinpaleuise pan tekitlachiuali ka tekinechikoli tlen maseualteyoalmej ika kuali tlapaleuili ika yani uelis moaxitilise ka tomin itlatlan uelis tlajtlanise tlapaleuili kiampa tekpanose uan kintlaxtlauise, uan kitekiuise teposyankuikchiuali uan ka yani momapaleuis uan kinemakas tlen tlamantli katli elki.

VIII. Kitlalise tlajtohtinij tlaneneuili ka kin manause katli yau i uan mokupepaj maseualteyoalmej, tlen pan to mexko tlali uan pan analieuanij, ka sesenkatsitsij tepanitali tlen ixitlualis tekipanojkemej, miltekitinij; kikuaitilise inemilis siuamej; kinpaleuise ka kuali tlamachtli katli kinmonekilia uan ika katlakuali ka konemej uan telpokamej tlen champoyouan uan katli asi o yauij tekpanouaj ojsejko; kitlachilise ka tlaipanitali inin amochsentikamaseualtlanauatili uan kinpaleuis ma kiuejkapantlalikaj inin tlaneneuilis.

IX. Kintlatsintokilise maseual teyoualmej kema mochiuas ueyiamochtlitlachiuali uan tlaltokayolmej, teyoualtlatilankemej uan kinselise inin amatlajkuilol katli kichiuaj. Katli nikan ijkuilojtok yani mochiuas ken moneki, nechikoltlajitlxitlajkemej, tlajitoltiyanij tlen tlaltokayolmej, uan teyoualtlatilanka tlan kampa kinmelaua, kiijtose keski tomintlaxtlauili motekiuis uan kiamatlatskiltise tlen katli motekiuis uan katli kijtokej ma mochiua, uan nojkia kenijkatsa teyoualmej kitlachilise uan kimokuitlauise tlen inoj.

Xitlualismej katli kinpaleuia teyoualmaseualmej nojkia uelis kinpaleuise altepemej ika yampatsan xitlualistli tlen tlajtoa tlanauatili.

Eyitipa tlajitoli (Art. 3). Nochi maseualmej kipia xitlualis kiselis tlamachtli. Tlen tlaltokayolmej, D.F., uan itlatilanka teyoualmej temakase tlamachtlisti tlen xochikaltlamachtilyan, primaria uan secundaria. Uan ni tlamachtli kipia kichiuase uan kitsontise ni mumachtianij.

Ni tlamachtli katli temaka tlaltokayotl mochiuas ka pakiliskayotl nochi katli kin monekilia maseualmej uan kipanitas, kiiknelis imexkotlalan, itlaneneuili, ka tlapaleuistli tlen pan sekinok ueueyilistli uan ka tlaipanitalotl.

I. Ki ipatijmakas sempoali uan nauitipaj tlajitoli kampa eltok kakikuili tlaneltokili, tlamachtli katli motemakas pan kaltlamachtilyan amo monextilis teotlajitoli katli motemaka pan teopankali.

II. Tlamachtli motemakas tlen katli kistok ipan yankuik tlanextiloli, kitlamiltis nochi katli amo kuali.

Nojkia:

a) Elis sentiktlapepenolpa, moitas ni sentiktlapepenolpa amo ken san tlanauatilxitalualistli uan sejkotlaneneuilili, moitas ka se kuali yolnemilistli kampa mokualchitias tomintlaxtlauili, pakilisnechikolistli uan uejkapantlalnamikili tlen altepemej.

b) Elis tlen iuexkamexko, -amo san tlapepenolpa o san se pika mopatijmakas,- kiselis uan kimachilis tokuesoljuan, kampa kuali mo tekiuis katli eltok pan teyoualmej, kimanauis to tlamantlaneneuilis, ma mokuilaui to tomintlaxtlauili, motokili uan ma mouejkapantlali uejkapantlalnamikili,

c) Kikualtlalis ma motemaka kuali maseual sentikyolnechikolistli, ika yani kuali monextilis momachtianij, moipatijmakas kuali maseuali uaya katli itstoke ichaneuaj, katli nelkineki nochi nechikolistli, ma mopaleuika ka kuali tlaneneuili uan san sejtipa ka xitlualistli tlen nochi tlakamej , amo kitas tla maseuali o amo, iteotlajtoli, inechikolis, tlan tlakatl o siuatl.

III. Tlen mochias ken moneki tlen tlajtoua itlamijka **II**, tlayakanketl tekittlanauatijketl tlen tomexko kipanextis pan amochtlitlanextilistli, tlen ichualis xochikaltlamachtilyalmej, kaltlamachtilyalmej primaria, secundaria uan ueyikaltlamachtilyalmej tlen iuexka tomexkotlal. Tlayakanketltlanauatijketl kintlakalilis tlen nochi inintlaleneuilis tlayakankemej tekichuanij tlen tlaltokayolmej uan D.F. uan nojkia tlen sekinok nechikolismej katli kitlakechia tlamachtili, tlen tlajtoua xitlualistli.

IV. Nochi tlamachtili tlen tlaltokayolmej temakas amo tlainamas.

V. Tlaltokayotl kinpaleuis tlen nochimej kaltlamachtilyalmej, -tlen katli kin machtiaj konemej katli kipia eyi xiuitl uan tlen ueyikaltlamachtilyalmej- tlauei ipati ika inoj ueias tomexkotlal, kipaleuis katli kitemoua yayankuik yolkatlamachtili ika yayankuik tepostlanextilistli, uan nojkia kiyolchikauas, kiixpanextis uejkapantlalnamikili pan tliimekatl, teposuikatl, nochi maseualtajtolmej,

VI. Kaltlamachtilyalmej katli tlainamaj, tatamej katli tlaxtlauaj, uelis tlamachtisej tlen nochi pan kaltlamachtilyalmej. Tlen tlajtoua tekpantlajtoli, tlaltokayolmej uelis kinmakas kuali tlaneskayotl uan uelis kinkixtilis tlen iuexka ipatijka tlen katli tlanextiliaj inemachtil pan nochi inoj kaltlamachtilyalmej. Tlen katli momelaua xochikaltlamachtilyalmej, kaltlamachtilyalmej primaria, secundaria uan ueyikaltlamachtilyalmej, inoj tlainamaj nemachtili, moneki:

- a) Nemachtli tlen katli tlajtoua itlamiya II, nojkia kichiuas ken moneki katli eltok pan amochtlanextilistli katli tlajtoua III, uan
- b) Kipias achtui, tlanauatili ka xitlauaktlajkuiloli tlen tlayakanketl tekitijketl, tlen tlajtojtos xitlualistli.

VII. Ueyikaltlamachtilyalmej uan sekinok ken inoj tlen katli kinmaka tekpantlajtoli ma yajuanti monenemiltika, kipia uan uelis kichiuase isentijkatlanauatijka; kitase tlake kitokilia uan kiasisej ka innemachtli, ka yankuik tepostlanechtillili uan kiuejkapantlalisej inin tlanamikili tlen katli tlajtoua ni tlajitoli, tlamachtijkemej kinmaka nemajkayotl katli tlanextilisej uan tlaneneuilistli; kitase tlake amochtlanextilistli, kijtose tlake moneki tlatlanise katli paya tekipanos, tlake moneki tla kitekiuis seyok uejkapatekitl uan katli payaya itstoseja tekitlakuilolmej; yajuanti monenemiltise ka itomintlaxtlauil. Nochi katli paya tekipanoua, tlamachtianij, tekitlakuilolmej mokichiuas ken tlajtoua chikuasenpoali uan eyitipaj tlajitoli tlen ni tekpantlajtoli, nojkia katli tlajtoua tekixitlualistli, tlen katli se mauililtekil tekipanoua, mochiua ken moneki san setsa, katli kinmaka nemajkayol katli tlanextilise tlamachtianij uan katli kinmonekilia kiasisej.

VIII. Nechikolueyitlajitoltianij, kisentika kualchichiuasej tlamachtli tlen iuexka tomexko, kichiuasej xitlualismej tlen moneki, uan moxelos pan tlen nochi pakilistlamachnechikoli tlen nochi tlaltokayolmej uan itlatilanka teyoualmej, tlen kitase keski tomintlaxtlauili temakase katli motekiuis uan kijtose keski kiinamasej tekichiuani katli amo tekipanoua ken moneki, uan katli amo tlaneltoka tlen kijtous tlanauatili.

Nautipaj tlajitoli (Art. 4). Se tlakatl uan se siuatl nochi sansemej ipan tlanauatlistli. Inin kin manauis nejchikolis uan iueixka iukaluan.

Nochi maseuali kipia xitlualistli tlen kijtos yaya tlen katli kinekis kinejneuilis keskij konemej kimpiasej uan amo nelnenechka.

Nochi maseuali kipia xitlualistli kimakase tlakuitlauili itlakayo. Ipan tlanauatlistli kijtos kenijki kiselise ni tlakayotlamokuitlauili; uan nojkia tlajitos kema tlapaleuis to mexkoaltepetl, uan tlaltokayolmej tlen momelaua pan kaxtoli uan se tekpantlajtoli, tlen expouali uan matlaktli uan eyitipaj tlajitoli.

Nochi maseuali kipia xitlualis itstos pan se kuali tlaltepaktli tlen ueixtias ika imelajka.

Nochi uikalotl kipia xitlualistli mochantis ika kuali kali. Tlanauatlistli kitlalis katlike mochiuas tlen uelis moaxitis nopa tlapaleuili.

Okichpilmej uan siupilmej kipia xitlualistli tlen kinmakase kuali tlakualistli, tlakayotlamokuitlauili, nemachtili, uan kuali uilkayotl tlen ueyiasa ika imelajka.

Tatauanij, konetlachilianij uan tlamokuitlauianij nochi kipiaj kipanitase ni xitlualistli. Tlaaltokayotl kitlalis katli monekilis tlen kiipanitas inemilis konemaj uan kiipanitas Ininxitlualismej.

Tlaltokayotl kinmakas kakiuili sejsekatlapaleuikemaj tlen yajuanti nojkia kiipanitase uan mamochiua ixitlualis konemaj.

Makultipaj tlajtoli (Art. 5). Yon se maseuali amo uelis se kitsakuilis tla kineki yaya tekpanos, pan se tlichualtekitl, tlanemakiltekitl, o seyok tekitl tlen katli mochiua ka xitlualistli. Ni majkauiltekikayotl uelis kijtos se tekichijketl amo kuali tekitlamanauijketl ma amo mochiua, kema kikuesoua seyok maseualixitlualis, o kitlamiltis ikatlanauatujkaj tlen tlaltokayotl, tlen tlajtoua tlanauatili, kema kiixpano ixitlualis se pakilisnechikoli. Amo aki mitsiljuis amo kuali katli tipiaj o tipixkatok tlen ka motetikayotl tichijki, se tekitijketl yaya kena uelis mits iljuis.

Tlanauatili tlejtos tlen sesenka tlaltokayolmej, katlike tlapejpeniltlamachtili kinmonekilis amatsontiltlamachtili katli kitekiuis, tlake moneki motemitis ka inoj se kiselis uan katlike tekichiuani katli temakase.

Amo a ki se kichiuaitis matekipano tla amo kuali kitlaxtlauija, tlan ya amo kineki, kena uelis ajkineki tekpanos tlen kijtoa tekitlamanauijketl, uan ya kichiuas tlen tlajtoua se uan ome pamitl pan makuilpouali uan matlaktli uan eyi tlajtoli.

Pan tekitlaixpantilmaj kena uelis mochiuaitis tlen tlajtoua tlanauatili, ken nopa tepostlatopontli uan katli tekimaxaltia, nojkia katli kipiase tekitlalnamiqtianij uan katli tekiti tlapepenolpa. Pan tekitlapepenolpa uan kalnechikoamatlatsintokili ni mochiua ka tlachiuaitli uan amo moinama, inoj uelis kintlaxtlauija katli kichiuja katlapejpeniltlamachtili tlen tlatoua tekpantlajtoli uan katli

kijtoua tlanauatili. Nochi tekittlaixpantilmej mochiuas ka tlachiuatili uan kinixtlauis tlen tlajtoua tlanauatili.

Tlaltokayotl amo uelis kiselis ma mochiua yon se tekittl tla inoj kipololuis san tlen nemajkayotl tlen katliueli maseuali.

Yampatsa amo uelis kiselis tla se maseuali kineki kichiuas pan se tekittl, kitekixitlilisej, tlan makikauas se keski tonali o tle ya nochipa, tlen tlilchiuattekittl o tlanemakilttekittl.

Pan se tekipanolpa, uelis mochiualtis tekipanos tlen mosenkaua tonali tlen tlajtoua tlanauatili, uan amo uelis se kitlanauiltis tekipanojketl tlen ipanojka se siuitl, uan amo uelis moueyiakilis tonali, ika inoj ma kikaua iteki, kipolos tlen katliueli xitlauali tlajtolneneuili.

Tla sentikatekichiuali amo mokichiuu ken moneki, tlen ka kimelaua tekipanojketl, uelis kichiualtis tlen inoj tlajtoua tlanauatili, uan amo meneki se kichiualtis pan tlakayomaseualtekipanojketl.

Chikuasentipaj tlajtoli (Art. 6). Nochi katli se kineneuilia ueli se kijtos, amo uelis sanima mits iljuis se tlajtoltlamanauijketl o se amatlachijketl amo kuali, yaniauaj mits nauatise kema ajkinejki ka motlajtol kitlanaui se eyitipaj maseuali, tichiuu se tlajtlajkoli, kinejkomana tlaixpanelkualtili; uelis kijtos katli kitlanauia tlen tlajtoua tlanauatili. Xitlauak tlamachiloyan mochiuas ka inelkualtil tlaltokayol.

Tlen ken mochiuas tlen se ixitlualis kiplas tlamachiltli, tlaltokayolmej, D.F., tlen kampa kinmelaua itlanauatil, kichiuasej tlen ka inoj tlanauatili yoltlapeualistli:

- I. Nochi tlamachiltli katli kiplaj pan imako se tekittijketl, mexkokaltlanauatilpa, tlaltokayotl, uan itlatilankemey teyoualmej, ni tlaixpantilolpa, uan uelis amo temakas tlamachiltli se keski tonaltipaj pampa kiampa kimonekilia tlaixpanelkualtili tlen tlajtoua tlanauatilmej. Pan ni xitlauali nochipa eltos tlen temaka yolueyipejkatlamachiltli.
- II. Tlamachiloyan katli kipla se akjinejki maseuali uan kampa kijtous kanke uala, kema tlakatki, eltok itokax uan sekinok tlajkuilotlatsintokili, ni kipla tlanauaitipaj tlen ijkuilitok uan kiijuinis tlen tlajtoua tlanauatili.

III. Nochi maseuali, tlen amo moneki kijtos kenke kineki kitekiuis, uelis tlatlanis uan kypias tlaixpantilopatlamachiltikayotl, amo kiinamase nopa san nemaktli, tlen yaya kimonekilia o kinelkualtis tlen inoj.

IV. Mochiuas kenijki uelis se kypias tlamachiltili uan kenijki nelkitase ken moneki tlen amo aki uelis kitsakuilis. Ni tlen tlake ojtli motekiuis kema se tlenijki mochiuas, kichiuas ken moneki kaltlamatiltlaiximatketlanauatilpa uan katlatlaniltekitlapaleuili ka nemachili.

V. Tekichiuaniy kipiaj ichualis tlen kipixtose inin amauan pan tekpanechikolamatlachiuaniy, uan kipanoltisej pan tliitepostlajkuilolpa tlen ken moneki tlamachiltili kayayankuiktipa tlen kenijki kichijki uan kenijki kitlaixpantiloltepaleuijkej.

VI. Tlanauatili kijtos kenijki tekichiuaniy kipia tlamachiltisej tlaixpantilolpa tlen keski tomintlapaleuili temakakej.

VII. Tlan mochiuas san kejueltsa tlaixpantilopatlamachiltili kipia mosenkauas itlajtlakol tlen tlajtoua tlanauatili.

Chikometipaj tlajtoli (Art. 7). Tipia majkauilotl tlen tineki titlajkuilos uan tikixpanextis tlen tlaixpantilolpa moamatlajkuilol tlen katliueli tlanechtilistli.

Yon se tlanauatili, uan tekichijketl uelis mits chiualtis, mits tlatlanis xitlaxtlaua katli tlajkuilojkej o katli teposmiakilti, yon amo uelis mits iluis amoyok xiteposamakixti, tlen yaya katli kipia mits ipanitas monemilis, motlaneneuilis uan tlen pakilistlaixpantilolpa. Amo uelis mitskuilisej moteposamakixtili tlan ta amo tineki uan ka yani mits tomintlatlanise uan kijtose tichijki se tlajtlakoli.

Tlanauatili kijtos tlen moneki, ka inoj amo sanimaj ajkinejki kijtos mochijki se tlaixpanojketl pan amamoyaketlakuilolpa, mokaltsakuasej katli kichiuamatlajkilolpa, katli tlanauatiaj uan sekinok tekipanouaniy tlen kampa eltok uan kiski amatlajkuiloli katli moijto, kena mochiuas tlan nelia monextis tlatlakojetl

Chikueyitipa tlajtoli (Art. 8). Tlanauatianiy uan tekipanouaniy kiipanitase nochi katli akinejki kineki tlajtlanis se tlenijki, san ke moneki inoj mamochiua pan amatlajkuiloli, ka imelajka uan ka tlaipanitalotl; pan sejkotiltlaneuili uelis tlajtlanisej nochi mexkoeuaniy.

Nochi tlajtlanili katli asi pan imako tekichijketl; yaya kipia nimaya tlanankilis ka amatlajkuiloli katli kitlajtlanilia.

Chiknautipaj tlaijtoli (Art. 9). Amo uelis aki mits iljuis amo kuali timosentilis o timonechikos pan inoj katli tichuia ken moneki ka imelajka uan ken tlajtoua tlanauatili; inoj uelis kichiuasej nochi mexkoeuanij kema onkas tlasauaniltlapejpenil. Yonse nechikolistli ka tepostlatopontli, kipia xitlualis mits kamanaljuis.

Amo moijtos amo xitlauak, uan amo uelis kitlamiltisej se nechikolistli tla yajuanti se tlenijki tlajtlanj o kiixpantise inintlaneneuilis ixpa se tekichijketl, tla amo tleno tlamantliiljuili, amo mochia tlauilanalotl uan amo kichiuatisej makichuia uan kipatiuisej ka inemilis.

Majtlaktlipaj tlaijtoli (Art.10). Nochi mexkoeuanij kipia xilualistli kipiasej tepostlatopontli pan ininchampa, ka inoj mokuilauis uan momanauis, san ke, amo uelis kideas uan kitekiuis katli mauiltipa o katli tlajtoua tlanauatili, uan katli kitekiuiaj tsonkotomej katli tlamokitlauia tepostotomej, uan tsonkototlamokuitlauianij tlen tomexkotlal. Mexkotlanauatili tlejtos tlake monekis, kenijki uan kanke uelis kinimakase tlen mexkoeuanij katli uelis kinemiltis tepostlatopontli.

Majtlaktli uan sentipaj tlaijtoli (Art.11). Nochi tlakamej kipiay xitlualistli kalakisej pan tomexkotlal, uelis kisas pan inoj, kipaxalos kampa kinekis uan uelis kipaltas ichampaeuayotl, uan amo monekis kitlajtlanisej amatlamokuitlauili, amatlapanoltli, kena uelis kitlajtlanisej se tlenijki ka moixpantis. Ni xitlualistli kipia eltos pan tekitinij tlen kijtos mamochuia ka xitlualistli, kema akinejki temikti o kichijki se tlenijki ka iuikalauj, uan amatekichiuanij kisenkauase amatlapanoltli, amatl asitilistli uan kalpajtlichikualistli, uan katli asi analieuanij nika mochantia san ke mauililmej.

Majtlaktli uan ometipaj tlaijtoli (Art.12). Pan ni tomexkotlali amo motemaka amatsontitokaitl, kampa tlayakanketl tekichijketl monechikoua tlanauatili uan tlen kijtos mochias, tla pan tetlalpa onka nika amo tikinpanitasej.

Majtlaktli uan eyitipaj tlaijtoli (Art.13). Amo uelis ajkinejki mits kaltsakuas, yon se tekitijketl uelis tetlajijyuiltisej yon ika tekitinij tlen san tetlajtlakoltise. Yon se tekichijketl uelis moueyichiuas uan kisenkauas tlan amo tlajtoua pan tlanauatili. Pan tsonkotokalmej kena onka tlanauatili ka kisenkauase tla akinejki se tsonkoto mopolos o se tlenijki kichijki, san inoj nechikoltekichiuanij amo uelis kichiuas kampa amo kimelaua itlanauatil, amo uelis tlateljuis

se maseuali katli amo ya tsonkoto. Tla se tsonkoto kichijki se tlaixpanoli o tlajtlakoli uan kiasik se maseuali, uajka kiiximatis seyok tekichijketl katli kimelaua.

Majtlaktli uan nautipaj tlajtoli (Art. 14). Tla eltok se yankuik tlanauatili uan katli eltoya mits tlanauia, uajka kisenkauasej ka yankuis tlanauatili.

Amo aki uelis mitskaltsakuas, mits tlakijixtisej katli ta moaxka, moneki ka tekitinij tlen onka uan tlen ixnesi ipan tekpantlajtoli, uan mosenkauas ken achtiui eltoya tlanauatili.

Kema se temikti uan ni tlajtoli eltok pan se tekichijketl, amo uelis mits iljuise ta tichijki tlan amo mochijki ken tlajtoua tlanautili, uan amo ya nopa tlajtlakoli katli motemoua o mochijtok. Kema tlajtlakoli ya kiximati tekichijketl tlen uikalotl xitlualis, uan kisenkauas ken tlajtoua tlanauatili, uan katli amo panesi mochiuas ken tlajtoua yoltlapeualistli tlen xitlualistli.

Kaxtolitipaj tlajtoli (Art. 15). Amo motemaka uan amo mochiuas sentijkatlaneneuilis tlan kualikasej ajkinejki katli tsaktok pan seyok altepetl katli kichijki se tlaixpanoli ken nopa tlaltoltinijlaneneuili, yampatsa katli mauililmej tla kichijki se tlajtlakoli pan seyok altepetl; uan amo mopatlas tlen sesenkatsitsij tepanitali uan xitlualistli tlen ijkuilitok pan tekpantlajtoli, ikualtilistli tlan tlakamej uan katli ya kipiaj kaxtoli uan eyi xiuitl.

Kaxtoli uan sentipaj tlajtoli (Art.16). Amo aki mits kuesos pan monemilis, pan mochaneuan, kampa tiitstok, amamej uan nochi katli ta moaxka, uelis mochiuas inoj ka se amatlanauatili tlen se tekijijketl katli kimelaua, katli kijtos kenke mochiuas, tlake panok pan ni senkualotl.

Amo aki mits kuiti tla amo tleno tlanauatil tekittlajtoltiyanilistli uan tla amo aki mits teljuitok ka tekichijketl o katli kiixpanojke amo yampatsa moteljuitok ka tekichijketl, ka se tlaixpanoli tlen tlajtoua tlanauatili ken tlaixpanoli, uan ka yani amo uelis kiplas nemajkayotl, tlen eltika tlen kichijki uan ka yani yaya nelkichijki.

Tekichijketl katli tlanauatia akinejki kikuitij, nimaya katli tlaixpano kitlalis imako tlajtolmanauijketl, amo kiuejkaualtis. Tla amo mochiua ken moneki uajka tekichijketl tlachtlauas itlaixpanol ken tlajtoua tlanauatili.

Kema akinejki kitasej kichijtok se tlatlajkoli, uajka katliueli maseuali uelis kitskis uan nimaya kikauati ka tekichijketl katli ki melaua, uan yani nimaya kipanoltis ka kuesoltlasenkajketl.

Kema se tlajtlakoli tlauei mauililo tlen tlajtousa tlanauatili, uan tlatlakojketl katli kichijki tlaixpanoli kinekis ualcholos, uan kema amo ueli se yas ka tekittlajtolchijketl pampa tlauei uejka, kuesoltlasenkajketl uelis tlanauatis ma kitskiti tlen yaya kitos pan amatlajkuiloli tlake panotok, uan kenke mochiuas inoj.

Tla se tlenijki mochijki mauililo, tlajtlakojketl kitskijke pampa kitake tlen kichijtok se tlaixpanoli, kuesoltlasenkajketl katli kiselia ni tlatlakojketl maseuali, nimaya kiamatlajkuilos uan kitas tla nelnelia tlatlakojketl, tlan amo uajka nimaya kimakas nemajkayotl tlen tlajtousa tlanauatili.

Kuesoltlasenkajketl amo uelis kias tsaktos se maseuali tlen panos sempoali uan chikueyi kaitl, yani kimakas nemajkayotl, tla amo uajka kipanoltis ka tekittlajtolchijketl, ni kaitl uelis mo ompanos san kampa inoj tlajtopua tlanauatili, ken katli kichia sentittlajtlakoli. Tlan amo mochiuas ken nika ijkuilijtok, tekichijketl yaya tlatsakuas, tlachtlauas itlaixpanol ken tlajtousa tlanauatili.

Kema onka tlanauatili kikuitij se tlenijki tla san sejko eltok o amo, tlanauatis pan amatlajkuiloli tlajtolmanauijketl, ijkuilotos kanke nopa yase, kijtotos katlike maseuali o maseualmej katli kin istkitij uan katli se tlenijki motemoua, uan mopchiuas san katli kijtousa tlanauatili, kema tlamisej kitlananase se amatlajkuiloli ixpa ome maseualmej katli kitake, uan ni kintokaxtis katli iteko, tlan amo aki o amo kineki uajka kintlalis katli kichia ni tekittlanauatili.

Amo ueli mits iljuise amo aki tinonotsas. Tla amo mochiua ken tlajtousa tlanauatili, tlayakananij kin notsasej uan mosenkauas tlaixpanoli. Uelis kichuasej tekittlajtolchijketl, kema tlajtlani ueyittlajtolmexkotekichijketl, tlan amo nojkia uelis kichuasej kuesoltlasenkajketl tlen tlaltokayotl tlen kimelaua, ma tlatlakojketl ma tlanonotsa kan se aki.

Tekichijketl katli kimelaua, pan se amatlajkuiloli kijtotos katli ni mochiuas, ka ajkeya kamanaltis, uan keski kaititsi tetias kamanali. Ueyittlajtolmexkotekichijketl amo uelis temakase kakiuili ma se tlanonotsa tlan yani mochiuas pan tekittlapejpenili, tlanemakiltipa, kuesoluikayotl, tekipanolpa o tlakekiyouili, nojkia amo uelis kinonotsas katli kimanauia.

Nochi tlanonotstli katli motemakas mochluas katli moijto tlen tlajtoua tlanauatili. Tlan amo mochluas ken moneki uajka amo kipias ipatijka.

Tlatekiyouili uelis kalpaxaloti kiampa kitas tla mochijki ken moneki uan kuali kichijki tsontekichijketl tlen tlajtoua tlanauatili; uan uelis tlanauatis ma moixpanexti amochmej, amamej tlen ka inoj uelis kijtos mochijki ken moneki, ken monauati kikuito se tlenijki tlen eltok tlanauatili.

Kalamatlajkuiloselistli uan amamoyajketl, kipia majkauili tla moijkuilos, tla amo mochia ken moneki tlajtos tlanauatili.

Kema onka pakiliskayotl, yon se tsonotoko uelis kinekis mokauas pan mochampa tlan ta amo tineki, uan amo uelis mitschiualtis ma xipaleui. Kema onka tlauilanali tsonkotomej uajka kena uelis tlatlanis ma mokaua pan mochampa ka itlamamal, uelis tlatlanis tlakuali uan seyok tlapaleuili, tlen tlajtoua inintlajtolxitlauali.

Kaxtoli uan ometipaj tlajtoli (Art. 17). Yon se maseuali yaya uelis kisenkauas se kuesoli, yon eltok tlatlanis ka tlauilanali ma kimakakaj katli kimelaua.

Nochi maseuali kipia xitlualistli, makimakaka tlen yaya kimonekilia, mauililtekitinij yajuanti inoj iteki, kisenkauasej kuesolmej tlen tonalpoua tlanauatili, uan nimaya kuesolsenkauasej ken moneki. Ni tekitipaj san nemaktli, amo eltok titlaxtlauas.

Mexkotlanauatili uan pan tlen tlaltokayolmej tlajtojtos kenijki tekipanosej mauililtekitinij uan kenijki tlen yajuanti kisenkauasej kuesolmej.

Amo aki uelis mitschiualtis ma xitlachteaua kampa titlauika kampa amo kimelaua.

Kaxtoli uan eyitipaj tlajtoli (Art. 18). Tla mochijki se tlaixpanoli amo tlauel mauililo, katli itlatlajkol uelis ki kaltechose. Kaltsakualistli eltos yoksejko, amo kampa kichiuilisej tlatsintokili, mosenkauas sansejka.

Mexkotekichiuani y uan tlaltokayolmej kinelkualtilisej tlaiyouili kampa kinmelaua ka tektilistli, ka tlanextilistli uan tlamachtlistli kampa tlen mokuali kuepas tlaixpanojketl. Tlen siamej kin tlayauiltisej amo san sejko kampa itstoke tlakamej.

Tekitinij tlen tlaltokayolmej, kichiuasej tlen katli kijtous tlanauatili kampa itstoke, uan uelis kichiuasej sentlalilistli ka mexkotlanauatilpa, kiampa katli kinteljuitokej tlen kichijkej se tlaixpanoli paya kintlamiltika itlayouili pan kalmej tlen kinauatiaj mexkotekitijketl.

Mexkotlanauatilpa, tlaltokayolmej uan D.F. tekitinij kichiuase, tlen kampa kinmelaua, se sentikatlayajouili uan ika yani kinaxilis katli akinejki se tlaixpanos, tlen katli kitsontise matlajtli uan ome xiuitl uan katli ayamo kitsontia kaxtoli uan eyi xiuitl, tlen eltok yolchikualistli pan tekpantlajtoli, uan sekiniok xitlualismej katli moximajtok. Katli kichijki se tlaixpanoli uan ayamo kitsontiaj matlajtli uan ome xiuitl, ni san kintlalnamiktisej uan kinmapaleusej tlen monelkualtilis.

Ni sentikjkatlayajouili tlen sesenka tlanauatimej kichiuasej tekikalmej, mauililtekitinij uan tekichiuani katli kiximati tlen kisenkauasej se tlenijki katli kichiuasej tlelpokamej. Uelis san kintlalnamiktisej, kinmanausej uan kintlakayopajtisej, kichiuase ken moneki, uan ken kineki telpokatl.

Nochi tlayajouili mochiuas ken moneki. Ininyolchikual telpokamej mochiuas ken tlajtous tlanauatili, uan tekitinij nojkia kichiuasej kampa kinmelaua. Ni mochiuas tlen kitasej tlan ueyi o amo tlaixpanoli uan teipa telpokatl mokuepas pan iteyoual ka iuikaluan, uan kiampa ueias ka tlaixmachtli. Kaltsakualistli mochiuas kema tlaixpanoli tlauei mauililo uan tonaltsakuilistli amo neluejkauas, uan ni kinaxilis katli ya kitsontijke matlajtli uan naui xiuitl, uan teipamej, pampa tlaixpanoli kichijke mauililo.

Mexkotlaixpanonijkemej katli momelaua pan seyok analialtepemej pampa kichijke se tlaixpanoli uan kinkaltsaktokej, uelis kin ualikase pan mexkoaltepetl uan nika kitsontise inin tlaixpanol ken tlajtous mexkotlanauatili pan ni tlajtoli; uan katli tlaixpanojke uan amo mexkoeuanij, uelis kinuikasej pan inanalialtepeltl, mochiuas ken sentikatekichiuali eltok.

Tlanauatijkemej tlen taltokayolmej uelis tlajtlanisej ka mexkotlanauatijketl, ka itlaketsal tlanauatili, ma kiselika tlaixpanonij ken kijtous sentikatekichiuali. Kema kintitlanisej, kinualikasej tlaixpanonij mochiuas tlan kinekisej o amo.

Tlaixpanojkemej katli kitstokej tekichuanij, ken kijtous tlanauatili, uelis kinkaltsakuasej nechka pan ichampa, uan kiampa teipa uelis mokuepas pan iteyoual.

Kaxtoli uan nautipaj tlajtoli (Art. 19). Yon se tekittlajtolchijketl uelis kipixtos se maseuali tlen kipanos expoali uan matkajtli uan ome kaitl, tlen kema kseli, tlan amo onka amatlanauatili kapa ixpanesi itlajtlaikol uan ma kikaltsajkuaka: ikatlake kiteljuitoke; kanke mochijki, kema tonali, uan kenijki mochijki, nojka amatlajkuiloli katli kichijki kuesoltlasenkajketl, ika yani ya uelis moitas tlen nelnelia yaya kichijki tlaixpanoli uan ka yampa monelteljuis katli kichijki tlaixpanoli.

Ni kakiuili tlen expoali uan matlajtli uan ome kaitl uelis mompauis tlan tlajtlani katli tlaixpanok, ken kijtous tlanauatili. Tla uejkauas kiketsase uan kintlanause uajka kintlayaouiltise ika tlanauatili. Tekichijketl kampa itstos katli tlaixpanok, tla pan nopa kakiuili tlen moijto amo kselia se tlaixkopinamatl kampa ixnesi kikaltsakuase o kema tlajtlanki ompauili expoali uan matlajtli uan ome kaitl, uajka uelis ki nakastilanas tlanauatijketl tlen ni kamanali kema tlasontis kakiuili uan, tla amo kselis ni amatlajkuiloli pan eyi kaitl teipa, uajka katli kichijki tlaixpanoli kimajkauas.

Nochi tlachialteluili motokilis pan tlaixpanoli katli moijto pan amatnelkalsakualistli o noja motokilis kamanali. Tlan ya moitstok kamanali uan panesi seyok tlaixpanoli amo katli moitstok, uajka motlachilis kamanali isesenska, uan amo uelis teipa se kijtos monechikos tlan monekilis.

Tla mochiuas nochi katli amo kuali tlen se kema kitskijaj ajkinejki o pan kalsakualistli, amo tlen tlajtous tlanauatili; nochi katli tlaxtlauijke kema kintsajkej, ni monelkualtilis ka tlanauatilstli uan tekichuanij kipanitasej.

Sempoalitipaj Tlajtoli (Art. 20). Pan se tlachialtemoli kampa itstok se maseualtlaixpanoli o se ixpankokolisyo kipijaj xitlualistli.

A. Maseualtlaixpanojketl:

- I. Kema tlajtlanis maseualtlaixpanojketl ketsaltekatl kimakas nemajkayotl tlen yani tlaxtlauas, ni mochiuas tlan amo ueyi tlaixpanoli.
- II. Amo uelis kichiuas ipeualtlajtoli kema amo kineki, tekitinij kimakas kakiuili matlanonotsakan ka ininuikalauj.
- III. Nochi tlanauatianij kijtosej nopa maseualtlaixpanoli pan ompoali uan chikueyi kauitl, ajkeya kinteljuia, tlake ya kichijki; kiampa uelis tlanankilis ka nopa tekitimij.
- IV. Nojkia kijtos uelis tlajtlanis ixnamijketl ka nopa seyok tlakatl katli kipia se kuesoli kampa kineki itstok se ketsaltekatl.
- V. Nojkia uelis kiselis seyokej tlakamej katli ya kineki pampa kinmapaleuia pan nopa tlachiualtetmoli.
- VI. Ne chiualtetmoli kichiuasej kampa nochi itstokej uan kampa onka miakej maseualmej katli kuali tlajkuilola, uan kampa mochijki tlaixpanoli uan uelis ki kaltsakuase ka se xiuitl.
- VII. Kema tlajtlanis amatlajkuiloli, kimakase nochi katli onka, pampa ya nopa uelis kipantis itlamanauili.
- VIII. Pan se tlaixpanoli katli kimaka kaltentsaktos tle ome xiuitl kineki kichiuase nopa tlachiualtetmoli pan nauí metstli, uan kampa panok ni xiuitl kineki kichiuas ne tlachiualtetmoli pan se xiuitl.
- IX. Tlen peua se tlaixpanoli kineki kimakas xitlualistli katli onka pan ni tlanejneuiyotl uan kipia se tlamanauijketl katli kipaleuis, tlan amo kineki kitemos uajka tekichijketl yaya kitokaxtis tlen kimanauis.
- X. Amo uelis uejkaltsakuas kema amo tlaxtlajki se tlamanauijketl o seyok tlakatl, nojkia amo uelis panos kaltentsaktos katli amo kijtous ni machiotlajtoli.

Yampatsa amo uelis mo ueiakilis kaltsaktos, kamiak tonali tlen katli tlajtsuia xitlualistli.

Kema motlamiltis kuesoli pan tekichijtekl mopouas tonali tlen kema kiitskijke maseual tlaixpanojketl.

B. Ixpankokolisyo

- I. Kimakase nochi kamanali katli kimapaleuis uan nochi xitlualistli katli kijtous ni tlanejneuiyotl uan kimakase nochi kema ya kinekis pan itlamanauili.

- II. Uelis kimapaleuis ka nopa yekanmiyayotl pan itlachiuahemoli.
- III. Kipaktisej ka se tepajtijketl kema kichiuiijike se kokolistli.
- IV. Nojka kipia kikualchiuilisej se tlenijki katli kichiuiijike. Uan kema monekis uajka mokalakis yekanmiyayotl, uan tlapixketl amo uelis kitlapopoluis katli kichijki tlaixpanoli.

Ni machiojtlahtoli kijtoua kenkatsa nejnemi ni tlachiuahemoli.

- V. Kema onka se ixpankokolisyo konetl amo uelis moixpantlalis ka imaseualtlaixpanoli pan nopa tlaixpanoli katli itokax kokoyanixpanoli uan kiukatlaixpanoli.
- VI. Tlahtlanis nochi tlapaleuili katli onka pan machiojtlahtoli.

Sempoali uan sentipaj tlahtoli (Art. 21). Tlen tlayouilistli kimelaua kiixpantlalis tekititlakualtekatl. Tlen kitemos iuan kitojtokas tlahtlakolmej kimelaua kiixpantlalis yekanmilistli, tlen kimapaleuis se tlamokuitlauiketl tlen itstos ipan iteki iuan inauatilis. Kimelaua tekitiketl tlatekiyotl tlen kiixpantlalis tlayouili katli kiixpano amatekpanalmej tlatekiyotl iuan tekpanaltlamokuitlauia, kampa kiixpantlalis saj tlayouili iuan kaltentsakuali tlen amo panos sempouoali uan majtlaktli uan chikuasej kauitl; kema nopa tlaixpanoketl amo kinekiyaya tlahtlauas tlen kiiljuike uajka kikaltentsakuasej tlen amo panos sempouoali uan majtlaktli una chikuasej kauitl.

Tlahtnopa tlaixpanoketl ya se maseualtekipanoketl, tlatlanketl, iuan santekipanoketl, amo uelis kitlayouiltisej ika tlahtlauili tlen panos katli yaya kitlani ipan se tonal.

Nopa tekipanouanij tlen amo kiselias tlahtlauili, kin inamasej tlen amo panos se tonal tlen ya kitlani.

Nopa machiojtlahtolmej tlen kichiua yekanmilistli amo moaxitia tlayejyekol iuan kikauii pampa sankino ontlamis kuesoli, uelis kimotlahtlanisej ipan tlahtolketsali tlen katli kijtoua tlahtkuioltekipanoli.

Nopa chiuakketstli axkayotl uelis ika sentik kamanali tlen kampa kimelaua, kiixmatis iteki se uekapan tlayoualtlapixketl tlen itetikayo kampaueli.

Nopa tlamokuitlauilistli ipan miyayotl kimelaua kitekipanos axkayotilotl, teyoualaxkayotl, tlateyoualmej uan nepanteyoualmej, tlen kampa ueliyaya tekitisej tlen kiijtoua niya tlanejneuiyotl. Nopa ininmachiyoteki tlanamikyantinij tlamokuitlauiyani kipia tekitisej ika xitlauali, kualtili, momachtili iuan ika panitali.

Nopa axkayotilotl, D.F., teyoualaxkayotl, tlateyoualmej iuan nepanteyoualmej mouantisej, katli tlajtoua tlajkuiloltekanali, kichiuasej sentik machiyotekitl tlen tlamokuitlasej ipan miyayotl.

Sempoali uan ometipaj tlajtoli (Art. 22). Inkaj uelis pajni mexko tlali mo tlaxtlauas se tlaixpanoli ika mikilistli, ika tlailpili, ka teuilistli uansekinok tlamantli tlen ki kualchiuilia se to tlakayo, amo uelis techinkixtilisej to tlatekiuil ika se tlaxtlauas se tlaixpanoli.

Amo kiselisej se tlatekiuil ika se tlaxtlauas tlen nochi o saj achi kemaj se tlajkatl ki notstok se tekiuatekitiketl, tlen ika tlaxtlauas se tlaixpanoli kemaj mopoloua ika iuampoyouaj o tlen kemaj tlauika ika tomij. Nojkia amo uelis se tlaxtlauas ika to tlatekiuil kemaj se mo miaktilijtok ika tomij katli amo iaxka, ni tlen tlajtoua to tlanauatilis 109; yon tlatekiuil kemaj se ya kikaltsaktokej kemaj mopolojtok ika sekinok iuampoyouaj, uaj nojkia tlen kemaj sekinok tlatekiuilmej mo axkatia uan amo tlen yaya.

Amo kiselisej se tlatekiuil kemaj elis iaxka toueyiteyoual kemaj kin kauaj uan kin elkauaj ipan ni tlanauatili tlajtoua. Se tekitiketl moaxkatis nopa tlatekiuilmej tlen toueyiteyoual kemaj ni tlatekiuilmej mo kintemojkej ika se tlanauatili tlen kichijki se tekitiketl. Ni tlajtoli moijsos kemaj nopa tlachialistli tlamis uan kin tokaxtisej sekinok ika kitlakakilitij nopa kuesoli ipan nopa tlatemolistli uan kemaj nopa katli mopolojtok nelnelia tenextis yaya iaxka tlen nochi nopa tlatekiuilmej o ka kuali tlajtoli moaxkatij.

Sempoali uan eyitipaj tlajtoli (Art. 23). Yonse tlaixpantijketl katli kiximati kuesolmej uelis kiplas eyi tlaixnextili yon akij uelis kitlajijyouiltisej ompa ikayampatsaj kuesoli.

Sempoali uan nautipaj tlajtoli (Art. 24). Nochi tlakamej kipia majkauili kampa tlaneltokas pan se teopa katli kipaktis uan amo kichiuas se tlaixpanoli.

Ne sejkotilistli amo uelis kiijkuiilos machiotlajtoli katli amo kinkaua majkauili se tlanejtokayotl.

Nopa tlanejtokili kichiuasej kampa nochi itstokej pan se teopamitl uan katli kichiuasej vojsejko kitlachilis nochi xitlualistli katli onka.

Sempoali uan makuiltipaj tlajtoli (Art. 25). Mexkotlali ki axilia nochi tlen mochihtias kualtilolmej ipaj ni to mexkotlal, uelis motetilis pakili tlen nochi mexko uaj kenijkatsaj monejnemiltijtias, kitemolijtias kenijkatsaj kichijtias tlen onkatias tekittl tlen se tekipanos ika kuali, tlen uelis se tominkistias uan kichiauasej tlen katlikinekisej tlen nochi maseualmej kin panitasej, tlan san se tlakatl o ipan tlanechikoli uan inka uelis se kinpinajtis tlen tlajtoua uejkapanamaxitlualistli.

Mexkotlali kiitas, kichiuas, kiuiikas kuali nochi tekittl tlen mochihtias ipaj mexkotlali uaj kiitstias katlike tekittl mas mochiua uan tlapaleusej ika tlapaleuili katli kiijtoua ueyamaxitlualistli.

Nochi tekittl katli eltos ipaj tomexkotlal nojkia kiitas kaltekitiketl, tlen inkaj kiitas axkuali sekinok tekittl katli tlen nochi tlapaleuiaj ipaj tekittl tlen to mexkotlal.

Kaltekikali kiitas uan kimanauis tlalmej katli ixnesi ipan nau i tsonkotonka sempoali uan chikueyi tlajtoli tlen ni tlanejneuiyotl, sanke tleya to mexkotlayakankaj kipixtos iaxka nochi tlalmej.

Uelis tlapaleuis iseli o ikasekinok kaltekitikemej, tlen tlajtoua amaxitlauilistli tlen uelis kuali eltos kuali kampa tekipanojtosej.

Uelis motoktis tlen nochi tekittl ipaj uejueyi kaltekikalmej tlen iaxka miakin o san seja, tlen tlajtoua amaxitlauialistli tlen uelis tlen nochi kin paleuis, ki kuitlauijtiasej kuitlamitl uaj sekinok tlamantli tlen eltok kuititla.

Amaxitlauialistli kitemos kenijki mosentilijtiasej tlen moueyilijtiasej nopa tekipanouanij uan nopa tekittl tlen katli itstokej kuititla uan nochi katli monechikouaj tlen tekipanouaj tlen kuali itstosej.

Amaxitlualistli kimanauis nochi tekittl katli kichiuaj tlakamej uan kin manauis tlen uelis motekipanolijtiasej kej kiijtoua amaxitlauiali.

Sempoali uan chikuasentipaj tlajtoli (Art. 26).

A. Tlateyouali kichiuas se machiyotekitl kampa kitemolis kualtili iskali namikilteyouantiniy tlen kiixnextis tetikayotl, pakilyotl, neluayotl iuan sepan kimoskaltisej tomintlaxtlauili tlen kiampa kiasisej kualtili ipan ixpantlajtoli, miyayotl iuan tlamatili ipan namikilteyouali.

Tlen kichiuasej katli kiijtoua tlanejneuiyotl tlen ijkuilitok uan kiaxtilisej tlen katli kichiuasej. Tlen katli kichiuasej ika majkauili, kampa kinteuantiaj miyak tlasentilistli miyayotl tlen kitlananas amapouali uan tlachialteluilmej kiampa kisekotilisej ipan machiyotlajtoli uan machiyotekitl iskali. Eltos se machiyotlajtoli ipan namikilteyouali iskaltiniy kampa motlatskilisej nochi machiyotlajtolmej tlen iteki tlatekiyo miyayoaxkayotl.

Nopa machiyotlajtoli kimaka tetikayotl chiualketstli tlen kiyakanas tlajtoli teuantinin uan tlajtoltlajtlanili ipan sentik machiyotlajtoli axkayotl tlachiualistli majkauili, iuan katli kitekiuisej tlen katli kichiuasej, nejnemili iuan kikualtilisej iuan inejnemil machiyotekitl. Nojkia kiitas katlike tekpanyotl kichiuasej nopa machiyotlajtoli uan tlaketsal tlen kiampa nopa chiualketstli axkayotl kichiuas sentlalilistli ika nopa teyoualtlajtouanij kampa tlatskia axkayotl uan kinijnemiltis uan kiniljuis ininseltsitsi katli kichiuasej iuan katli kiixpanextisej.

B. Tlaltokayotl kípías ijuilolkalnechikolistli tlen motipamakas tlen mexkottlali, tlaltokayolmej, D.F. uan tlatilankateyoualmej, uan tlapouali motekiuís tlen tlajtoua tlanauatili.

Katli kimenaua kichiuas nitekitl kípías tlanauatili uan tetikayotl, kichiuas kenmoneki iteki. Ni mokuaultilia kamakuili tekichuanij se katli tlayakana ken tlanauatijketl, uan kintekimakas mexkotlanauatijketl ikaipaleuitl senkontilistli.

Tlanauatili tlajtos kenijki tekipanose ni tlapoualkelnechikolistli ka kuali asitilistli; uan kichiuasej pan itek tlen kiniljuise tekichuanij pan tlaltokayotl.

Nechikoltekichuanij uelis kimpatlase tla ajkinejki kichijki se ueyi tlaixpanoli uan amoyok uelis kípías seyok tekitl.

Sempoali uan chikometipaj tlajtoli (Art. 27). Tlen nochi tlali uan atl katli eltok pan tomexkotlal iniaxka to mexkoteyoual uan ni uelis temakas tlen sekinok maseualmej tlen uelis motekipanolisej, tlen elis kejpa mochiuas teaxka.

Uelis tekixtilisej nopa tlali san kemaj kitekiuise nochi maseualmej mexkoeuanij uan kipia tlaxtlauasej tlen kejpa uelis mochiuas. Mexkotlali uelis tleya kin tlalilis teaxkatlamej katli yaya kiiptos tlen uelis kin paleuis nochi maseualmej katli itstokey nikaj mexko, tlen kejpa uelis kuali se itstos tlen se kipixtos nochi tlali ni mexkotlali ixnesis; nojkia se kikuilauis katli eltok ipaj, tlen kejpa kuali se itstos ipan teyoualmej uan altepemej. Uelis mochiuas se ixpanextili kampa monejnemiltisej maseualmej kampa kiiljuis konke mochantisej uaj uelis ki kuitlausej kuatitlamitl tle uelis kiitasej kenijki mochantisej maseualmej. Uelis moijtos kenijkatsaj michantisej maseualmej tlen uelis kikuilausej atl, kuatitlamitl tlen uelis kichiuasej tekittl katli kin paleuis nochi teyoualmej; nojkia uelis kitamachiuasej uan momajmakasej uejueyi tlali tlen uelis tlakuasej katli kipiaj nechka uan uelis motlatokisej, motlajpialisej uaj sekinok tlamantli katli motlamakatiyasej tlen inkaj kisosolosej nopa tlali, kuatitlamitl yon atl.

laxka mexkotlali nochi tlen eltok uan kisa ipan atsintla, tlaltsintla, nochi kampa motektok kentsij atl, kampa kikixtiaj yejyektsitsi temej, istatl katli kisa atsintla, atotonilotl, uan nochi katli tlajtoua amaxitlualistli tlen kitekiuiyaj nochi uejueyi uejueyialmontlamej.

Laxka mexkotlali nochi atl tlen tlajtoua axitlualistli katli nojkia katli ixnestok ipaj amaxitlualistli tlen kichijkej nochi uejueyi almontlamej tlen katli eltokej ipaj ni tlajtepaktli. Nochi atl sankatli motektok, katli eltok nechka ueyiatl, katli inkaj necha eltok, atlamej tlen eltokej mexkotlali; katli axuaki, katli sankemantik moteka atl, okemaj se ueiatl panos ipaj se altepetl, katli kikixtisej tlaltsintlaj, nochi iaxka mexkotlali.

Nochi katli inka ijkuilijtok ipaj ni amatl, nochi tlen atl iaxka mexko altepetl. Kemaj atl eltos ipaj ome tlakamej initlal, uelis kitekiuisej tlen omej, sanke kichiuasej kej tlajtos amaxitlualistli. Mexkotlali iaxka nochi ni atl uan inka uelis akij moaxkatis tlen kikixtilis kualtilomej katli kipia; uelis mochiuas yani kemaj onkas kamanali tlen katli kinejnemiltia mexkotlali kampa kiiptos kenaj uelis, nojkia kemaj amaxitlualistli tlen atl tlajtos kenaj uelis; kemaj mochiuas niaj kipia mochiuas tlen tlajtoua amaxitlualistli, kitasej tlen kiampa mochiuas pampa tlan inkaj mochiuas kejni uajka uelis moketsas nochi nitekitl.

Tlayakankaj tlen mexkotali uelis kichiuas tlajtoli uan kijkuiloj tlen kikuilauis nochi atl.

Kemaj kinekisej kikixtisej atotonikatl uelis kichiuas san mexkotali ika amaxitlauilistli tlen kinamiki.

Tlen nopa tliitlauili nojkia uelis kieliltis san mexkotali, san yaya uelis temakatos ni kualtiloli. Ni ome kualtiloli san tomexkotlal uelis kichiuas tlen kejpa uelis se itstos kuali ipaj ni almontlali.

Ni mexkotali ueli tekipanoua ipaj atl, ika amaxitlualistli tlen atl tlen kijtouaj ueyi tekitiykemej. Ni kampa uelis tekipanos mexko atitla eltok tlen tlali kampa asi atl ompoalpoali millas nauticas.

Kemaj ni tlatamachiuali tlakualanis ikaseyok almiotlali mochiuas se kualtiloli tlen ome almontlalmej mokauasej ipan se amatl ikakuali.

- I.** Ni machiojtlajtoli kijtous katli tlakatkej pan ni to mexkotlal, mexkoeuanij o katli kineki kiplas mexkonamikilteyouali uelis tlakouas tlali, atl o uelis kitskisej pan ni to mexkotali. Tlaltokayotl uelis temakas xitlualistli axmexkoeuanij kema kijtosej pan kamanaltiseyoktlali uextlanauatili kinekisej kiplas mexkonamikilteyouali uan amo uelis kiselisej tlapaleuili katli onka pan seyok namikilteyouali.
- II.** Kema onka sentikatlanejtokali uelis kipiasej itlali san ke kineki kiplas kitasej nochi machiotlajtoli uan kiitepanitasej.
- III.** Kema onka ueyikalmej kampa pakilyotl tlapaleuia tlakamej amoyok uelis kipiasej sekinok tlamantli, kiampa kijtous ni tomachiotlajtoli.
- IV.** Kema onka ueyikaltlanemakanij uelis kipiasej inintlal, katsa kijtous ni machiotlajtoli uan amo uelis tokase, kipiasej tlapialmej o kitokasej kuamej pan nopa tlali. Tlanauatili tlajtos tlen keski tekipanouanij mokualchiuas se tekisentinoli uan tlali amo panos tlen tlenimiaka ken pan se teaxtlali.
- V.** Tlen pa kaltomin katli kena uelis tekipanoua uelis motlaneuisej tomin uan uelis kipiasej tomin kenkatsa kijtous nochi machiojtlajtoli uan nojkia uelis kipatiuisej o kichiuasej tlamantli kampa kijtous machiotlajtoli.
- VI.** Nochi tlateyouali uan ueyi altepetl DF, uelis kipiasej nochi tlamantli ueyi katli kitekiuisej.

Nochi machijtlajtoli katli onka pan initali kijtosej kema uelis kitekiusej uan kijkuilosej pan amatlajtoli. Kema kikixtisej se tlali onka machiotlajtoli katli kijtousa keski tlaxtlausej nopa tlakamej katli kipolo itlal.

Pan ni ijtoli kijtousa katli tekittl kichiuas totlateyouali uan uelis tekiuis pan se tlachiualemoli kampa onka tekittij, uan pan se metstli ni tekittinij kipia kitekiusej o kinemakasej nochi tlali o atl katli kikixtiaj.

VII. Nojkia kiiximatis katsa tekipanoua ueyitekitekemej kampa itstoke altepetl uan mochinanko kampa ininjuantij kikuittlauia tlali.

Ni machiotlajtoli tlachilia xitlualistli pan itlal tle nopa itstinij.

Machiojtlajtoli kimapaleuis nopa sentikatlattekitiketl nojkia kampa tekipanoua nopa tlali kampa itstokej uan motlalis xitlualistli kenijkatsa kitekiusej nopa tlali, kiampa kuali itstokej nopa tlakamej.

Nojkia kijtousa katli tlachiualemoli kichiuasej ka ne sentikatlattekitiketl o kaseyokej uan kenikatsa pan sejkotilistli kijtosej ajke ya kipia xitlualistli pan inintlal uan kema tlanemakasej ajke ya kipia axtiui xitlualistli.

Kijtousa pan ni machiotlajtoli, pan se sentikatlatekitijketl onka xitlualistli uan se tekipanojketl kipia makuili machiotl tle nochi iuexkatlali teyouaj.

Nopa sejkotilistli uelis euyitlakanejchikoli pan se almontlali o sentikatlali katli kichiu itekittl katli kijtousa machiotlajtoli.

Ueyi sentilistli uan tekittlalnuatiketl katli kinmoyakana pan se nechikolistli.

VIII. Katli amo uelis mochiuas:

a) Nochi katli motemakak tlali atl uan kuatitlamitl katli iniaxka teyoualmej, altepemej tlen temakakej tekichuanij amo uelis temakasej tlan amo mochiua tlen tlajtousa xitlualistli.

b) Nochi katli motemakak o monemakak tlali, atl uan kuatitlamitl katli kichijke se uexkaltlanauatili uan uextlanauatijketl, tlen pan se tonali, majtlaktli uan ome metstli, tlen naui tsontli uan majtlaktli uan expoali uan chikuasen xiuitl, kampa ama timopantia, kintlaltekiuijke tlen amo tlajtoua tlanauatili, uan kintlanauiaj teyoualmej o sentikateyoualmej.

c) Nochi tlaltlatamachiuali, tlalkoali, uan ixpatlalnemakali katli kichijke tlapixkemej uan seyok tekitinij, ueyitekitinij tlen tlaltokayolmej uan kintlaltekiuijke atl, kuatitlamitl katli iniaxka teyoualmej tlen amo tlajtoua tlanauatili.

IX. Tlan ya motemakakej tlali uan mochijki amo ka xitlauak, uajka uelis motlamiltis kema tlajtlanisej eyi naitipa tlen itstinij katli kitekiuijtoke se tlen naitipaj tlalkotomitl, o kema se naitipaj tlen istinij kitekiuijtoke eyi naitipaj tlalkotomitl.

X. (moixpolo)

XI. (moixpolo)

XII. (moixpolo)

XIII. (moixpolo)

XIV. (moixpolo)

XV. Pan tomexkotlal amo uelis akinejki kiplas miak tlali.

Mojtous amo ueyi teaxkatlamej katli amo pano se kipixtox tlen makuilpoali tlakoton tlaltamachiuali kampa kiatokiaj. Uelis se kiplas se tlakoton tlaltamachiuali kampa kiatokiaj ka ome tlakoton tlaltamachiuali kampa amo moatokiaj, aun naui kampa kuali tlali ika chikueyi kampa kuatlaj o amokuali tlali.

Mojtous amo ueyi teaxkatlamej katli amo pano se kipixtox tlen chicompoali uan majtlaktli tlakoton tlaltamachiuali kampa kitokaj ichkatl, kampa kiatseljuijaj; uan kaxtolpoali kampa ki toka kuaxilotl, ouatl, kafe, uli, apachtli, uva, kakao, majpali uan kuatlaktli.

Mojtous amo ueyi teaxkauakaxtlali katli amo pano se kipixtos tlakontlaltamachiuali katli moneki, ka se tsontli uan makuilpoali uakaxmej, uan sekinok tlapijalmej ken tlajtoua tlanauatili.

Kema mochias se tekiti ka tlalteposatseluili, sokialtoyualistli o sekinok tekiti katli kichiuasej iteko amo ueyi teaxkatlamej, uan mokuatili, yampatsaj elis amo ueyi teaxkatlamej, tlan mokuatili uan mopanoliti tlen katli kijtous ni achiui tlajkuiloli, mochias ken kijtous tlanauatili.

Yampatsa kampa amo ueyi teaxkauakaxtlali, mokualtili itlal uan pan ni motlaltokiaj, kampa kitekiuiaj amo uelis mopanoltilis tlen tlajtoa pan ni ome uan eyi tlakotontlajkuiloli.

XVI. (moixpolo)

XVII. Machiotinij mexkosenkotili uan machiotlajtolkemej tlen tlaltokayolmej kichiuasej tlanauatili kampa kijtojtos kenijki mochiuas tlaltlamachiualli uan kenijki motemakas tlalmej, kentlajtoua pan naui uan kaxtoli tlen ni tlajitoli.

Katli ya mokaua tlali ni motlaltamachiuas uan kinemakas katli iaxka pan se xiuitl tlen kema kimachiltijkej. Tlan asiko ni tonali amo mochijki, ni monemakas pan ixpanmiyayotl, katli kualitlaxtlauas yaya kiselis. Uan moipanitas xitlualistli tlen tlajtoua tlanauatili.

Machiotlajtolmej inelkualtilis chaneuanij tlajtojtos tlakeya katli kipixtosej, uan ni amo uelis kinkixtilisej uan kinemakasej.

XVIII. Uelis monelitas nochi sentlalilistli katli achtuii tekutinij kichijkej tlen xiuitl 1876, uan amo mochijki ken moneki uan mo axkatijkej miak tlali, atl uan sekinok tlamantli tlen eltok mexkotlali ipan se maseuali o se nechikoli, uelis to tlayakankaj kisosolos kema kintlanauiya miyayotl.

XIX. Tlen kijtousa tlanajneuiyotl, to mexkotlal, almontlalmej uelis kichiuas tlen mosenkauas kuesolmej ika tlali; ni mochiuas tlen uelis kimpaleuisej tlapianij, teyoualmej uan amo ueyi teaxkatlalten uan kintlaltopaleuis miltekitinin.

Ueyi tlanauatijketl yaya kisenkauas tlaltamachiualli pan sentikatlalmej tlen ken moyolkej almontlalmej o teyoualmej uan ayamo mosenkatoj ka se o miak teyoualmej; nojkia tlen tlapianin uan teyoualmej.

Motemakas tlaxitlualitl tel tlanauatili ka itlapaleuil uexkatlajpixkemen, katli kiximati tlanauatili, itstosej nojkia melajmachiojkemej katli kin tlali mexkotlanauatijketl.

Amaxitlualistli kichiuas se tlanechiojkjetl tlen kinsenkauilisej kuesolmej tlapianij, uan

XX. Tlaltokayotl kiijtos kenijkatsaj mochiuas monelkualtilis teyoualmej uan tlen kin tekimakas uan kiampa kualitlaxtlauas yaya kiselis. Uan moipanitas xitlualistli tlen tlajtoua tlanauatili.

ixpankualtilise pan ni mexkottlali, uan katomintlapaleuili, tlanamikili, pan miltekitl tlen kuali motekiuis tlali. Nojkia kichiuas amaxitlauali tlen uelis mo kualtilisej pan ininmiltekitl, tlen tlaeliltiaj, kinamakasej, tlen katli moneki.

Sempoali uan chikueyitipaj tlajtoli (Art. 28). Pan ni mexkottlali amo uelis akinejki moaxcatis katlenijki katlikin monekilia nochimen. Yampatsa amo kichuiuase ueyitlanemakani pampa amo tlajtoua kampa tlajnahuatili.

Tlan amo kiampa mochia machiotlajtoli kin nakastilanas uan tekichuanij kin temos katli amo kiipanitaj tlajnahuatili, pampa mo axkati nochi tlamantli, uan kinemaka tlauel patio; nochi nesentiloli katli kichiuas tlanemakani, ueyikaltlanemakani, tlen amo tlanemakase uan kema kichiuase kin chiualtise istnij ma tlakoakan patio y, uan nochi katli mo paleusej uan kintlanausej sekinok.

Machiojtlajtoli yaya kijtos keski ipati motemakas se tleniki, katli kinmonekilia ka istose maseualmej, uan tlajtos kenijki momoyauas nochi tlamantli uan akinejki san moaxkatis uan kipatiyouas kinkuitlouis tlakouanij tlen inka kikouasej patiyo tlenijke. Machiojtlajtoli kin manauis katli tlakouas uan kayani motlamakas.

Amo kitosneki unka axkatili katli kichiuas tlaltokayotl ipan inon: amatlamoyauili, tepostlamoyajketl uan teposuiakatl; chiajkal uan sekinoj tekiaolinistli; yayauitlachiatl kalchialistli; tekiostotlchialismej; kaltlilmekachialistli uan tekkitl tlen tlajtoua tlanauatili katli kichiuas machiotinij mexkosenkotili. Tepostlanonotsali uan teposkaltlasalolnenenketlchialistli ni tlauel ipatij uankamokualtilia tlen tomexkotlal, tlen tlajtoua sempoali uan makuili tlajtoli; Mexkotlanauatiketl kimanauis tlen nochi tomexko uan kema temakas kakiuili kipias nojan tlanauatili pan tlamantli kamanalnejnemili tlen tlajtoa tlanauatili.

Tlaltokayotl kipias tekikalmen katli motekiuis kampa monekilis, ken tlajtoua tlanauatili, uan tekkitisej ka sekinoj teaxkalnechikolismen.

Tlaltokayotl kipias se kaltomiajokuili tlen katli iseli monenemiltis pan iteki. Katli nelmoneki iasitilistli ma onka san se ipati tlen tekimexkotomilistli, ka yani monelkualtilis uan onkas ueyinelkualtili tlen tomexkotlal. Yonse tekichijketl amo uelis kinauatis kaltomiajokuili ma temaka tomin.

Amo kitosneki unka axkatili katli kichiuatlaltokayotl ipan kaltonmiajokuili kampa kichijchiuaj tomin. Ni kaltomiajokuili tlen tlatoua tla nauatili ika itlapaleuil tekichihuani katli kimelaua, yaya uelis ki amapatlas, uan pan nochi tomintekichialistli, kiplas tlanauatili, uan kiukas inelkualtili. Mexkotlanauatiketl yaya katli kitokaxtis katli kiyekanas kaltomiajokuili ika itlachialis machiolsentili nejchikoli; kichiuas iteki uan tekipanos uan uejkauas pan iteki tlen kuali kichiuas; uelis ki patlase kema kichiuatlase ueyi tlaixpanoli, uan amo uelis kimakase yonse seyok tekitl. Kena uelis tlan mochiua ka itlachialis kaltominajokuili una kampa amo kiselis tlatlauili pan tlamachtilnechikolismen, uan katli kiixnextia yankuik tlanamikili. Tekipanouani pan kaltomiajokuili, uelis kintlatemolise tlen tlanauatia makuilpoali uan majtlaktli tlaijtoli (110) tlen ni tlanejneuiyotl.

Amo kitosneki unka axkatili tekinechikolismen kampa kimanauia inin teki uan nechikolismen, sentikatekinechikolismen katli kayampa momanauise o mosentikamanauise, kinemakase ika analieuanitlakoanij katli tla eli nikan pan to mexcotlal uan katli kichijchiua, katli mas tlaeli o amo katli moneltekiuia, ni nechikolismen itstose ka tlachialistli o tlanauili tlen mexkotekichijketl o tlen tlayakankatlaltokayolmej, ka achiui kin kauase tlen ika tlanauatil tlateyohualotl senkotilistli. Yayani tlateyoualmachiolmej, ka iseli okaitlanauatili tekichijketl uelis kixpolos, kema kiampa monekilia pan miyayotl, katli temakak tlanauatili tlen unkas nechikolimej.

Amo kitosneki onka axkatili katli kipia ipan tonal tekichiuatlaltokayotl katli eltok, moixpanextia tlajkuilojketl kinmaka uan katli uikaj, uan katli kichiuatlaltokayotl tepostli uan katli kinelkualchichiuaj.

Tlaltokayotl kichiuas tlen tlajtoua tlanauatili uelis, tlan nomekis tlen miyayotl temakas tekikakiuili tlen miyayotl o kitekiuis tlamantli tlen ixkaka axkayotilotl, kema uelis katli tlajtoua tlanauatili. Tlanauatili kitlalis asitilistli uan chialistli katli kinmapaleuis tekitlaneltli uan itekiuilis tlamantli tlen miyayotl, uan kiampa amo onkas nesentilili katli kin ixpanos miyayotl. Motlalis ka tekimiyayotl mochiuas tlen tlajtoua tlanejneuiyotl uan uelis mouikas ka xitlaualistli.

Uelis motemakas tlapaleuili nochi tekichuali katli moneki, kema tlen nochimej, uan se tlatoktsin uan amo kitlanauis mexkotomiajokuili. Tlaltokayotl kimokuitlouis uan kiitas nel kenijki mochiyki.

Sempoali uan chiknautipaj tlaijtoli (Art. 29). Tlan onkas tlanauili maseualasitlistli, uan amo onka kuali nechikoli pan tomexkotlal, uan sekinok katli kitlalis nechikoli pan ueyi kuesoli, san tomexko ueyitlanauatijketl, ika tekitleyakakanin uan axkayotltekiniy nejneuili, una ika itlanauatil machiotiniy mexkosenkotili, uan kema mosiaketsaj, katli nochipa tekipanouaj, uelis kiketsas pan nochi mexkotlali uan pan seyok kakiuili ixtlaluiolok katli kipia ixtiniy, katli omo kikauas tlen uelis kichiuas nimaya uan amo oui pan ni tlaixpanoli; ni uelis kichiuas pan se keski tonali, ika itlanauatil tekichijketl uan amo kiasis san se maseuali. Tlan moketsas mochiuas kema itstosej tlateyoualol senkotilistli, yani temakas kakiuili katli monekis uan mexkotlanauatijketl kisenkauas kuesoli; tlan panos pan tekinesiaketsali, monechikose tlateyoualol senkotilistli uan yaya kijtos kenijki kisenkauas.

OME TEKPANALI

Tlen mexkoeuanij

Omekaxtolitipaj tlaijtoli (Art. 30). Mexkomaseualistli momaka ika tlakatilistli uan ka amatlanextili:

A. Eli mexkomaseualmej ika tlakatilistli:

- I.** Katli tlakatisej pan mexkotlali, tlen kampa ueli euanij inin tataauj.
- II.** Katli tlakatise ipan sekinok ueyiteyoualmej tlen amo to mexkotlali, sanke inin tatauan kenaj mexkomaseualmej, katli itaj uan inaj tlakatke pan mexkotlali;
- III.** Katli tlakatise pan sekinok ueyiteyoualmej tlen amo tomexko, ikoneuaj tlen itatauan mochiytokej mexkoeuanij ika amatlanextili, katli itaj uan inaj mochiytokej mexkoeuanij ika amatlanextili, uan
- IV.** Katli tlakatisej pan akali uan pan tepostototl katli kipia ni mexkotlali, ika katli tlen tlauilana, uan katli tlen tlanemakanin.

B).-Eli mexkomaseualmej ika amatlanextili:

- I. Nopa katli amo mexkomaseualmej kinin maka nopa ueyikaltlasentilistlanauatili se amatlanextili, uan
- II. Nopa siuatl uan nopa tlakatl katli monamiktiaj ika se siuatl o ika se tlakatl tlen mexkomaseuali, uan ma ki tlalikaj ininchampaj ipan ni mexkoteyouali uan katli ki sentiliaj nochi tlanauatili tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Ome kaxtoli uan sentipaj tlajtoli (Art. 31). Katli kipia kichiuasej mexkoeuanij.

- I. Kinchiualtisej ininkoneuaj ma momachtikaj pan miyayotl kaltlamachtilyan oteaxka kaltlamachtilyan tlen uelis momachtisej pan xochikaltlamachtilyan, chikuasen xiuitl kaltlamachtilyan uan eyi xiuitl kaltlamachtilyan, uan kiselise amatsonkotoixpantili, ken tlajtoua amaxitlauialistli.
- II. Moaxitisej pan seja kauitl uan tonali kemaj tlanauatia teyoualtlatilanketl kampa euanin uan kinmachtise tsonkototlamachtili tlen uelisej kitekiusej tepostlatopontli uan tlaiximatisej kenijki monenemiltisej;
- III. Moijkuilose uan kitekipanose tomexkotlali, tlen tlajtoua amaxitlauialistli uelis kimanaus nemajkayotl, mexkotlali uan tlaipanitali, xitlauialistli uan sekinok katli iaxka mexkotlali, nojkia tlan onka pakilistli uan kuali nechikolistli; uan
- IV. Tlapaleuis ika tomintlaxtlauili ika axkayotilotl, D.F., tlaltokayotl, teyoualtlatilanka kampa momelauaj, sa san se ken tlajtoua xitlauak kamanali.

Ome kaxtoli uan ometipaj tlajtoli (Art. 32). Machiotlajtoli kinelkualtilis xitlauilis, katli amatlaxitlauialistli tlen ni mexkotlali kininmaka, mexkomaseualmej katli kipia seyok inin tlaneluayotl uan kintlalis tekpanyotl ika ijkinamo amo onkas kuesolmej katli kipiaj ompa inin neljuayotl.

Kema se tekitis, tlen tlajtoua tlanejneuiyotl, moneki tlaakatitosej pan mexkotlali, san yani uelis tekitisej uan amo kypias seyok sekinok neluayotl. Ni nojkia mochiuas ika sekinok machiotlajtolmej tlen temaka nopa kaltlaxitlauialchijkemey.

Kemaj kuali ti itstosej ipan ni mexkotlali yonse tlakatl katli amo mexkomaseuali uelis tepaleuis ipan kaltlanextilitlauilanili yon ipan nopa tetiktlanamanuialistli. Tlen uelis se maseuali itstos ipan se kaltlanextilitlauilanili kemaj inkaj onkas se tlauilanili uan tepostlanamanuialistli o

tepostototl tlanauilistli nochiopa, uan tlatekitis pan inoj, moneki elis se mexkomaseualtlakatl.

Yampatsa ni tlaneltokayotl mochiuas ipan nopa tlanauatyanij katli ki ixnextiya nopa kaltlanextilitlauilanili uan nochisaj pa sekinok katli ki malinaj teposmej katli nemij ipan atl uan ki tekiauaj topantli. Yampatsa moneki katli tlayakanas ken tekichijketl kampa asi akalmej uan tlayakanketl kampa asi tepostotomej.

Nopa mexkomaseualmej elisej sansej ika nopa katli amo mexkomaseualmej ika nochi amatlajtoanij uan ika nochisaj tekittl, uan tlanauatili tlen temaka nopa to ueyitlanauatijketl kemaj tlen uelis moijtos se eli sentikmaseuali.

EYI TEKPANALI

Tlen Analieuanij

Ome kaxtoli uan eyitipaj tlaijtoli (Art. 33). Amo mexkotlakamej, katli amo kisentiliaj tlamantli tlatlalimej ipan itlakotonka sempoali uan majtlaktli tlanauatili (Art.30). Kipia tlaxitlualistli katli temaka tlen achitui tekpanali, iyijok tlaijtolnechikoli, tlen ni tlanejneuiyotl; sanke nopa ueyi mexkoptekitijketl kipia nopa ueyitetikayotl tlen ki chiuas ma kikaua ni mexko tlali, nimaya uan amo kitlakakilisej, nochi analieuanij kema kiitas se tlanauili.

Analieuanij amo uelisej mokalakisej ipan tlapepenolpa pan nimexkotlali.

NAUI TEKPANALI

Tlen mexkoeuanij

Ome kaxtoli uan nautipaj tlaijtoli (Art. 34). Eli mexkomaseualmej nopa tlakamej uan siuamej katli kipia tlanextli, tlen kisentilia uan nojkia katli nijka tlajtlani:

- I. Kitsontijtokej kaxtoli uan eyi xiuitl, uan
- II. Kipia kipixtosej se kuali nemilistli pan ni tlanextli.

Ome kaxtoli uan makuiltipaj tlajtoli (Art. 35). Ni ininxitlualis mexkoeuanij:

- I. Te tlapejpenis ipan tlanauatilkayotl kemaj se kitokaxtia to tekitiketl;
- II. No kitekitlajpepenisej pan nochtlanauatilkayotl uan nojkia ki tokaxtisej ipan seyok tekitlanauatili, tlen tlajtoua tlanauatili.
- III. Mosentilis iseli uan ika majkauili ika imelajka pan tlasauaniltlapejpenili tlen ni mexkotali.
- IV. Ki itskis nopa tepostlatoponilmej tlen sentikikayol, ika ki manauis ipan ni mexkotali uan inintekikalmej tlen tlajtoua tlanauatili.
- V. Uelis amatlajkuilol tlajtlanis pan nochi tekichiuali.

Ome kaxtoli uan chikuasentipaj tlajtoli (Art. 36). Yani katli kichiuasej maseualmej tle itstoke ipan mexkotali:

- I. Moijkuilosej ipan amapouali tlen kipixtokej nepanteyoualmej, tlen kiijtosej iniaxka katli kipia, kaltekipanoli, nemachtilamatl o pan tlake tekitl ipan motlamakatok; kiampa nojkia moijkuilosej ipan machiyonamikilteyoual maseualmej tlen kiijtoua machiyotlajtoli.

Nopa nechikoli iuan chialistli tlen machiyonamikilteyoual maseualmej uan nopa amamej katli temaktilia tlen ixnesisej mexikomaseualmej kimelaua tlen yolchikualmiyayotl, uajka, kimelauali iteki tlaltokayotl uan maseualmej tlen katli kijtoua machiyotlajtoli;

- II. Moijkuilos pan tlamokuitlauilnechikoli;
- III. Tlaixuasanis keman kimelaua tlen tlajtoktok machiyotlajtoli;
- IV. Tekitisej tlen kitlanke ipan tlaixuasanilij tlen axkayotilotl o tlaltokayotl, uan amo keman tekpanosej san kiampa; iuan
- V. Tekitisej pan teyoualtlatilanketl kampa itstok, nopa tekitl tlaixuasanilistli iuan tlajtolketsali.

Ome kaxtoli uan chikometipaj tlajtoli. (Art. 37).

- A) Yonsej mexkoejketl uelis kikixtilisej ineljuayoejketl tlen ni mexkotali.
- B) Se maseuali uelis kipolos iamatlanextili kemaj:

I. Kemaj yaya kinekis yas pan seyok anali altepetl, kemaj kitekiuis amamej tlen kiiptos ya ax mexkoejketl o kemaj kitekiuis se anali amatlaixkiopinkayotl, kema kiseli uan kitekiuia se tokaitl tlen temaka se analialtepetl, uan

II. Kema iststos ka amo tlakotomitl ka makuili xiuitl pan se analialtepetl.

C) Neljuayoejketl uelis kipolos:

I. Kema se kiselis uan kitekiuis tokaitl tlen seyok analialtepetl;

II. Kemaj sankineki tlapaleuis pan se miyayotekitl ka se analialtepetl uan amo tlanauatiaj machiotinij mexkosenkotili.

III. Kema kiselis uan kitekiuis se nexkayotl uan amo kipia kitekiuis nemajkayotl tlan amo tlanauatiaj machiotinij mexkosenkotili;

IV. Kema kiselis tokaitl uan tekittl tlen seyok analitekitijketl tlan amo tlanauatiaj machiotinij mexkosenkotili, uelis kiselis tekittl tlen amatlajkuiloli, yankuik tlaixnextili uan tetlapaleuili.

V. Kema kipaleuis se analiejketl uan yani kixpanos mexkotlali uan se analitekitijketl, uan temaka se tlenijki tlen ixpa analiuekxaketsali.

VI. Uan sekinok tlen tlajtoua tlanauatili.

Katli tlajtoua pilitoli ome, eyi uan naui, machiotinij mexkosenkotili kitlalis pan tlanauatili, kampa monekis momakas nemajkayotl momachilis kena momakak, tlen kema panok tonali tlen kijtous tlanauatili, san kiixnextis iamattlatlanilistli.

Ome kaxtoli uan chikueyitipaj tlaijtoli (Art. 38). Xitlualistli katli kin monekilia nochi maseualmej mokotona:

I. Kema amo mochiua uan amo tlamachilti, tlen katli tlanauatia omekaxtoli uan chikuasetipaj tlaijtoli. Ni tlakotonkayotl uejkauas se xiuitl iuan motlalis ka sekinok tlajyauilistli tlen yampatsa panolistli tlen tlajtoua machiotlajtioli;

II. Pampa tlan itstos pan se amanemilistlaixpanojketl ka se tlaixpanolistli kampa ki namikis kaltsakuilistli tlen mopouas tlen kema kitski tlanauatili;

III. Kema motlamilti kaltsakuilistli;

IV. Pampa monejnenkachiua tlan nochipa motlailtiya, tlen katli eltok iuan mopanextijtok tle katli ki ualika uan kijtous machiotlajtioli;

- V. Pampa mochololti pan tlanauatili, tlen kema se tlanauatili kijtousa kikaltsakuase uan tlen kema motlamiltis tlaijyouili;
- VI. Pampa eltos tlamiltis uan kitlalia ken se tlaijyouili kema mokotona xitlualistli.
- VII. Machiotlajtoli kijos kema kipolos, uan sekinok tlen mokotona inin ixkayotl istinin, uan kema monelkualtilis.

OME TLAIJTOLNECHIKOLI SE TEKPANALI

Mexkosentikatetilistli uan kenijki motekitlalis tekichuanij

Ome kaxtoli uan chiknauitipaj tlaijtoli (Art. 39). Mexkosentikatetilistli eltok pan itstinin. Nochi miyayotl tlatotl peua pan itstinin uan motlalia ka monelkualtilis tlen inon. Itstinin nochipa kipia tonali ixkayotilistli tlen ki patlas o ki kualchijchius tlen itekitikauan.

Ome poalitipaj tlaijtoli (Art. 40). Istinin kimatij kenijki monelkualtilisej pan se mexkoaxkayotl, sentiktlapepenolpa, axkayotili, kipia tlaltokayolmej majkuiotl uan ka sentikatetilistli tlen nochi kualtilistli; uan ka se sentikotilistli axkayotilotl tlen tlajtousa tlaneneuilyotl.

Ome poali uan sentipaj tlaijtoli (Art. 41). Istinin kipia mexkosentikatetilistli ika machiotinin mexkosenkotili, katli kichiuasej inoj uan pan tlaltokayolmej, tlen katli inmelalia kichiuase, tlen tlajtousa ni tlapepenolpa uan tlen katli tlajtousa tlaltokatol tlapepenolpa, uan amo uelis kixpanosej katli kijtousa o mochijki ka se mexkosentikatlanauatili.

Kema moyankuitiaj miyayotl machioketstinin uan mexkochiualketstli mochiuas ka majkayotl tlapepenili, ken moneki uan kema motekitlamiltis, tlen katli nika ijkuilijtok:

- I. Sesentikatlaneneuili yani tlaltokayolmej tlen kitemoua nekualtili miyayotl; machiotlajtoli tlajtos katli monekilis uan ka yani xitlauak moamaijkuiolos uan kenijnki mosesenkanelkualtilisej pan se tlapepenolpa. Mexkosesentikatlaneneuili kipiasej ixkayotl motekitlapepenisej pan tlaltokayotl tlapepenili, teyoualtlatilanka tlapepenili uan tlen D. F.

Sesentikatlaneneuili kipia kixaxitilisej ma tlapaleuika tlen itstinin, kiixpantlalis tlen mexkotlapepenili uan ken nechikolimej itstinin, uan mamiyayotl tekipanokaj tlen tlajtousa machmej, ka tlaneneuili tlen tlajtousa ka tlausanuili, majkuiolistli, ixtakatsitlapepenili uan ken

moneki, san itstini uelisej kichiuasej sentikamexkonechikolismej uan ka majkayotl moijkuilosej tlen sesenka ka yajuantij; ka yani, amo uelis mokalakis tlen sekinok tlaltechikolismej ka seyok tlanejneuili uan seyok ijkuilolistli pan inoj.

Nopa tekitinij tlapejpenianij uelisej mokalakisej san kampa kinmelaua iteki, tlen tlajtoua tlanejneuyotl uan machiotlajtoli.

II. Machiotlajtoli temakas nelkualtili nochi mexkosentikanechikoli tekitinintlapejpenianij ma tlapouaka ken moneki tlen uelis mochiuas nopa tekitl uan tlanextilis xitlualistli kampa kijtos uan nesis keski tomitlaxtlauii kin makasej sesentika tlaneneuyotl uan kema mochiuas tlajtolmoyajketl, nopa tomintlapaleuili kitase amo kiselisej katli amo xitlauak.

Nopa tomintlapaleuili tlen miyayotl tlen kiselisej sesentikatlanejneuyotl katli kiplas amatlajkuiloli teipa tlen mochijki tlapepenolpa mokualchichiuas ken ya eltok katli kitekiuisej pan ininteki, ika yani kipiasej tlauasanili kema onkas tlapejpenili. Momakas tlen tlajtopua machiotlajtoli:

a) Nopa miyayotl sentikatomitlaxtlauii tlen ika mo tlakechis tlen kichiuas tekitinij pan ininteki motemakas sesen xiuitl, Mo miyakilis ika imiyaka itsinij katli ikuilotojke iuan mo tekpana tlen se nechikoli ika expouali una makuili tlen se makuiltipa, tlen se tonaltekilistli tlen eltok pan D, F. Omekaxpouali tlen makuiltipa tlen kisas tlen ya moijto tlen achitui, ni momoyauas pan tlenochimej sesentikatlaneneuilotl san se imiyaka uan nopa expouali iuan matlajktli tlen makuiltipa katli mokaua tlen imiyakakisas amatl tlauasanili tlen kikixtijke pan machiotlaltolkemey tlapepenolpa tlen onpanok.

b) Nopa miyayotl sentikatomitlaxtlauii tlen tekichiuasej ika tlen mopias tlauasanili tlen se xiuitl, tlen kema ki tlapejpenisej mexkosentikatlanauatijketl, tlajtoltlakamej uan axkayotl machiotlajtolkemey kiplas ipati ompouali iuan matlajktli tlen makuiltipa, tlen sentikamiyatotl tomitlaxtlauali katli ki melaua tlen sesenka tlaneneuili tlen pan iteki mochiuas pan se xiuitl; kema san kintlapejpenise ixkayotl machiotl tlajtolkemey, kiplas tlapaleuili ika omekaxtoli tlen se makuipouali tlen nopa tomintlaxtlauii tle tekitl katli mochiuas.

c) Miyayotl sentikatomitlaxtlauii tlen ka mochiua nochi tekitl tlen katli kimelaua nemachtlistli, tlanextili, tlatemolnemachtli ika tomintlaxtlauii uan se setlamanejneuili, nojkia tekitl kampa mochiua amamej, amochua tle ipati eyi makuilpouali tlen imiyaka sentikatomitlaxtlauii katli kimelaua tlen sesenka xiuitl tekilistli katli kichiuasej. Sempouali uan

matlajktli tlen se makuilpouali tle imiyaka katli ixnesis tlen ken achiui moijto tepia, momoyauas san se ika nechikoltekitinij tlapejpenianij, iuan expouali uan matlajktli tlen se makuilpouali tlen katli mokajki katli ki melaua imiyaka tlauasanili kipixke pan tlapejpenili machiotlajtolkemej tlen ompanok.

Ni xitlualistli tlajtos kanke uelis motekiuis uan pan tlake motekiuis tomintlaxtlauii pan se tlapejpenilistli katli tekitisej uan katli ki moyauasen amamej nechikojtekitinij tlapejpenilistli tlen nopa miyayotl sesentika tlanejneuii. Ni machiotlajtoli tlajtos keski imiyaka tlen katli temakasej tomin katli kitokilia se sesenka tlaneneuii nechikoli, uan tlen nochi imiyaka amo uelis panos tlen se xiuitl sesentika tlanejneuii, ika matlajktli tlen se makuilpouali katli asi imiyaka kitekiuise tlen katli moelnamiki uan ki moyauasen pan ya teipa mexkotekitijketl tlapejpenilistli; nojkia tlanauatis kenijkatsa mokuatlalis iuan kimokuitluis tlen kuali mochiuas uan motekiuis nochi tomintlaxtlauii katli kipixtokej uan kixpantisen tlayouilistli katli motlalis pampa amo kichijke tlen tlajtoua tlanauatili.

Yampatsa, machiotlajtoli tlajtos kenijki mochiuas tekpanali tlen motsontis ika ni tlanauatili tlen sesentikatlaneneuii katli kipolose iamatokaitl uan ininaxkatilistli mokauas iaxka axkayotilotl.

III. Mexko sesentikatlanejneuii kipiasej ixkayotl kitekiuisej nochipa ken nopa teposmekakamanali.

Inextitlajkuiloli A. Kaltlanauatiltlapejpenolpa niyaya tekichijketl tlen kitlachilis nochi tlanauatili uan keski kauitl kiplas tlen tlaltokayolmen pan teposkamanali iuan teposixneskayotl tlen katli yajuanti kichiaj uan nochi inixkayotk tlen sesentikatlaneneuii, tlen katli teipa nika ijkuilijtok uan ken tlajtoua machiotlajtolmej:

a) Tlen kema peua axtiui moixnextiaj uan kema asiti itlamiyan tonallapepenolpa makauase ininmako Kaltlanauatiltlapejpenolpa ompoali uan chikueyi pilkauitsitsi tlen momostla katli momaxalos pan ome o ka eyi pilkauitsitsi pan se kauiatl katli tlamachiltis pan sesenka uejkatepostlanonotsaloli uan teposixneskayotl, tlen kauitl ya ijkuilijtok pan d) pan ni nextitlajkuiloli;

b) Tlen kema peua axtiui moixnextiaj, sesenkatlaneneuii kipiase sansejko se pilkauitl pan se kauitl katli uelis kipanoltise pan sesenka uejka tepostlanonotsali uan pan teposixneskayotl; tonali katli mokau i tlen tlajtos machiotla Tlen kema peuas kiixpantise

itlaneneuilis pan tekitlalpepenolpa kiampa momakas ixkayotl sesentika tleneneuili tlen kentsi najpoali uan makuili tlen makuilpoali tlen tonalselistli katli kijtous a) tlen ni nextiltlajkuiloli;

c) Nochi katli kipanoltia pan uejkatepostlanonotsali uan tepostlaixneskayotl momakas tlen katli ya eltok pan tlaltolpanolistli ipan kichiasen uan sempoali uan naui kaultl; ome kaxtoli tlen makuilpoali sesentika uan expoali uan majtlaktli tlen makuilpoali katli mokaua tlen katli kisas pan tonaltlapepenolpa axkayotl machiotlajtolketl tlen achiui tlapepenolpa;

d) Nochi tonalkauil tlen ixnestok ki tekiuisen sesentikatlaneneuili momaxalos pan yajuanti tlen katli nika teipa ijkuilijtok:

e) Pan tlen sesentika tlaneneuili tlen iuexka tomexkotali uan yonaki tle kiiixnextis pan machiotinin mexkosenkotili kiimakase pan teposkamanali uan teposixneskayotl san katli kimelaua momakas sanse tlapaleuili katli kitoua e), uan;

f) Tlen katli kijtous nextiltlajkuiloli A) uan B) tlen pan inon uan katli mokaua uejka tonalkauitl tlen achiui moixnextia uan axkayotl tekitlapepenolpa, Kaltlanauatiltlapepenolpa (IFE) kimajktlilisej matlajktli uan ome tlen makuilpoali katli tlaltokayotl kimelaua temakas pan teposkamanali uan teposixneskayotl, tlen katli tlajtous machiotlatoli uan sekinok kamanali; tlen nochi katli momakak, Kaltlanauatiltlapepenolpa kimaxalos pan mexko sesenkatlaneneuili tlen san se tlajko makuilpoali; tonalkauitl katli mokaua kitekiuis pan inon uan pan sekinok tekichuanitlapepenolpa, tlen iaxkayotl uan tlaltokayolmen.

g) Tlen mexkosesentikatlaneneuili kitekiuis tonalkauitl katli kimelaua pan se metsli tlajtolpanolistli ka makuili pilkauitsitsi uan katli mokaua pan tlamachiltimen ka sempoali pilpilkauitsitsi tlen sesenka. Tlan amo kiampa mochia tlajtolpanolistli katli kijtous ni g) nextiltlajkuiloli.

Tlen kampa monekis, Kaltlanauatiltlapepenolpa uelis kitanalkauil kitekiuis pan sesentikatlaneneuili tlamachiltili ka kualtiloli pan se sentika tlanechikoli, kema kiampa moneki.

Sesenka tlaneneuili, amo uelisej tekiselisej, tekitlanauatisej, iniseli uan ka sekinok, tonalkauitl kampa ueli tlamantli pan teposkamanali uan teposixnexkayotl.

Yon se katli ueli maseuali yon ixpantekitijketl, tlen iseli o ka sekinok, uelisej tekiselisej tlamachiltili pan teposkamanalian pan teposixnexkayotl kalti tlamachiltis pan se tlapepenolpa, yon kipaleuis o amo kipaleuis pan sesentika tlenejneuili tlen maseualmej katli

kitekitemouaj. Mokaua mauililo tlamachiltisej pan Mexkoaltepetl ni tlamachiltili tlen katli uala analieuanij,

Katli tlajtoua tlaltoketsali pan ompa achiui ijtole katli mochiuas kamapa kimelaua tlen tlaltokayolmen uan D.F., katli tlajtoua machiotlajtoli.

Ixnextitlajkuiloli B. Tlen moasitilis tekitlapepenolpa tlen tlaltokayolmen, Kaltlanauatiltlapepenolpa kichiuas tlatekiyolistli katli kimelaua Tlaltokayotl pan teposkamanali uan teposixneskayotl pan uejkapan tepostlanonotsaloli uan uejkateposixnecxayolistli pan se Tlaltokayotl imelak, tlen katli teipa kijtous uan katli kijtos machiotlajtoli:

a) Pan itekitemolistli Tlaltokayotl tlapepenolpa ka tekapanoli uaya axkayotl, tonalpamakilstli pan sesenka Tlaltokayolmej momakas ken eltok a), b) y c) tlen nextitlajkuiloli A) pan tlatsinkuili;

b) Tlen sekinok tekitemolistli tlapepenolpa, ni mochiuas tlen tlajtoua machiotlajtoli, ken tlajtoua mexko tlanejneuiyotl, uan

c) Tlen tonalmaxaloli tlen sesentikatlaneneuili, yampatsa katli moijkuiolkej pan Tlaltokayolmej, mochiuas tlen eltok tlakuiloli pan nextitlajkuiloli A ipejkayan uan katli tlanauatisej tlateyoualmachioli.

Kema tlajtos Kaltlanauatiltlapepenolpa nochi tonalkauitl pan teposkamanali uan teposixneskayotl katli tlajtoua ni nextitlajkuiloli uan kalti achiui amo kixilis tlen katli moneki uan tlen sekinok tlapepenoltekichuanin, yajuanti tlanauatisej keski tonali temakasej, tlen katli kin maka tetikayotl machiotlajtoli.

Nextitlajkuiloli C. Pan amaixpantilstli tlajtolketsketyl o tlapepenolpa katli kimoyauasej tlaltoketskemej amo kitekiuisej tlajtolmej katli kin tlanauis tekikalmen uan yampatsa sesentikatlaneneuili, uan kikixtisej istlakatili tlen istinin.

Tlen tonalpa uejkauas tekitlaixnextili tlapepenolpa axkayotl uan tlaltokayolmen uan kema tlamis tlen yani tekitl, amo kipanoltisej tlayolmelualistli pan amatlamoyauali uan tlen sekinok tekikalmen, ken axkayotl chiuili tlatotl uan tlaltokayolmen, uan tepanteyoualmen, tekichuanin tlen D.F., inin ialtepetlatilanka uan sekinok. Katli uelis mochiuas san

tekitlamachiltli tlapepenolpa ken tlanexiltli uan tlakayottilistli, uan katli kema monekis tlan panos se tlenijki tlanauili.

Ixnexiltlajkuiloli D. Tlajtlajkolixtlauali katli tlajtoua pan ni tlatsinkuili ni kiyauiltis Kaltlanauatiltlapepenolpa ka nimaya senkuali tekpanali tlen uelis tlanauatis mamotlamilti nimaya tlamachiltli pan teposkamanali uan teposixneskayotl, katli temaka uan katli tlanauatiaj, katli kiixpano machiotlajtoli.

IV. Machiotlajtoli tlajtos kema kintlajpepenisej uan katli elisej tekinitin pan tlapepenolpa, yampatsa xitlauali katli achtiyui moixnextiaj pan inon uan tekitlapepenolpa.

Ni tekitl uejkauas pan xiuitl tlapepenolpa kema motokaxtis mexkotlanauatijketl, tlajjoltlakamej uan machiotlajtolkemej mochiuas pan najpoali uan majtlaktli tonali; pan xiuitl kampa san kintlapejpenise axkayotl machiotlajtolkemen, ni tekitlapepenolpa uejkauas expoali tonali. Amo uelis mochiuas pan ni achtui moixnextiaj kipanos tlen ome uan eyi tlen makuilpoali tonali tlen tlajtoua katli mochiuas tekitlaixnextili tlapepenolpa.

Tlan sesentika tlaneneuili kiixpanosej ni tlanauatili o seyok maseuali o tekitlanauatijketl ki yauiltisej tlen tlajtoua machiotlajtoli.

V. Tlalnechikolistli tlen axkayotl tlapepepenoli yani se tekitl tlaltokayotl katli kichua ka se tekpan ixpamiyayotl tlen itokax Kaltlanauatiltlapepenolpa tlen kipia iselis monenemiltis uan kipia tlamantli iaxka, uan pan ya tlapaleuiaj axkayotl ketsatl tlatotl, mexkosesentika tlaneneuili uan istinin, tlen tlajtoua machiotlajtoli. Ni tekitl katli kichuas Tlaltokayotl, tlachialistli, xitlaualistli, selinemilistli, amo san chichijko uan asitilistli yani katli kinenemiltis.

Kaltlanauatiltlapepenolpa elis tlanauatijketl pan ni tekitl, tlen iseli monenemiltis uan yaya tlanauatis katli kichuas uan ka tlayekolistli pan tekilistli, kiplas pan inelkualtili kipixtok tekikalmen tlen tlayakanasej, tlatlayakankemej, tekitlapaleuianin uan tlamokuitlauianij. Ueyitlaixnamijketl yani elis ueyikaltlayakanketl uan kiplas se tlaixnamijketl tekitlayakanketl uan chikueyi tlaixnamikinin tlapepenianin, uan yasej ka kamanali uan amo uelis tlauasanis, tlen inon tlaixnamikinin miyayotl machioketstili, katli tlaixpantia sesentika tlaneneuili uan amaltlajkuilojketl chiuakketstli; machiotlajtoli tlajtos tlen xitlaualistli pan tekpan nechikolistli uan tekichualistli tlen katli tekiti, nojkia katli tlanauatis akinejki ma kichua se tlenijki tlen

yajuantij. Ueyi tlanauatianin uan tekitlapaleuianin kipiasej tekipanouanin katli kiiximati tlanextili katli yajuanti tekpanose pan Kaltlanauatiltlapepenolpa. Kipia se tetitlapoalkali pan imako, ka iseli monenemiltis tekitlapaleulistli uan tekitlatemolistli, uan tomintlachilistli tlen nochi katli asi uan kisa pan tekika kaltlanauatiltlapepenolpa. Tlajtoli katli kijtous machiokaltlanauatiltlapepenolpa uan xitlualistli tlen katli kijjtous ma mochiua ueyitlaixnamijketl, yani tlajtos pan tekpanolistli ka miyayok tekitinin. Tekitlamokuitlauanin kampa ixnesi amatokayotl monelkualtilia ka tlaixpantikemen tlen Mexko sesentika tlaneneuilis. Katli tekpanose pan tekitlauasanili monelkualtilia katli ya kixaxitijke kaxtoli uan eyi xiuitl.

Tlaixnamijketl tekitlayakanketl uejkauas pan iteki chikuasen xiuitl uan uelis sempa kiompauis tlen sempatsi. Nopa tlaixnamikin tlapepenianin uejkauasej pan inin teki chiknau xiuitl, uan mopatlaiasej uan amo uelis moompausej. Tlen kema monekis se uan sekinok kintlapepenisen ka tlauasanili tlen ome o eyin makuilpoali tlen katli paya momelaua machiotlajtolinin nechikoli, ka yajuanti kijtose, tlen achtiui mochijki tlatsintokili tlen istinin. Tlan tekikauas tlaixnamijketl tekitlayakanketl osekinok tlaixnamikin tlapepenianin, katli kiptlas kitekitlasej uan yani kitsontis ni tekikakiulo. Machiotlajtoli tlajtos xitlualistli uan tekpanali katli monekis.

Tlaixnamijketl tekitlayakanketl uan tlaixnamikin tlapepenianin amo uelis kipiasej seyok tekilistli, uan kena uelis kypias tekitlaixpatilis ueyitlaixnamijketl uan katli kichiuaj pan nechikoltlanextilistli, yankuiktlaixnextili, tlamatilistli tlen tlamachtitemolistli o tlapaleuili, amo tlaxtlauilol. Tlaxtlauili katli kiselisej elis sasanse tlen kiselua yekantlajtolijketl axkayotl tepanitali tlen mexkotlali.

Katli tlayakana pan tekitlapoalkali tlen Kaltlanauatiltlapepenolpa kitokaxtisej pan machiotlaltolinin nechikoli ka tlauasanili tlen ome uan eyi tlen tlaixnamikin katli paya itstoke katli kijtos ueyikaltlamachtilyan, tlen tlajtous machiotlajtoli. Uejkauasej chikuasen xiuitl pan iteki uan uelis sempa kiompauis sempatsi. Amatekititos pan ueyitlaixnamijketl uan mosentikapaleusej tla kuali tekpanoua ka uejkapa axkayotilotl.

Tlen amatlajkuilojketl chiualketstli kitokaxtis ka tlauasanili tlen ome uan eyi tlaixnamikili tlen tlaixnamikin tlapepenianin katli kijtos tlayakanketl.

Machiotlajtoli kijtos katli monekis monechikos ka inon kitekitlalisej tlaixnamijketl tekitlayakanketl tlen ni ueyitlaixnamijketl, tlaixnamikinín tlapepenianín, tekitlapoalkali uan amatlajkuilojketl chiualketstli tlen Kaltlanauatiltlapepenolpa; katli kichijke ken tlaixnamijketl tekitlayakanketl, tlaixnamikinín tlapepenianín uan amatlajkuilojketl chiualketstli amo uelis kitekiuisej, pan ome xiuitl amo uelis tekitis tle kema tekikajke, tekitl pan tlatlotl miyayotl kampa kintlapepenijkej.

Tlaixnamikinín tlen miyayotl machioketstili uelis kintokaxtisej pan nechikol sesentikatlaneneuili pan se machiotlaltolín. Eltos san se tlaixnamijketl tlen sesenka nechikol sesentika tlaneneuili uan ipatilstli pan ome machiotlaltolín mexkosenkotili.

Kaltlanauatiltlapepenolpa kias pan iteki nochi uan xitlauak, uan tlen tlajtos machiotlajtoli, tekilistli san kejpa kin tlanamiktise kenijki tekipanosej uan tlanextili ken monenemiltise, tlaixneltli tlapepenolpa, ixkayotilistli uan sekinok nechikolismen uan tlen sesentika tlaneneuili, uan pan amatokayotl tlaixuasanili, amatlachichialistli katli moneki pan tlaixuasanilotl, kualchichialistli pan tekitlauasanilotl, tlapoalistli tlen tlajtoua machiotlajtoli, momakas ipatilstli uan temakas amatokaitl pan tlapepenolpa machiotlajtolketl uan tlajtol tlakamen, tlapoalistli kampa kitokaxtia tlen mexkotlanauatijketl ipan sesenka mexko malakachotlapepenolpa, uan tlen moitas uan amatlatsintokili uan tlatsintokili ka inon tekitlapepenolpa. Kema mosentilisej tlen nochi tlaixnamikinín kimatise uan kitase tlen nochi itsinín tlen kiixpantia machiotlajtoli.

Tomintlachilistli katli kitekiua mexko sesentika tlaneneuilis kiixpantis se ueyi tekitlapaleuianín tlen ueyi tlaixnamijketl Kaltlanauatiltlapepenolpa, tlen iseli monenemiltis, katli tlayakana kitokaxtise ka ome o eyi tlaixnamikili tlen inon tlaixnamijketl katli kijtos tlaixnamijketl tekitlayakanketl. Machiotlajtoli kichiuas nechikoli uan tekichialistli pan ni tlaixnamijketl, nojkia tekpanali ken mochiuas tlayauiltli ka tlaixnamikinín tlapepenianín. Tlen mochiuas ken moneki ueyi tekitlapaneuianín amo eltos kitsakuilise tlan tlatlanis se tlenijni pan kaltomiajokui.

Ueyi tekitlapaleuiani yani elis kampa tekitichuanín tlaixmatinín pan tekitomintlachilistli nechikoli katli kimelaua tlen tlatokayolmen uelis kisase tlatsakuilili katli kijtoua pan ni achtiui ijtoli.

Kaltlanauatiltlapepenolpa kichiuas ka sentitlalilistli katli kimelaua tekichiuandin tlen Tlaltokayolmen axkayotilotl katli kiampa tlatlanise, kenijki kichiuasej tlapepenolpa tlausanili tlen Tlaltokayolmen, tlen kijtous machioketstili.

VI. Tlen uelis mochias tlapeualtili ka tlanejneulyotl uan machiotlajtoli katli mochia uan moijtous pan tlapepenolpa, motlalis se kakiuili kampa uelis kijtose katli amo kinpaktia tlen tlajtous Tlanejneulyotl uan machiotlajtoli. Ni kakiuili temakas itlamiya nochi kuesoli katli mochias kema onkas tlapepenili uan kimanauis inin ixkayotl nechikoli katli tlausanise o kininuanise uan nechikoli tlen tlajtous najpoali uan chiknaui tlajtoli tlen ni Tlanejneulyotl.

Pan tekiltlapepenolpa katli kitlalijke katli amo kinpakti, tlanejneulyotl uan machiotlajtoli, amo temakas tlamiltili katli moijto o katli tlatlanin.

OME TEKPANALI

Kenijki eltok tlen Mexkotali Tlaixnamikinin

Omepeali uan ometipaj tlajtoli (Art. 42). Mexkotali kipia:

- I.** Tlan nochi axkayotilotl Tlaltokayolmen.
- II.** Tlalayuaualko, uan nojkia xiujmej katli onka atsintla, ueyiatemej;
- III.** Tlalayuaualko tlen Guadalupe uan Revillagigedo tlen mopantia pan ueyi axoxouili kampa kisa tonati;
- IV.** Tlen iuexka axoxouili uan aostomej tlen tla'ayaualko, ueyiatemej uan xiujmej katli onka atsintla;
- V.** Nochi ueyiaxoxouilmej tlen iuexka uan ken tlajtous ueyi ixkayotl tlen tlaltepaktli;
- VI.** Kakiuili katli momelaua pan iluikatl tlen nochi tomexkotlal, ka iueiyakili uan tlen sekinok tlen tlajtous ueyi ixkayotl tlen tlaltepaktli.

Ompoali uan eyitipa tlajtoli (Art. 43). Mexkotali kipia iaxkayotilotl itlaltokayolmen tlen inon Aguascalientes, Baja California, Baja California Sur, Campeche, Coahuila, Colima, Chiapas, Chihuahua, Durango, Guanajuato, Guerrero, Hidalgo, Jalisco, México, Michoacán, Morelos, Nayarit, Nuevo León, Oaxaca, Puebla, Queretaro, Quintana Roo, San Luis Potosí, Sinaloa, Sonora, Tabasco, Tamaulipas, Tlaxcala, Veracruz, Yucatan, Zacatecas uan Distrito Federal.

Ompoali uan nautipaj tlajitoli (Art. 44). Mexkoaltepetl yayani Distrito Federal, kampa eltok mexkosenkotili tlanauatianin, uan tlatskijtok pan tlanauatilkayotl nechikol tlaltokayolmen mexkoeuanin (Estados Unidos Mexicanos) tlaichiualtlamanauiyani. Mokuaultlis ka itlal katli tlen ama kipia uan tlan mexkosenkotili tlanauatianin yasej yoksejko, motlalis pan tlamayan mexko altepetl tlen iuexka uan itlamiyan katli kimakas machiotinin mexkosenkotili.

Ompoali uan makuiltipaj tlajitoli (Art. 45). Tlaltokayolmen tlen axkayotilotl kipixtosej inintlal tlen iuexka uan itlamiyan katli ama kipixtokej, nochia tlan amo onka tlatsakuilili ka inon.

Ompoali uan chikuasentipaj tlajitoli (Art. 46). Tlaltokayolmen uelisej yajuantin kisenkauasej, ka sentika sentlalilistli pan inin tlnepamitl; uan amo uelis kisenkauasej tlan amo kijtousa ya kuali machiosentili nechikoli.

Tlaj amo mosenkauas, uajka akinejki uelis yas ika tlajitoltlakamen, uan yajuantin kisenkauasej tlen tlajtousa expoali uan majtlaktli uan chikuasen tlajitoli, pilijtoli XI pan ni tlanejneuiyotl.

Tlasenkuali katli kichia tlajitoltlakamen ayakmo uelis kipatlasej. Axkayotl tepanitali tlen mexkotlali uelis kiximatisej tla mochijki o amo kuali mochijki ken tlajtousa tlanejneuiyotl katli tlatlanis uan moixpantis katli kikuesoua, tlen kuesolmen katli mochijki tlen amatlajkuiloli katli kipia machiosentili nechikoli.

Ompoali uan chikometipaj tlajitoli (Art. 47). Tlaltokayotl Nayarit kiplas tlen iuexka uan itlamiyan tlnepamitl tlen katli ama kimelaua kipixtok itlal Tepic.

Ompoali uan chikueyitipa tlajitoli (Art. 48). Tlal'ayaualko, ueyiatemej, uan xiuimen katli onka atsintla tlen ueyi axoxouili katli iaxka mexkotlali, tlen iuexka axoxouili, aostomej, ueyiatemej uan xiuimej katli onka atsintla, ueyiatl axoxouili, akomolaxoxouili uan kakiuili katli momelaua pan iluikatl tlen nochi tomexkotlal, ni iaxka mexko axkayotilotl, uan amo moaxkatis tnal'ayaualko katli tlen ama iaxaka tlaltokayotl.

**EYI TLAJITOLNECHIKOLI
SE TEKPANALI
Tlen kenijkatsa moxelojtok tlanauatili.**

Ompoali uan chiknauitipaj tlajtoli (Art. 49). Ni tlanauatianij mo xexeloua pan tekipanolpa ka Machioketstili, Chiualketstili uan Tlakuaualtekatl.

Amo uelis mosentilisen ome uan sekinok tlen ni tlatotmen pan se maseuali o nechikoli, uan amo uelis motlalis machioketsketl pan se maseuali, uan kena uelis motlalis tla monekilia pan mexkotlanauatijketl, tlen tlajtoua sempoali uan chiknauitipaj tlajtoli. Amo uelis yon seyok, tla amo tlajtoua pan ome ijtolitlen makuilpoali uan omekaxtolitlen uan se tlajtoli, momakas tlanauatilitlen monekilia pan machiolistli.

OME TEKPANALI Machioketstili tlatotl

Ompoali uan matlajlitipaj tlajtoli (Art. 50). Ni machioketstili tlatotl tlen nechikoltaltokayolmen mexkoeuanin motlalia pan se machiotijketl mexkosenkotilitlen momaxaloua pan ome machiotlajtolitlen, se machiotlaltolketl uan seyok tlajtolitlakamen.

Se tlakotomitl Tlapepenalistli uan tekitlalistli tlateyoualotl

Ompoali uan matlajtli uan sentipaj tlajtoli (Art. 51). Machiotlajtolitlen nechikoli kiplas tlaixpantijketl tekitijikemen tlen namikilteyouali, tlapepenolpa tlen nochimej ejeyitipa xiuitl. Tlen se tlayakanka machiotlajtolketl motokaxtis se katli kipaleuis.

Ompoali uan matlajtli uan ometipaj tlajtoli (Art. 52). Machiotlajtolitlen nechikoli kipixtos kaxtolpoali machiotlajtolikemen tlapepenolpa tlen imiyaka katli kikixti pan tlapepenili, tlen mochijki pan se, uan majtlapoali machiotlajtolitlen katli kin tlapepenise tlen kikixtiaj pan tlausanili, ika amatokaitl, katli tlausanijke tlen nochi mexkotlali.

Ompoali uan matlajtli uan eyitipaj tlajtoli (Art. 53). Tlen malakacho tlapepenolpa tlen kaxtolpoali mexkomalakacho tlapepenolpa tlen se tokayotl elis katli motokaxtis tlen nochi katli mochijki pan mexkotlali. Tlaxexelol malakacho tlapepenolpa tlen se tokayotl pan nochi

Tlaltokayolmen mochiuas katli motlananki teipayok kaltla amatlatsintokili, uan amo uelis se tlaixpantijketl tekitijketl tlen Tlaltokayotl uelis kiplas ome uan sekinok machiotlajtolketl tlen miyakiyotl.

Tlen onkas tlapepenili tlen majtlakpoali machiotlaltolkemen tlen kikixtisej tlapepenolpa pan tlauasanili uan ka amatokaitl, motlalis makuili tekikaltlauasanili pan mexkotlali. Machiotlajtoli tlajtos kenijki eltos malakacho tlapepenolpa.

Ompoali uan matlajtli uan nautipaj tlajtoli (Art. 54). Tlen onkas tlapepenili tlen majtlakpoali machiotlaltolkemen kikixtisej pan tlauasanili tlapepenolpa katli eltok pan amatokaitl, mochiuas tlen tlanauatia tlatsinkuili uan katli kijtous machiotlajtoli:

- I. Se sesentika tlaneneuili, tlen uelis kiplas iamatlajtolkayolmen, moneki kiixnestis tlen inon no kineki tekitis pan tlapepenolpa ka machiotlaltolkemen ika miakilistli uan uelis kixaxitis majtlapoali kaltlapepenolpa tlen se tokayotl.
- II. Nochi sesentika tlaneneuili tlen kixaxilis ome tlen makuilpoali tlauasanili tlen eltok pan amatokaitl uan miakilistli, kiplas ixkayotl kimakase machiotlaltolkemen tlen imiaka katli kikixtijkej tlauasanili;
- III. Sesentika tlaneneuili katli kichiuu tlen tlajtojtok pan ome tlatsinkuili tlen achiui tlajkuiloli, maske kikixtijke ka iamiakili iseltika uan maske kiplas katli kipaleuijke katli kiselijke inin tlajtoltlakamen, kinmakasej tlen imiaka kikixtijke mexko tlauasanili, tlen keski kinmakase machiotlaltolmen kitasej pan ininamatokayotl katli kimelaua, uan sempa uelis kinmakatiase tekitl tlen nesis katli kiski pan ininamatokaitl.
- IV. Amo uelis se sesentika tlaneneuili kipixtos tlen kiplanos kaxtolpouali machiotlaltolkemen tlen kijtous ome tlatsinkuili.
- V. Amo uelis se sesentika tlaneneuili kipixtos miyak machiotlaltolkemen tlen kijtous pan ome tlatsinkuili uan amo kiplanos chikueyi makuilpoali tlen imiaka mexkotlauasanili, ni tlasinkuilo amo momakas pan se sesentika tlaneneuili, katli kitlanke sesentokaitl, uan kimakase tekitl san katli kimelaua, tlen imiaka chikueyi makuilpoali tlauasanili; uan
- VI. Tlen kijtous eyi, naui uan makuili pilijtoli tlen achiuia tlakuiloli, machiotlajtolkemen katli poliuis kinmakasej tlen tlajtous pan naui o makuili pilijtoli kinmakase kakiuili sekinok sesentika tlaneneuili ka ixkayotl ka yajuantin sesekaltlapepenolpa, ken kiskej ika imiaka mexkotlauasanili. Machiotlajtoli tlajtos tlake mochiuas.

Ompoali uan matlajtli uan makuiltpaj tlajtoli (Art. 55). Katli elis machiotlajtolketl moneki:

- I. Katli tlakatki pan Mexkotali, tlen katli kimelaua ixkayotl;
- II. Kitsontijtos sempouali uan se xiuitl kema kin tlapejpenise;
- III. Moneki ejketl pan Tlaltokayotl kampa elis tlapejpenili, tlaj amo uajka moneki mochantis uan uejkauas kipanós chikuase metstli tlen kema asiko, uan ayamo peua tlapejpenili.

Katli moixpanextis pan amatokayotl uan kineki elis machiotlajtolketl, moneki ejketl tlen tlaltokayolmen kampa mochiuas tlapejpenili, tlaj amo, moneki uajka mochantis kipano chikuase metstli tlen kema ayamo peua tlapepenili.

Amo tipolos kampa tieua tlan titekitis.

- IV. Amo titekititos pan mexkotsónkoto tlapipianij uan amo tlanauatijtos ken tlamokuitlauijketl, kampa onkas tlajpepenili, tlen achtíua najpoali uan majtlatli tonali tlen kema onkas tlapepenolpa.
- V. Amo tlayakantos uan tekititos pan tekikalmen tlen tlajtoua tlanejneuiyotl, uan amo tekititos ken amatlajkuiljketl, yon sekinok tekitlmíayotl, kena uelis tlan achtíui kikauas iteki tlen najpoali uan majtlaktli tonali tlen mochiuas tlapepenolpa.

Amo tekititos pan axkayotl tepanitali tlen mexkotali, yon melajmachiojketl, yon amatlajkuiljketl tlapejpenijketl tekitijketl, yon miyayotl tlapejpenil tlanamiakantli, kena uelis tlan kikauas iteki, tlen eyi xiuitl kema ayamo mochiua tlapejpenili.

Tlanauatianij tlen tlaltokayolmen, uan tlayakanketl tlen D.F., amo uelisej kintlajpepenisej kampa euani tlan amo kikaua ininteki.

Amatlajkuiljokemen tlen kipaleuia Tlaltokayolmen uan D.F., melajkamachiojkemej uan tlajpíxkemen axkayotilotl, uan D.F., uan nojkia tlatilanka tlanauatijketl, uan sekinon tlayakankemej tlen D.F., amo uelisej kintlajpepenisej kampa euani, tlan amo kikaua ininteki pan najpoali uan majtlaktli tonali, tlen kema ayamo onka tlajpepenili;

- VI. Amo tekititos pan se teopamítl, uan

VII. Amo kipixtos se tlenijki katli kitojtok pan ompouali uan matlaktli uan chiknauilajitoli.

Ompali uan kaxtoli uan sentipaj tlajitoli (Art. 56). Machiosentili nechikoli kipixtos chikuasempoali uan chikueyi tlajitoltlakamej, uan pan yani mosentlalis pan sesenka tlaltokayol uan D.F., ome mo tlalise ika tlapejpenili katli tlen kiski miak tlausanili uan se motlalis katli kikixti pilkentsi tlausanili. San moneki sesentika tlaneneuili kiixpantise amatokaitl pan amatlajkuiloli ka ome katli tekitisej. Tlajitoltakitl katli kikixti kentsi tlausanili kitekimakase sentikatlaneneuili katli momajki pan ometipa tlapoali pan tlausanilpa.

Tlen omekaxtoli uan ome tlajitoltlakamej katli mokajke, kintlapepenise tlen kikixtise pan amatokaitl mexkotlauasanili. Machiotlajitoli tlajtos katli mochiuas pan inoj.

Machiosentili nejchikoli nochi motekipatlase se sen chikuasen xiuitl.

Ompoali uan kaxtoli uan ometipaj tlajitoli (Art. 57). Pan sesenka tlajitoltlakatl kitokaxtilise se katli kipaleuis kema amo itstos.

Ompoali uan kaxtoli uan eyitipaj tlajitoli (Art. 58). Tlen tekitisej ken tlajitoltlakatl moneki kipixtos san se amatlajlanili ken se machiotlajtolketl, san mopatla ixiuinamikilis, tlen monekis kitsontijtos sempouali uan makuili xiuitl kema elis nopa tlapejenili.

Ompoali uan kaxtoli uan nautipaj tlajitoli (Art. 59). Tlajitoltlakamej uan machiotlajtolkemej katli tekitisej pan machiotinij mexkosenkotili amo uelisej nimaya tekipanosej kema tlamis ininteki.

Tlapaleuijkemen tlen Tlajitoltlakamej uan machiotlajtolkemej kena uelis kintekimakase nimaya san kitsontis iteki ken neltlayakanketl; San tlajitoltlakamej uan machiotlajtolkemej amo uelisej kintekimakase ken tlapaleuijkauan.

Expoalitipaj tlajitoli (Art. 60). Tekikalmiyayotl tlen tlajtous tlajitoli ompoali uan se tlen ni tlajnenjneuiyotl, tlen ken kijtous tlanauatili kijtos nejnelia kuali mo chijki tlapejpenili tlen nopa tlajitoltlakamej uan machiotlajtolkemej kampa onkak uan pan tlaltokayolmej; temakas amatokaitl kampa kijtos ke yaya elis nopa tekipanojketl uan kintokaxtis tlajitoltlakamej katli kikixtijke pilkentsi tlausanili ken tlajtous ompoali uan majtlajtli uan chikuasen tlajitoli, tlen ni

tlanejneuiyotl. Nojkia, temakas ipatilstli uan tokaitl katli kitlanke machiotlajtolkemej tlen tlajtoua ompoali uan majtlaktli uan naui tlajitoli tlen ni tlanejneuiyotl.

Katli ya kimakake inin amatokaitl tlajitoltlakamej uan machiotlajtojkemej, itsini uelis tlajtlanise katli amo kinpakti pampa amoxitlauak mochijki, uan tlajtlanise pan uexkatlapixketl tlajpepenili, tlen tlajtoua tlanauatili.

Tlakuaualpetonili katli kichijki uexkatlapixketl tlajpepenili katli achiui ijkuilijtok, uelis sempa kiamatlachilisej uan kichiuas ueyi uexkatlapixketl tlajpepenili, katli tlatlanijke sesentika tlaneneuili. Katli kijtos ueyi uexkatlapixketl tlajpepenili yani ipati uan amoyok uelis mopatlas. Machiotlajtoli temakas tomi, tlake amamej monekis uan kanke uala uan kenijki mochiuas ka inoj mosenkauas.

Expoali uan sentipaj tlajitoli.art (Art. 61). Tlajitoltlakamej uan tlajitolxitlauanij uelis kijtosej inintlanejneuilis kema itstosen pan ininteki uan amo akin kiljuis tlenu.

Tlayakanketl machiotlajtolkali kimokuitlauis mamoiapanita katli mochiua ka tlanejneuiyotl.

Expoali uan ometipaj tlajitoli (Art. 62). Tlayakanani machiotlaltolkemen uan tlajitoltlakamej, amo uelis kiselisej seyok tekilistli pan tlaltokayotl yon ixkayotl pan tlanauatijka tla kichiuas uajka kipolos iteki tlan ayamo kisenkaua iteki. Ka yani tlamachiuili kinesis tlapaleuianin tlen machiotlaltolkemen uan tlajitoltlakamej, kema tekittosej. Tlan amo kiipanitase ni senkauilistli uajka kipolos iteki.

Expoali uan eyitipaj tlajitoli (Art. 63). Tlajitolxitlauanij amo uelisej kitlaposej tlanechikoltekitl tlan amo nochi o miakin istoken, tlen panse injuantin pampa moneki itstose kipano tlajko uan se tlapoualistli tlen itstinij, uan kena uelis monechikose tlen katli kijtous tlanauatili, uan kin notsase tlen katli amo istoike ipan ome kaxtoli tonali, uan tlan amo kichiuase kitosneki amo kineki tekichiuas, uan uajka kinotsase katli kitokilia kichiuas ixkayotltekilistli nojkia pan yampa tonali, tlan amo moixpantia uajka mojkauas kaktok ixkayotekipanoli. Ni kaktok ixkayotekilistli uan kali panesis pan tekipanolpa uajka Tlajitolxitlauanij tlanauatisej ma mochiua tlapepenilistli tlen pan amoyok tonali tlen tlajtoua naui piljtoli tlen expoali uan majtlaktli uan chikome tlajitoli (Art. 77) tlen ni tlanejneuiyotl;

Kaktok tekilistli tlen machiotlaltoltnin nechikoli katli tlapepenolpa, mokalakis sekinok sesentika tlaneneuili katli kitokiliaj pan amatokaitl; Katli kaktok tekilistli tlen machiosentili nechikoli katli tlapepenolpa, mokalakis sekinok sesentika tlaneneuili katli kitokiliaj pan amatokaitl, katli kaktok tekimachiosentili nechikoli katli kiske pilkentsi tlauasanili, uelis kintlalisej pan se sesentikatlaneneuili katli kikixti ome tlapoali pan amatokaitl.

Momachilia yampatsa tlen machiotlajtolketl uan tlajtoltlakamen katli amo yasej tekipanose tlen majtlaktli tonali uan amo tlamachiltiaj uan amo kimatij itlayakanka uajka kipolos iteki, aun kinotsase inin tlapaleuijkauan.

Tla amo nochi moaxitise kema mosentilisej kalmachiotlajtolketl o tlen uelis tekitisej, nimaya kinotsase inin tlapaleuijkauan ma moixpantika pan inon uan ma tekitika, uan kino panos sempoali uan majtlaktli tonali tlen ya ijkuilijtok achtiui.

Kin tlayaultisej tlen tlajtoua machiotlajtoli, katli kitlanke pan tlapepenolpa machiotlajtolkemen uan tlajtoltlakamen, tlan amo youi tekitali tlen tonali tlamachilti tlen eltok pan achtiui tlajtoli uan amo tlamachiltia. Nojka kintlausej sesentika tlaneneuili katli kintlalke tekitisej tlen machiotlajtolketl uan tlajtoltlakamen tlan kinilusej ma amo yaka tekipanoka inin yankuik tekitikauan.

Expoali uan nautipaj tlajtoli (Art. 64). Ne tlajtoltlakamej uan tlajtolxitlauanij tlan amo yase pan se tekinechikolistli, aun amo tlamachiltis, uajka amo uelis kintlaxtlausej.

Expoali uan makuilipaj tlajtoli (Art. 65). Ueyi nechikoltlateyoualol mosentilis keman tlatsinkui chiknau metstli sesen xiuitl, uan mopeualtis sentitl tlanejchikolistli uan pan tlatsinkuil tlen ome metstli sesen xiuitl mo chichiuas tlen ome tlanejchikolistli.

Ipan omej tlanejchikolistli ueyi nechikoltlateyoualol kipouas, tlajtose, uan tlauasanisej kema kikixtisej yankui machiotlajtoli katli moixpantisej uan senkaulistli tlen nochi sekinok tlamantli eltok pan tlanejneuiyotl.

Ipan sesenka tekinechikolistli ueyinechikoltlateyoualol yaya kisenkauas nochi tlamantli tlen eltok pan machiotlajtoli.

Expoali uan chikuasentipa tlajitoli (Art. 66). Tlen sesenka tlanejchikolistli uejkauas tlen uelis, uan kisenkauasej nochi tlamantli katli eltok pan achiui tlajitoli. Tlen achiui tlanejchikolistli amo uelis kipanós pan kaxtoli tonali tlen majtlaktli uan ome metstli, kena uelis kema ueyi mexkotlanauatijketl peua iteki tlen tonali eltok pan najpoali uan eyi tlajitoli, tlan monekis uajka nechikoltekiyotl uelis mochiuas tlen itlamiya majtlaktli uan ome metstli. Ipan ome nechikoltekiyotl amo uelis kipanós tlen omekaxtoli tonali tlen nauí metstli xiuitl.

Tlan tlen ome ueyinechikolteyualol amo kinekisej kitlamiltisej nechikoltekiyotl tlen katli tonali ya eltok, uajka kisenkauas mexkoueyitlanauatijketl.

Expoali uan chikometipa tlajitoli (Art. 67). Ueyi tlanejchikolistli uan se kalmachiotlaltolmen, kema iyaya kamanalotl monechikose san tlatokpan nechikoli kema kiiljuise tlen inintekiuilis, uan nojka yajuantin san uelis kitlachilise katli kiamatlalisej.

Expoali uan chikueyitipa tlajitoli (Art. 68). Tlen omej ueyi nechikolteyualol monejchikosej pan se kakiuili, uan amo uelisej yasen oksejko, tlan amo itstoke san ka se tlaneneuili, kauiltonali tlen ya kitlachilijke, kitlachilisej kanke san se monechikosej. Tlan amo mosentikasenka ken moneki, uajka kisenkauas mexkoueyitlanauatijketl.

Expoali uan chiknauitipa tlajitoli (Art. 69). Kema peuas achiui tlanejchiloslistli itstos mexkoueyitlanauatijketl uan kiinextis amatekitlajkuiloli, kampa kijtojtos kenijki eltok tlen nochi mexkotekitl, kema peuas achiui tlanejchiloslistli tlen ueyinechikolteyualol uan se kalmachiotlaltolmen, mexkoueyitlanauatijketl tlamachiltis kenke mochijki ni amatlanonotsali.

Expoali uan matlajlitipaj tlajitoli (Art. 70). Nochi tlasenkauali tlen ueyinechikolteyualol kiplas tlanauatili ken machiotlajtoli. Machiotlajtolmen kinmachiltisej mexko ueyitlanauatijketl uan eltos tlakuijkuitsoli tlen ome tlayakananin tlachilkemen ueyinechikolteyualol uan ka se amatlajkuilojketl tlen isesenka, uan mochiuas kejni: “Tlateyualotl nechikol tlatokayolmen mexkoeuanin tlajkuiloua: (machiotlajkuiloli)”. “El congreso de los Estados Unidos Mexicanos: (texto de la ley o decreto)”

Mexkotlateyualol kikixtis machiotlajtoli uan nochi ma kimatika ken mokualchichia uan itekinemilis kualtili.

Machiotlajtoli tlanauatis, kenijki mochiusas tekichialistli tlen nechikolistli machiotlajtolketl tlen kampa moamatokaxijkuilo tlen isesenka tlaneneuili, ika yani moipanitas tlen miak kamanali tlen kiuika pan ixpantika machiotlajoltinin nechikoli.

Ni machiotlajtoli amo uelis kitsakuilisej uan amo moneki kiixpanextis mexkoueyitlanauatijketl tlen amo tlamis.

Ome Tlakotomitl **Amatlapeualtlaixpantili uan nechialistli machiotlajtolmen**

Expoali uan majtlaktli uan sentipaj tlajtoli (Art. 71). Katli kichiusas machiotlajtolmen uan xitlualistli uelis ki chiuas nopa:

- I. To mexkotlanauatijketl;
- II. Machiotlajoltinin uan tlajtoltlakamen mexkosenkotili; uan
- III. Machiotlajtolkemej tlen Tlaltokayolmen.

Tlajtlanili katli kiixpantia ixpamexkotlanauatijketl, tlen Machiotlajtolkemej Tlaltokayolmen, panose pan tlachianechikoli. Katli kiipanextise Machiotlajoltinin uan tlajtoltlakamen, kichiuasej tlen tlajtos xitlualistli tlen senkualistli.

Expoali uan majtlaktli uan ometipaj tlajtoli (Art. 72). Nochi amatlaixpantilmachiotlajtoli, katli tlakuualpetonilis amo kisenkauas san Machiotlajoltinin uan tlajtoltlakamen, ni kipia mokamanalusej uan kixitlauasej tlen pan yajuanti, amo san sejka, tlen ijkuilotok tlachiyol xitlualali kampa tlajtoua kenijki mochiusas pan kamanaluyotl uan tlauasanali.

A. Tlan kipajtimakakej pan peuyan nechikolis, uajka panos pan seyok nechikolis kampa kiamatlachilisej. Tlan inoj kiselisej ken eltok, kititlanilisej ka tomexkotlanauatijkaj, tlen yaya amo kpatlas tlajkuiloli uajaka nimaya kiixpanextis pan amatlamoyauali.

B. Mopatiymakas pan tomexkotlanauatijketl, nochi amatlachialistli katli amo mokupeki ka amatlachialtlajkuilolichiuili pan peuyan nechikolis, ipan majtlaktli tonaltekipanolpa; tlan amo panok ni tonali Machiotlajoltinin kitsajke o amo tekipojke uajka ni amatlachialtlajkuilolichiuili mochiusas pan achiui tonaltekipanolpa kema machiotinin monechikosej.

C. Ni amatlaixpantilmachiotlajtoli, katli amo kuali kiski tle nochi o san kentsin ka mexkotlanauatijketl sempa mokuepas ika amatlachialtlajkuilolchiali kampa kiski imachiotlajtoltinij. Sempa monechikose uan kixitlauase uan tla kiselise ka ome uan eyi tlen makuilolpa tlen nochi tlauasanilkayotl, sempa panos pan tlachialistli machiotlajtoltinij. Tlan yani ki tlayaultisej tlen achitui moijto, uajaka ni amatlaixpantilmachiotlajtoli elis machiotlajtoli; uan mokuepas ka tomexkotlanauatijketl uan yani kiijkuilos.

Ni Machiotlauasanili, elis ka tokaxtili.

D. Tla se amatlaixpantilmachiotlajtoli, uan tlan machiotlajtotlachianij kitlachilise uan amo nochi panos pampa amo kuali, sempa mokuepas kampa kiski ka amatlachial tlajkuilolchiali tlen kichiulijke. Tlan kampa kiski sempa ki amatlachilijke uan ama kena kiselijke tlen nochi katli paya itstokej, sempa mokuepas kampa amo kiselijke uan yani sempa kineltlachilis, uan tlan kiselisej tlen nochimen, uajka kipanoltise ka mexkotlanauatijketl tlen tlajtousa Inextitlajkuiloli A; tlan amo kipanoltia, amoyok uelis moixpanextis pan yampa tlanechikoli.

E. Tlan se amatlaixpantilmachiotlajtoli, amo kuali kiski tlen kentsin, tlan kipatlake, tlan kitsontilijke tlajkuiloli ni machiotlajtotlachianij, uajka niyankuik kamanaluilyotl kampa kiski ni amatlatlaixpantilmachiotlajtoli, yajuanti kichiuase san kampa amo kiselijke, kikualchichijke, kampa kitsontilijke tlajkuiloli, uan inkajok uelis kipatlasej tlajtolmen katli ya moseli. Tlan katli kampa kitsontilijke, kikualchichijke katli kichijki machiotlajtotlachianij moseli tlen nochi pan tlausanili katli paya itstokej tlen kampa kiski amatlachial tlajkuilolchiali, mopanoltis nochi amatlaixpantilmachiotlajtoli ka mexkotlanauatijketl, uan moixpanextis tlen tlajtousa inextitlajkuiloli A. Tlan katli kitsontijke uan kikualchichijke katli kichijke machiotlajtotlachianij ya moseli tlen nochi pan tlausanili katli paya itstokej tlen kampa kiski amatlachial tlajkuilolchiali, mokuepas ka machiotlajtotlachianij uan yani kiselis katli kiijkuilojke, uan tlan tlen nochi pan tlausanili katli paya itstokej amo kiselijkej pan yani ompayok tlachialistli katli mo tsonti, kikualchichijkej, ni amatlaixpantilmachiotlajtoli, tlen katli moseli tlen pan ome machiotlajtolmen, mopanoltis ka mexkotlanauatijketl tlen tlajtousa inextitlajkuiloli A. Tlan machiotlajtotlachianij amo kineki kipatlas, pan tlausanili katli paya itstokej, kampa kitsontilijkej uan kikualchichijkej, nochi ni amatlaixpantilmachiotlajtoli amo uelis sempa moixpanextis, uan kena uelis tlen kema teipa sempa monechikose, uan tlan tlen ome machiotlajtolmen kijtose, tlen nochi pan tlausanili katli paya itstokej, ma moixnexti nopa machiotlajtoli san kampa tlajtoli katli ya moseli, uan ma mokaua katli kitsontijke uan kalti kikualchichijke uan kitlachilise pan seyok nechikolistli.

- F. Machilistli pan senkauali uan tlaixpololi tlen machiotlajtolmen mochiuas ken tlajtopua kamapa mochiua machiotlajtoli.
- G. Nochi amatlaixpantil machiontlajtoli katli amo kiselijke pan amatlachial tlajkuilolchiali, amoyok uelis sempa moixnextis pan xiuechikolistli.
- H. Chiuallistli machiotlajtolmen uelis mopeualtis pan katliueli machiotlajtolmen, uan amo amatlaixpantil machiotlajtoli katli kijtousa tomintlaxtlauili, uan nechikoltsonkotomen, nochi amatlaixpantil machiotlajtoli achiui moneki kamanaluyotl pan machiotlajoltinij nejchikoli.
- I. Chiuallistli machiotlajtolmen mokamanaluisse kampa kiixpanextisej, tlan panos se metstli tlen kema mopanolti pan nechikolsenkauali uan yani amo kijtousa tlamiltli, uajaka ni amatlaixpantil machiontlajtoli uelis moixpanextis uan mokamanaluissej pan seyok nechikol machiotlajtoli.
- J. Mexkottlanauatijketl amo uelis kichiuas yon tleno katli kichijki tlakuualpetonili machiotinin mexkosenkotili uan yon pan se nechikol machiotlajtoli, kema kichiuas tekittlapepenolpa, yampatsa kema machiotlajoltinin nechikoli kijtose ma motelui pan se ueyi axkayotilotl tlayakanketl ka ueyi tlajtlakoli.

Yampatsa amo uelis kichiuas pan amatlamachiltli tlen chiuallistli machiotlajtolmen pan katli ueli nechikolistli katli temakak uan kichijki senitstokej tekichiuani.

Eyi Tlakotomitl Katli kichiuasej tlateyoualotl

Expoali uan majtlaktli uan eyitipaj tlajtoli (Art. 73). Machiotinin mexkosenkotili uelis kichiuas:

- I. Kiselis yankuik tlaltokayotl pan mexkottlali;
- II. Moixpolo.
- III. Kichiuas yankuik tlaltokayolmen tlen itlamiaj katli itstoke, uan monekilia:
 - 1o. Tlaltlakotomitl katli tlajtlaniaj mochiuas Tlaltokayolmen, moneki kipiasej 120 000 itstinij;
 - 2o. Machiotinin mexkosenkotili kiitase tlan kipia katli kimonekilia ka inon kipixtos itstikayotl;

3o. Tlateyolualotl senkotilistli tlen tlaltokayolmen kampa kimelaua ma kintlakakilika, tlan uelis o amo uelis mochiuas ni yankuik tlaltokayotl, yajuantin kipia tlamachiltisej ipan chikuasen metstli, mopouas tlen kema kimachiltijke tlateyoualol senkotilistli.

4o. Nomoneki ma kikaki mexkoueyitlanauatijketl, yani kititlanis amatlamachiltili ipan chikome tonali tlen mopouas tlen kema kitlajtlanijke.

5o. Ma tlauasanika machiotinin mexkosenkotili nopa yankuik tlatojkayotl ika ome tlen ejeyi tlauasanili tlen itstoke.

6o. Tlakuaualpetonili katli kichuia machiotinin mexkosenkotili ma kitlakechika ka imiyaka tlateyoualol senkotilistli, tlen achitua kitlachilijke ixkopinka amatlajkuiloli, uan yani temamake kuali senkauali tlateyoualol senkotilistli tlen katli tlajtlani.

7o. Tlan tlateyoualol senkotilistli tlen katli kintlajtlanilia, amo temakake inin kuali senkauali, katli kijtousa achitui pilijtoli, moneki mochiuas ika ome tlen eyi tlauasanili tlen itstoke tlateyoualol senkotilistli.

IV. (Moixpolo);

V. Tlan mopatlas ikalnechikolis uejlkapatekikayotl tle to mexko.

VI. (Moixpolo);

VII. Kijtosej tlen motemakas tomintlaxtlauili;

VIII. Temakas tlapeualtili kampa mexkotlanauatijketl uelis kichiuas tlen tomintlaneltili, tlen moselis uan tlanauatis tlastlauas katli tlauika tomexkotlali. Yon se tomin tetlaneltili amo uelis mochiuas uan kena uelis kema mochiuas se tekichualis katli temakase se tomin itlatlanka katli kalaki tlen tomin miyayotl, uan san katli mochiua iaxitilis tominyotl, uan katli tlajtlani mexkotlanauatijketl kema moneki tlen kijtousa sempoali uan chiknaui tlajitoli tlanejneuiyotl.

Yampatsa, kijtos keski motlaneuis tomin pan se xiuitl uan ni kitlatskiltilis pan machiotlajtoli anatomiasilistli, katli kinekis tekichijketl tlen D.F., uan iteyoualtlatilanka, tlen ken tlajtousa machiotlajtoli. Mexkotlanauatijketl tlamachiltis sesenxiuitl pan machiotinin mexkosenkotili tlen kenijki kitominsosolo tlen tekitleyakanketl D.F., tlen achitui tekitleyakanketl tlen D.F. kimachilti mexkotlanauatijketl kenijki kitominsosolo. Tekitleyakanketl tlen D.F., tlamachiltis yampatsa pan nechikoli tlaixpantili tlen D.F., kema tlamachiltis tlen katli kichijki pan iteki.

IX. Amo kikauas pan tlanemakilistli tlen tlajtojokayotl ika tlajtojokayotl mo tsakuilisen.

X. Tlan mochiuas machiolistli pan nochi mexkotlali ipan achiajkatla, tekiostochualistli, achialtlanauili, tlanauil tlatoponili, mekatlatoponilotl, tekiixpanextili, tlanemakilistli, tomin mautilistli, kaltlilmekachialistli, uan kichiuasej tekimachiotlajtoli katli tlajtousa pan chikuasenpoali uan eyi tlajitoli pan tlanejneuiyotl.

- XI.** Uelis kichiuas uan kijkuinise tekimiyayotl uan kijtos kitlakoltis, kitemouis katli kichiuasej.
- XII.** Uelis tlanauatis ma mochiua yaoyotl tlen katli ki amakiixpanextilia mexkotlanauatijketl;
- XIII.** Kichiuas machiotlajtolmen katli tlajtos tlan kuali o amo kuali ueyatlanechikoli uan tlali, uan kichiuas machiotlajtoli tlen ixkayotl axoxouili melajkayotl uan yaoyotl.
- XIV.** Kitlananas uan kipixtos kaltepostlamokuitlauianin tlen mexkotlali: tlaltsonkotomen, atsonkotomen uan tepostotomen, uan kixitlauas inechikoltekipanalis.
- XV.** Uan temakas machiotlajtolmen ika yani monelkualtilisej, kinteposmakasej, uan kiniljuis kenijki monenemiltisej kaltepostlamokuitlauianin, san kiasitis maseualmen katli kiimelaua, iamatokaitl tlen tlayakanakin uan pan tlaltokayolmen kin nauatis ken tlajtoua machiotlajtolmen;
- XVI.** Kichiuas machiotlajtolmen ipan mexkoeuanin, analieuanin, maseualmen, katli mokaua pan mexkotlali, katli ualaui uan mochantia nikan, katli youi uan asi itstinin uan tlakayotl miyayotl tetilistli.
- 1a.** Tlapajmokuitlauiyani ki sentlalis mexkotlanauatijketl, uan amo aki seyok mokalakis tlateyouali uextlanauatili, uan itlajtoli sematilstli mochiuas tlen mexkotlali.
- 2a.** Tlan onkas ueyi kokolistli tlauei mauililo uan amo moximati pan mexkotlali, ueyi tepatijkakali mochiualtis nimaya tlamachiltis kenijki se mokitluis, uan teipa kitlakechis mexkotlanauatijketl.
- 3a.** Tlayakananin katli pajmaka yajuantin kichiuasej uan inintlajtoli sematilstli kiipanitasej tlen nochi tekichiuatin tlen mexkotlali.
- 4a.** Tlanauatili katli kitlali tlapajmokuitlauianin pan tlailistli uan tlamantli tlanemakili katli tetlanauia o tetsonkuapoloua istinin, uan nojkia katli eltok uan amo ueia uan kitlamiltis tlasoltlanauili, ni teipa kitlachilisej machiotinin mexkosenkotili kampa kinmelaua.
- XVII.** Kichiuas machiotlajtoli tlen nochi ojtili, amatlajkuilol moyajkayotl, uan kichiuas machiojtajtoli tlen kenijki motekiuis tlen nochi atl katli eltok pan mexkotlal.
- XVIII.** Kitlalis kaltomiyo, kiitas maeltok ken moneki, kichiuas machiotlajtolmen tlen keski ipati analitomin uan kipixtos san se tlaetikayotl uan tlatamachiuili.
- XIX.** Kitlalis machiotlajtoli tlen tlanauatis katsa motekiuis uan monemakas tlatmen katli amo motekiuij uan keski ipati.
- XX.** Kitlalis machiotlajtoli katli kichiuasej tekichijkemen tlen analieuanin uan tekichijkemen katli youi pan seyok anali altepetl.

XXI. Kijtos tlake tlajtlakoli katli kitlanauis axkayotl uan kitlalis kenijki tlaijyouis katli tlaixpanouaj.

Mexkotekichiuandin uelis kiximatisej tlajtlakolmen tlen senkayotl tlajtolketsali, kema nian kipixtose san se tlajtlakol axkayotl;

XXII. Tlan momakas tlapopoluili pan tlajtlakol axkayotl kisenkauas axkayotl uexkaketsali.

XXIII. Tlan kitlalis machiotlajtolmen katli tlajtos kenijki monenemiltisej pan axkayotilotl, D.F., Tlaltokayolmen, uan teyoualtlatilankemen, ipan katsa tlakuitlouis tlen itstinin; uan nojkia kenijki monechikotlalisej, uan katli kalakisej, tlapepenilistli, tlamachiltli uan tekiximatili katli paya itstoke tlen tekikalmen, tlanauianin tlen mexkotali.

XXIV. Tlan kichiuas machiotlajtolmen katli tlajtos kenijki monechikotlalisej tlen tlaltokayotl tominmokitlaili uan sekinok katli tlajtos tlajtlanili, kuali nemiltli uan tlaneneuili tlatamachilkayotl tlen mexkosenkotili tlanauatianin;

XXV. Tlan kitlalis monechikotalis uan kipixtos tlen mexkotali teyoual kaltlamachtilyan katli monekilia, uan ueyikaltlamachtilyalmen; tlen yankuitlatemotlamachtily, yekchialisyotl, uan tlamachtekikayotl, tlamachtilmiltekikayotl, uan tlamachtekiostotlchialistli, kaltololajokuili, tekpan amochmen, kaltlachialistli, uan sekinok kaltlamachtilyan katli kimokuitlailiaj tlanamikilistli tlen mexkoistinin uan machiotlajtosej katli kimelaua pan nopa kaltlamachtilyalmen; ka machiotlajtosej pan omitl ixnextili, uan uejkapan tlachiualkayotl, kuikaliskayotl uan tololistli, uan yani mokitlouis tlen mexkoitstinin; uan nojkia kichiuas machiotlajtlmen tlen kixexelos tlen nochi axkayotilotl, tlaltokayolmen uan teyoualtlatilankemen katli kitlachilisej nochi nemachtily uan nochi katli temakase tlaxtlauili tlen pan inon, kitemos kisentlalis uan kuali kiukas tlamachtily pan nochi mexkotali. Amatsontiltlamachtily tlen temaka pan kaltlamachtilyan kipia ipati tlen nochi mexkotali.

XXVI. Tlan kimakasej mexko ueyitekiketl kakiuili tlan amo tekipanos uan nojkia kitlalisej tlaixnamijketl tlapejpenili uan kijtossej ajke kipatlas kema ya amo itstos, uelis elis ipatlaka, san kentsi tonali tekipanos, ken kijtousa tlajtoli najpoali uan naui, uan najpoali uan makuili tlajtoli tlen ni tlanejneuyotl.

XXVII. Uelis kiselis se amatlauasanili kampa kijtos ayakmo tekitis mexko tlanauatijketl.

XXVIII. Uelis kichiuasej machiotlajtolmen katli kipouas uan kinenemiltis tlen mochiuas pan miyayotl, uan kiixpantis san sentsa tlamachiltli, katli kalajki uan motekiui tomin, uan nochi katli kipia, tlen axkayotilotl, tlaltokayolmen, teyoualtlatilankemen, D.F., uan nochi kampa asi tlanauatili, uan kiani kuali eltos mexkotali.

XXIX. Kijtos keski tomin tlaxtlauasen:

- 1o. Tlanemakilstli tlen uala analieuanin;
- 2o. Katsa motekiuus uan motekipanos tlen yolkamen uan kuationin, tlen kijtous nauu uan makuili ijtoli tlen sempoali uan chikome tlaijtoli tlen ni tlanejneuiyotl;
- 3o. Kaltla tomintlaineltli uan kaltlamantli kuitlauiyanin;
- 4o. Tekitl miyayotl tlapaleuili, tekiuiliso tlen axkayotilotl; uan
- 5o. Uan tlen tekimonekilia:
 - a) Kaltlimekayotl;
 - b) Xiui iatlkalchiuulistli;
 - c) Achiauulistli lemenaltli uan sekinok katli mochiua ka achiauulistli;
 - d) Tlalemenaltli;
 - e) Achiualtsopelijkayotl;
 - f) Kuauitl tlatsontekilistli, uan
 - g) Tlaili kaltlachiuulistli.

Tlaltokayolmen mokalakis pan tekitemin tlaxtlauili, tlen tlajtous machiotlajtol tlanejneuiyotl. Machioketstinin kitasej keski tomin kinmakase pan teyoualtlatilankemen, katli kisas pan tliimekatomin;

XXIX-B. Kichiuas machiotlajtoli katli kijtos kenijki motekiuus pantli, tlaixnexkayotilistli uan mexko kuikatl.

XXIX-C. Kichiuas machiotlajtolmen katli kijtos kampa itstos ueyi tlanauatijketl, tlen tlaltokayolmen uan teyoualtlatilankemen, kampa kinmelaua, kampa mokalchichiuasej, kiampa mochiuas ken kijtous pan eyi ijtoli tlen sempoali uan chikome tlaijtoli pan tlanejneuiyotl.

XXIX-D. Kichiuas machiotlajtolmen katli kijtos kenijki mochiuas tlen mexkotekitl, tomintekitl uan maseualtekitl, nojkia pan tlapoal amochtili uan amochtilalpoalistli tlen mexkotlali;

XXIX-E. Kichiuas machiotlajtolmen, tlen kijtos katsa elis, kiixpantis, tlajtosenkauas, uan kenijki mochiuas tlen tomintlaelistli, tlen katli tlaonkas una katli tlaelis uan nochi katli monekis pan mexkotlali;

XXIX-F. Kichiuas machiotlajtolmen katli kiixpantis kenijki motekiuus mexkotomin, kanke motekiuus tomin katli uala analitomin, tlapanoltlistli yankuik chiuili uan onkas

tlayolmelaualistli, uan tlanamikilistli nochi yankuik teposchualistli katli moneki pan ni mexkotlali;

XXIXG. Kichiuas machiotlajtolmen katli kijtos kampa itstos ueyi tlanauatijketl, tlen tlaltokayolmen uan teyoualtlatilankemen, kampa kinmelaua, pan tekitlamanauili kuatinij uan yolkamen uan tlen amo poliuis tlen inon;

XXIX-H. Kichiuas machiotlajtolmen tlen onkas uexkaketsalmen katli kisenkauas nochi kuesolmej tlen momaka pan tlatekiyotl iseli monenemiltis uan katli kijtos machiuas, uan yaya kisenkauas nochi kuesoli katli onkas pan miyayotl axkayotl uan teaxkayotl, uan kitlalis tlajyouilotl katli tekiti tlen tlajtoua machiotlajtoli, kitlalilisej xiltlaualistli uan chiualaistli, tekpanalistli uan katli monekis tlen mosenkauas;

XXIX-I. Kichiuas machiotlajtolmen tlen kijtos itlatsinkuil kampa axkayotilotl , tlaltokayolmen, D.F., uan teyoualtlatilanka, mosentikapaleusej sanimanyotl tlamanauilistli;

XXIX-J. Kichiuas machiotlajtolmen tlen mauitilistli, katli kijtos kenijki mochiuas tlen kichiuas axkayotilotl, tlatokayolmen, D.F., uan teyoualtlatilankemen uan nojkia tlapaleusej sanimanyotl uan teaxkayotl;

XXIX-K. Kichiuas machiotlajtolmen tlen paxalouanin, katli kijtos kenijki mochiuas tlen kichiuas axkayotilotl, tlatokayolmen, D.F., uan teyoualtlatilankemen uan nojkia tlapaleusej sanimanyotl uan teaxkayotl;

XXIX-L. Kichiuas machiotlajtolmen tlen tlatlamasej michimej, ika isentikapaleuili mexko axkayotilotl, tlatokayolmen, uan teyoualtlatilankemen uan nojkia tlapaleusej sanimanyotl uan teaxkayotl;

XXIX-M. Kichiuas machiotlajtolmen tlen mexko tlamokuitlauili, kijtos katli moneki uan kanke asis nochi tlatemolistli;

XXIX-N. Kichiuas machiotlajtolmen tlen onkas, nechikolistli, tekichialistli uan tlamitili tlen sentika nechikolistli. Ni machiotlajtolmen kitlalisej tlatsinkuili tlen moaxitisej pan tekiueilistli sentikatlapaleuili axakayotilotl, tlaltokayolmen, teyoualtlatilankemen, D.F., kampa kinmelaua tekitisej;

XXX. Kichiuas nochi machiotlajtolmen tlen nomekis, tlen moi`panitas tlen achiui ikuiljtok; uan sekinok tlatli temakas tlanejneuyotl pan nochi tekitinin.

Expouali uan majtlatlaktli uan nautipajli (Art. 74). Tlen yani iteki machiotlajoltinin nechikoli:

I. I.Ya tlanauatis uan kiixpantis ajkeya mexkotlanauatijketl katli kichiuaskia uexkaketsali

tlapepenili;

II. Tlapaleuis uan tekitamachiuas, tlen amo kitlanauis katli kichiuaj tekitomintlachilistli tlen mexkxotlali, katli tlajtoua machiotlajtoli;

III. (Moixpolo).

IV. Ni kiamapatijmakas sesen xiuitl tlen tomin katli motekiuus, tlen axkayotilotl tlen achiui ki kichiuasej se amatlatsintokili, kamanalotl uan tlaj monekis, kipatlas amatlaixpantili tlen katli kititlanki mexkotlanauatijketl, kem ya kiselijke katli tomintemakase tlen yaya kineneuilia momakas. Nojkia uelis temakas tomin katli motekiuus sesen xiuitl katli motekiuus pan kalchialistli tlen tlajtos pan machiotlajtoli; katli tomin motekiuus kitlatskiltisej pan amatomintlamoauili. Mexkotlanauatijketl kixaxis pan machiotlajoltinin nechikoli tlen amatlapeualtili katli asis uan katli kisas tomin pan mexkxotlali uan amo panos pan chikueyi tonali tlen chiknau metstli, moneki amatlajkuilojketl tekitijketl moixpantis uan kijtos kanke motekuis. Machiotlajoltinin nechikoli moneki kiamapatijmakas katli motekiuus pan mexkxotlali pan kaxtoli tonali tlen majtlaktli uan se metstli.

Kema peuas tekipanos pan tonali tlen tlajtoua najpoali uan eyi tlajitoli, mexkotlanauatijketl kititlanis pan kalmachiotlajtolmen amatomintlapeualtili tlen nochi katli asi uan kisa tomin pan axkayotilotl tlen kaxtoli tonali, tlen majtlaktli uan ome metstli.

Amo onkas ixtakatomin, tlen kampa monekis ka inon; katli kichiuasej amatlajkuilouanin ka sentika tlaneneuili ka mexkotlanauatijketl.

Uelis moueiakilis tonali kema kiixpanetis tlen amatomintlapeualtili kema asi uan kisa tomin, kema onka ika amatlajtlanili mexkotlanauatijketl ka itlachialis kalmachiotlajtolmen, moneki moixpanextis amatlajkuilojketl tekichijketl kampa kijtos kenke moueiakilis tonali;

V. Kijtos tlan kena uan amo oka tlajyouili ka miyayotl tekichuanin katli kichijke tlaixpanoli tlen tlajtoua makuilpoali uan majtlaktli uan se tlajitoli tlen ni tlejneneuilyotl. Tlaiximatis tlanuilotl katli kinchiuilisej miyayotl tekichuanin tlen tlajtoua makuilpoali uan majtlaktli tlajitoli uan tekitis ken katli tlatelua;

VI. (Moixpolo).

VII. (Moixpolo)

VIII. Uan sekinok katli kijtous pan ni tlajneneuilyotl.

Expouali uan kaxtoli (Art. 75). Machiotlajtoltinin nechikoli kema kiamapatimakasej katli kisas tomin, amo uelis kikauas tlen tlaxtlauii tlen tekittl tlen tlajtoua machiotlajtoli; Tlan amo momaka kenijki motlaxtlauas, momachilis moseli katli achiui moijto.

Expouali uan kaxtoli uan se tlajjtoli (Art. 76). Katli kichiuas tlajjtoltlakamej:

I. I.Kineltlachilis ixpanketsali tlen sekinok analialtepemej tlen mexkotlanauatijketl kampa amatlaixpanextili sesen xiuitl uan amatlajkuilojketl tekichijketl ma temaka pan tlateyoualotl.

Kiamapatimakas sentikatlaneneuilis tlen sekinok altepemej katli mexkotekichijketl kichiuas uan kitlamiltis, kipatlas, kixitlauas, kiijuinis uan kichiuas tlajtolchiuali tlen pan inon;

II. Kitas amatokaitl aykayotekichijketl nejneuili, yekantlajtottijketl, melajkatekitinin, ueyi atomintlajkuilojketl, tsonkototlayakanketl, kaltepostlayakanketl uan tepostototlayakanketl tlen tlajtoua machiotlajtoli;

III. Nojkia tlanauatis kema kisasej tsonkotomen pan sekinok anali altepemen, kema analiasiki tsonkotomen uan katli motlalisej tlamokuitlauianin tlen se metstli pan mexkoaxoxouili;

IV. Temakas selistli ka mexkotlanauatijketl tlen kitekiuis mexko tsonkoto tlamokuitlauianin pan sekinok tlaltokayolmen, uan kitas tlen monekis;

V. Kijtos kema moixpolojkej tlen tlalottekichiuianin pan se tlaltokayotl, uan kitokaxtis se tlaltokayotl tlanauatijketl tekipanos se keski tonali, amatlajtlanis ma onka tlapepenolpa ken tlajtoua machiotlajtolmen. Amatokaitl tlen tlaltokayotl tlanauatijketl kichiuas ka tlajjtoltlakamen ka itlanauatil mexkotlanauatijketl uan ka iselistli tlen ome uan eyi katli paya itstokej tlen tlajtoua machiotlajtoli. Katli kitokaxtijkej tekittijketl amo uelis kitokaxtise ken tlaltokayotl tlanauatijketl. Ni tlanauatili tlajtos nochipa nopa tlaltokayolmen tlajneneuilyotl amo tlajtos pan yani;

VI. Kisenkauas nochi kuesoltlaixpantilolpa katli onkas pan se tlalotl tlaltokayolmen kema onkas ka inon pan kallajjtoltlakamen, o kema tlami tlanejneuiyotl, pampa onka kuesol tlatoponili. Uajka tlajjtoltlakamen tlanauatis ma mosenkaua tlen tlajtoua mexkotlanejneuiyotl uan tlaltokayotl tlanejneuiyotl;

VII. Mochiuas pan nechikoltlasenkauali uan kiximatis kenijki elki kuesoli tlen katli kichijki uan amo kichijki, katli kichiuasen miyayotl tekittinin, uan tetlanauia pan miyayotl tlen tlajtoua makuilpoali uan majtlaktli tlajjtoli tlen pan ni tlajneneuilyotl;

VIII. Kintokaxtis yekantlajtoltijketl tekichuanin tlen mexkottlali, tlen eyi nechikoli katli kijtos mexkotekitijketl uan nojkia temakas o amo temakas se amatlajkuilol kamapa tlajtlanisej tlan ayakmo tekipanos tlen pan inon;

IX. Kitokaxtis uan kijkuinis tlanauajtijketl tlayakanketl tlen D.F., tlen tlajtoua tlanejneuiyotl;

X. Temakas amapatilistli kamapa tlauasanijke tlen ome o eyi tlen katli paya itstoke, sentlalilistli katli kichiuasej tlen itlamijka tlaltokayolmen;

XI. Kitlamisenkauas kuesolmen itlamiyan tlaltamachiuali katli kipia tlaltokayolmen uan tlajtlanisej ka amatlajkuilol kampa tlauasanijke tlen ome o eyi katli paya itstoke;

XII. Uan sekinok katli tlajtoua tlanejneuiyotl.

Expouali uan kaxtoli uan ometipaj tlajtoli (Art. 77). Tlen sese kalmachiotlajtolmen uelis kichiuas:

I. Kijtos tomin tlakuauakpetonili tlen katli monenemiltis;

II. Kamanalchiuas ika mexkotlanauatijketl ika nechikoli;

III. Kintokaxtis tekipanouanin uan kichiuas amatlanauatikayotl;

IV. Kichiuas amatlamachiltili ipan ome kaxtoli tonali tlen kema onkak kakiuili, uan uelis kintlapejpenise tlen panok itonal, uan mochiuas pan nauipoali uan majtlaktli tonali, uan kiani kitlalis katli poliui katli tlajtoua expoali uan eyi tlajtoli pan tlajneneuiyotl.

Naui Tlakotomitl

Eltipa tekitleixnamikili

Expoali uan majtlaktli uan chikueyitipaj tlajtoli (Art. 78). Kema mosiaketsa machiotinin mexkosenkotili itstosej nochipa tekitleixnamikini uan mosentlalia ka sempoali uan majtlaktli uan chikometi tekichuanin, majtlaktli uan chiknaui eltos machiotlajtolkemen, uan majtlaktli uan chikueyi tlajtoltlakamen, kintokaxtise kampa kimelaua pan nesentilili tlen mochiuas. Tlen sese tlayakanketl kitokaxtis pan yajuantin se ipatlaka.

Eltipa tekitleixnamikili, kiplas tlanauatili katli kimaka tlanejneuiyotl uan yayani:

I. Temakas kakiuili tlan kitekiuise tsonkotomen tlamanauilistli katli tlajtoua expoali uan majtlaktli uan chikuasen tlajtoli pan naui pilijtoli;

- II. Kiselis iteki mexkotlanauatijketl;
- III. Kisenkauas tlamantli katli kimelaua; kiselis kema onka nesiaketsali tlateyoualotl amatlapeualtili machiotlajtoli uan kititlanis pan kalmachiotlajtolmen katli yau;
- IV. Kielnamimkis yaya o katli kijtos mexkotlanauatijketl, nopa amatlanonotsali tlen se kalmachiotlajtolketl mamonechikokan nimaya, monekilia tlauasanili tlen ome o eyi tlan katli paya itstoke. Amatlanonotsali kijtos tlake mochiuas pan nopa tlasentiloli;
- V. Temakas o amo temakas tokaitl tlen axkayotekitijketl nejneuili katli kitos mexkotlanauatijketl;
- VI. Temakas nesiaketsali ka sempoali uan majtlaktli tonali mexkotlanauatijketl uan kitokaxtis ipatlaka;
- VII. Kitas amatokaitl aykayotekichijketl nejneuili, yekantlajoltijketl, melajkatekitinin, ueyi atomintlajkuilojketl, tsonkototlayakanketl, kaltepostlayakanketl uan tepostototlayakanketl tlen tlajtoua machiotlajtoli;
- VIII. Kiximatis uan kisenkauas kema amo tekipanosej katli kiixpanextijke machioketstinin.

Makuili tlakotomitl

Tlamokuitlauiltekitomin chialistli tlen nochi tlaltokayolmen

Expouali uan kaxtoli uan nautipaj tlajtoli (Art. 79). Ni tlamokuitlauiltekitomin chialistli tlen nochi tlaltokayolmen, tlen machiotlajoltinin nechikoli, kypias iseltipatekilstli uan katli kichiuas pan katli kimenalua uan katli kichiuas pan iteki, tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Katli kichiuas tomintlachilistli kichiuas tlen tlajtoua machiotlajtoli, amochikoliso uan tlaneltokiliso.

Ni tlamokuitlauiltekitomin chialistli tlen nochi tlaltokayolmen, kichiuas:

- I. Tomintlachilis katli asi uan kisa, tlatekiuili, tlamokuitlauili uan tekiuilstli tlen inon tomin tlen machiotinin mexkosenkotili uan mexkotekitinin, nojkia kichiuase tekintlachialistli kenijki tekpanoua uan iasitilstli katli eltok pan ueyi amochtli axkayotl tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Tomintlachilis tlen axkayotl katli kitekiusej tlaltokayolmen, teyoualtlatilankemen, D.F., nojkia tomintlachilis katli motekiuus pan seyok tlaltokayotl, meseual tlen ueli uan tekiltlanauatijketl,

miyayotl uan teaxkayotl tlen tlajtopua machiotlajtoli uan amo kitlanauis sekinok katli kichiuaj tekيتين.

Tomintlachilistli tlen axkayotl uelis tlajtlanis uan kitlachilis katli achitui mochijki, ni amo kitosneki amoyok uelis moitas katli tlajtlani, kema moita amapanolistli o katli motekiui katli kipia pan amatlachialistli kiaxitilia chiuai uan san kitlachilia tlan moaxitili tlen amochtli axkayotl tekilistli. Katli moita uan moijtoua kalti kijtos tlamokuitlauiltekitomin chiuai listli tlen nochi tlaltokayolmen kijtos san kampa motekiui tomin uan motlachilis.

Nojkia kampa moneki uan kijtoua machiotlajtoli, kema onka tlateluili, uelis kinotsase katli kintlachilise tlen tlaltokayolmen katli pano pan tlachialistli, tlen xiuitl tekipanojtok, tlen katli moteluijke uan temaka se amatekichialistli. Tlan amo kichiuase tlen tlajtoua machiotlajtoli uajka kin tlayouiltise. Ni tomitlachialistli temakas se amatekichialistli pan machiotlajoltinin nechikoli uan kijtos inintlajtlakol uan kijtos sekinok tlajtlakolmen pan sekinok tekichuanin;

II. Temakas amatekichiuai katli kitlachilijke pan machiotlajoltinin nechikoli uan amo uejkauas pan sempoali tonali tlen ome metstli ipan seyok xiuitikapa uan kitlachilise pan nechikoli machiotlajoltinin. Pan ni amatekichiuai motlalis tekitlachialistli, tlachilistli, tomintlachilistli axkayotl tlen katli kichijke pan tlaltokayolmen uan tlan kuali tekipanojke ken moneki uan kitsontijke iasitiliso axkayotl uan tlachilistli tlen tlaltokayotl tomintlachialistli uan kipixtos tlan mochijki o kenke amo mochijki katli tlaltokayolmen kiixpanextijke.

Amatekichialistli katli kiixpanextise momachiltis pan tlaltokayolmen katli kintomintlachilijkej san kampa kimelaua katli kitake uan yajuanti ma temakaka amatlaneltokili katli monekis, uan yani kipajtitlalise tlamokuitlauiltekitomin chiuai listli tlen nochi tlaltokayolmen, uan kichiuase amatekichialistli.

Tekitlayakanketl tlen tlamokuitlauiltekitomin chiuai listli tlen nochi tlaltokayolmen, kititlanis pan ueyi tomintlachialistli, pan majtlajtli tonali tlen teipa kema kimakake pan machiotlajoltinin nechikoli katli kiski pan amatekichialistli, katli kichiuase uan ni pan ome kaxtoli tonaltekipanolpa, kiixpanextika amatekichijkayotl chiuai listli uan kichiuaka katli moneki, tlan amo kiampa kichiuu uajka kintlajtlajoltise tlen eltok pan machiotlajtoli. Ni achitui tlajkuiloli amo kiaxilia katli kitlachilijke uan tekiuistli tlen kijtoua machiotlajtoli.

Tlamokuitlauiltekitomin chiuahlistli tlen nochi tlaltokayolmen, tlanauatis pan chikoasempoali tonaltekipanolpa, tlen itlanankilil katli kijtojke tomintlachialistli tlen tlaltokayolmen, tlan amo kichiuase, kitosneki kiselijke katli kiniluijke.

Kampa kinyolmelajke tlen kichiuasej tlen tomintlachialistli tlen tlaltokayolmen moneki temakase pan tlamokuitlauiltekitomin chiuahlistli tlen nochi tlaltokayolmen katli kichijke tekitl o kijtose kenke amo kichijke ken moneki.

Tlamokuitlauiltekitomin chiuahlistli tlen nochi tlaltokayolmen, temakas pan machiotlajtoltinin nechikoli pan achitui tonali pan makuili metstli uan majtlaktli uan se metstli, amatekichiuali kampa nesi amatlayomelajketl.

Tlamokuitlauiltekitomin chiuahlistli tlen nochi tlaltokayolmen, uelis kiajokuis itekilistli tlachialis tlen kema temakas tekiamachiuahli pan machiotlajtoltinin nechikoli tlen kijtous ni pilijtoli; machiotlajtoli kijtos tlaijyouili katli mokuapolouaj;

III. Kitlatemolise katli kichijke o amo kichijke uan ni kipia amo xitlualiso o katli amo kuali kichijki kampa asi, uan kisa, tlatekiuili, mokuitlauili uan motekiui tomin axkayotl, kin kalpaxalosej, kampa san kitase amochmen, amamen, ama ajokuili kampa kichiuas tlatemolistli tlen tlajtoua machiotlajtolmen; uan

IV. IV. Kitas tlanauili tlen kichiuihlij kaltomintlachialistli axkayotl uan kin telusej katli kichijke tlaixpanoli uan kintlayouiltisej, uan kitemolisej pan sekinok tekitinin katli tlatlakolmen; uan kichiuasej ken moneki tlen kijtous naui tlajjtolnechikoli tlen ni tlajjneneuilyotl.

Tlayauilistli uan sekinok pan tlamokuitlauiltekitomin chiuahlistli tlen nochi tlaltokayolmen, uelis katli tlaixpanok tlatlanis masempa kineltlachilikaj itlateluil uan nojkia tlen tekichuanin katli kintlanauiaj pan itlaltokayotl tlamokuitlauiltekitomin chiuahlistli tlen nochi tlaltokayolmen, opan uexkaketsali katli kitous expoali uan majktlaktli uan eyi tlajjtoli, XXIX-H pilijtoli katli tlajtoua ni tlajjneneuilyotl.

Machiotlajtoltinin nechikoli kitokaxtis katli kiyekanas tomintlachilistli ka ome o eyi tlauasanili tlen katli paya itstoke. Machiotlajtoli tlajtos keniki mochiuas. Ni tlayakanketl tekitijketl uejkauas pan iteki chikueyi xiuitl uan sempa uelis kitokaxtise san sentipa. Uelis kijkuinise,

tlán kichijki ueyi tlaixpanoli tlen machiotlajtoli kijtousa, ka yampatsa tlauasanili tlen kema kitokaxtijke, o katli tlajtousa nauitipaj tlajitolnechikoli tlen ni tlajneneuilyotl.

Tlen uelis se tlayakanas tlamokuitlauiltekitomin chiualistli tlen nochi tlaltokayolmen moneki kipias katli tlanauatia pan I, II, IV, V uan VI pilijtolmen, tlen eltok pan najpoali uan majtlaktli uan makuili tlajitoli tlen ni tlajneneuilyotl. Kema tekittos amo uelis mokalakis tekittos pan se sentikayotl tlaneneuili, uan amo tekittos pan seyok, uan kena uelis tekittos kampa amo tlaxtlauilo, pan nechikol yankuik ixtlamatili, tlamachtijketl, kuikayotl, o tekittlapaleuis.

Mexkosenkotili tlanauatianin, tlatokayolmen axkayolmen, uan sekinok tomintlachialistli tlapaleusej kema kinmonekilis tlamokuitlauiltekitomin chiualistli tlen nochi tlaltokayolmen tlen uelis kichiuas ininteki, tlan amo kichiuaj, kin tlajyouiltisej tlen tlajtousa machiotlajtoli. Nojkia miyayotl tekichiuatin tlen axkayotilotl, uan katliuei maseuali o tekittinin, miyayotl uan teaxkatekitl, tlanauatikayotl, o seyok tlajtolketsalmen, katli kiselisej o kitekiusej tominmiyayotl axkayotilotl, moneki temakase amatekichiuilistli uan nochi amamen katli kintlajtlanisej tlamokuitlauiltekitomin chiualistli tlen nochi tlaltokayolmen tlen tlajtousa machiotlajtolmen, uan ni amo kisosolos sekinok tekichiuatin uan inin xitlualis sekinok katli kipia tomin. Tlan amo temakase amatekichiuilistli, tekittinin kin tlajyouiltise ken tlajtousa machiotlajtoli.

Mexkoueyi tlanauatijketl kitlalis amatekpanali katli tekichiuatin tlanamasej tlen katli tekapanojke uan tlaxtlauasej tlen inon pampa amo kichijke ken moneki uan tlen tlajtousa naui pilijtoli tlen ni tlajitoli.

EYI TEKPANALI

Tlen mexkotlanauatijketl

Najpouali tlajitoli (Art 80). Motlalia pan se tlanauatijketl tlen motokaxtis mexkotlanauatijketl.

Najpouali uan sentipaj tlajitoli (Art. 81). Kema mo tlapepenis mexkotlanauatijketl mochiuas kaixitlajka tlen tlajtos amatlanauatil tlapepenili.

Najpouali uan ometipaj tlajitoli (Art. 82). Tlen elis mexkotlanauatijketl moneki:

I. Ejketl pan ni mexkotlali, itstos ipan nochi xitlualis, itata uan inana euasej ipan mexkotlali, uan moneki itstosej ipan ni ueyi teyouali sempouali xiuitl.

- II. Ki piyas sempouali uan kaxtoli xiuitl tsonitok kema kitokaxtisej.
- III. Itstos pan uexteyouali tlen nochi se xiuitl achiui kema mo uikas ni tlapejpenili. Tlaj inka itstos pan ni uexteyouali ipan ome kaxtoli tonali, amo ki kotonas kampa itstok.
- IV. Inka itstos ipan tiopankali ken tekichijketl;
- V. V.Amo tekipanojtos tlaj itstos ika tsonkotomej, chikuasej metstli achiui kema mo uikas tlapejpenili.
- VI. Amo ki pixtos iteki ken amatlajkuilojketl ipan teyoual, axkayotekitijketl nejneuili, tlaltokayotltekijketl yon tlayakanketl tlen D.F., kena uelis tlan ki kauas chikuasej metstli achtoui kema mo uikas tlajpejneli.
- VII. Amo kiplas tlatsakuilili ken kijtous najpouali uan eyi tlajjtoli.

Najpouali uan eyitipaj tlajjtoli (Art. 83). Mexkotlanauatijketl ki peualtis iteki itlatsinkuil tlen majtlaktli uan ome metstli uan uejkauas pan inon chikuasej xiuitl. Ni maseuali katli tekpanok ken mexkotlanauatijketl uan kitlapepejnijke ka tlauasanili o tlan san tekipano kentsi tonali, amoyok uelis sempa tekitis pan inon.

Najpouali uan nauitipaj tlajjtoli (Art. 84). Tlan amo moixpanti mexkotlanauatijketl, ipan tlatsinkuil tlen ni ome xiuitl tekipanolpa, tlan machiotinin mexkosenkotili itstoke pan nechikotekitl, uajaka elis nechikol tlapepenolpa, uan tla itstosen tlen ome o eyi tekitinin, kitokaxtisej ka imiyaka tlauasanili mexkotlanauatijketl katli tekpanos pan ino kakikuili; ueyi nechikoltlateyoualol ipan majtlaktli tonali tlen teipa kichiuas amatlanonotsali tlen sempa kintlapepenisej mexkotlanauatijketl katli kitsontis tekilistli; uan tlapepenolpa amo kpanos majtlaktli uan naui metstli uan amo kpanos kaxtoli uan eyi metstli.

Tlan ueyinechikol tlateyoualol amo itsosej pan tekipanoli, uajaka eltipa tekitleixnamikili kitokaxtis mexkotlanauatijketl katli tekpanos san kentsi tonali uan tlanonotsas ma mosentilika nimaya uan kitokaxtis yani tekichijketl uan temakas amatlanonotsali tlen sempa kitlapejpenisej mexkotlanauatijketl.

Tlan amo momelaua mexkotlanauatijketl pan itlamiyan naui xiuitl tekipanolpa, tlan ueyi nechikol tlateyoualol kitokaxtis ipatlaka mexkotlanauatijketl katli kitsontis ni tekilistli; tlan amo monechikojtos, eltipa tlaixnamikili kitokaxtis mexkotlanauatijketl katli tekitis san kentsi tonali uan tlanonotsas ueyinechikoli tlateyoualol pan seyok nesentilili uan mochiuas tekinechikoltlapejpenili uan kichiuas tlen ipatlaka mexkotlanauatijketl.

Najpouali uan makuiltipaj tlajtoli (Art. 85). Tlan kema peuas iteki mexkotlanauatijketl uan amo youi, uan tlapejpenili amo mo chijki o mo tlali ipatij ipan ipejka majtlaktli uan ome metstli, mo tlamiltilis, itekilistli mexkotlatoani katli achtiui tekipano uan ya kiuikas ni tekitt katli kitokaxtis ueyonechikoli tlateyouali o eltipa tekitlaixnamikili tlen ken tlajtoua achtiui tlajtoli.

Tlan mexkotlanauatijketl iteki san keski tonali tekipanos, ueyinechikoli tlateyoualol o eltipa tekitlaixnamikili kitokaxtis mexkotlanauatijketl katli tekittis san kentsi tonali katli poliui.

Tlan mexkotlanauatijketl poliuis tlen sempoali uan majtlaktli tonali, uan amo itstos nechikol ueyitlateyoualol uajka eltipa tekitlaixnamikili kitokaxtis mexkotlanauatijketl katli tekittis keski tonali.

Tlan poliui tlatoktsi uan amo mokuropa mochiuas sankej kijtoua teipa tlajtoli.

Najpouali uan chikuasentipaj tlajtoli (Art. 86). Tlen iteki mexkotlanauatijketl uelis ki kauas tlan kichijki ueyi tlaixpanoli katli kisenkauas nechikol ueyitlateyoualol, kamapa moixpantis tlamiltekitl.

Najpouali una chikometipaj tlajtoli (Art. 87). Mexkotlanauatijketl kema kalakis pan iteki kichiuas tekimaittselilistli ixpan ueyi nechikol tlateyoualol o ixpa pan eltipa tekitlaixnamikili uan tlanankilis kinin: “Niselia ni tekichiuali nikajukuis iuan nijchiuas, ni tlanejneuiyotl tlen nechikol tlaltokayolmen mexkoeuanin uan machiotlajtolmen katli pan yani yolisej, uan nijchiuas kuali pan noteki ni ueyi mexkotlanauatijketl katli istinin nechmakakej, nitlachilijtos tlen nochi ika kuali tlen uikuultili tlen nochimen;uan tlan amo kiampa nichiuas ma mexkoitstinin nexteljuika.”

Najpouali uan chikueyitipaj tlajtoli (Art. 88). Ni mexkotlanauatijketl amo uelis mouejkanos tlen pan ni mexkotlali tlan amo kimaka kakiuili ueyi nechikoltlateyoualol o tlen eltipa tekitlaixnamikili.

Najpouali uan chiknautipaj tlajtoli (Art. 89). Tlen katli kimelaua uan katli kichiuas mexkotlanauatijketl yayani:

- I. Kimoyauas uan kichiuas machiotlajtolmen katli kichiuaj machiotinin mexkosenkotili;
- II. Kintokaxtis uan kinpatlas nochi tekitlajkuilouanin, uan kinpatlas nopa tekitinij tlaixpaneltilmej uan katli tekittomintlajkuilouanin, uan sekinok tekipanouanin;
- III. Kintokaxtis yekantlajoltinin, tekitinij tlaixpaneltilmej ka itlachialis kaltlajtoitlakamen;
- IV. Kintokaxtis katli kiinextis tlen uejkapan tlajtoitlakamen, tlen tsonkotomej uan sekinok uejueyintin ika itlachialis kaltlajtoitlakatli;
- V. Kintokaxtis nelaxkayolmen tlen tsonkotomen uan sekinok uejueyintin tlen tlajtous machiotlajtoli;
- VI. Kiuejkapanlalis mexkotlamokuitlauilistli tlen kinextia machiotlajtoli, uan kitekiuis tlen nochi tsonkotomej ipan mexkotlali, nojkia tlen ajakatsonkotomej tlen onkas tlamanauilistli pan ni mexkotlai uan anali;
- VII. Kipias katli mexko tlamokuitlauilistli tlen tlajtous pan expouali uan matlaktli uan chikuasej tlajtoli pan naui pilijtoli;
- VIII. Tlamachiltis kema onkas yaoyotl kualantli ika itokax tlen mexkotlali tlan eltos machiotlajtoli pan machiotinin mexkosenkotili;
- IX. Kitokaxtis axkayotl tekitijketl nejneuili ka itlachialis kaltlajtoitlakamen;
- X. Kiyakanas analieuanin tlachialistli, kichiuas sentlalilistli tlen analieuanin, nojkia kitlamiltis, kitsakulis, kipatlas, kineltlalis, kijkuinis ika itlachialis kaltlajtoitlakamen. Pan inenemilis tlachialistli mexkotlanauatijketl kitlachilis tlen yayani ipejka: iseltika teyoualaltepemen, amo mokalakis, mosenkauas kaimelajka kuesolmen, amo ka tlamamatili o ka tsokototetikayotl, ka san se tlapaleuili, ka sentikatlapaleuili analialtepemen, ma onka pakiliskayotl uan analitlamokuitlauili;
- XI. Kin nonotsas ueyi nechikoli tlen nimaya ika itlachialis eltipa tekitlaixnamikili;
- XII. Kimakas kakiuili tlakuualtekatl tekiua tlapaleuili katli kimonekilis tlen kichiuas iteki;
- XIII. Kitlalis tlamokuitlauianin pan ueyiamen uan tlen tlanepamitl uan kitlalis kampa eltose;
- XIV. Temakas tlen kitous machiotlajtoli tlapopoluili katli kaltsatokej katli kimelaua kisenkauas;
- XV. Temakas tlamajkauili san kentsi tonali katli kinextijke uan katli kikualchichijke kaltekichiali tlen tlajtous machiotlajtoli;
- XVI. Mexkotlanauatijketl amo uelis temakas amatokayotl katli kijtous III, IV uan IX pilijtoli, kema machiosentili nechikoli amo mosentilitokej uan tekipanotojke;
- XVII. (Moixpolo);
- XVIII. Temakas ka itlachialis kaltlajtoitlakamen ka eyi tlapepenilkayotl tlen kitokaxtisej axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, tekisiaketsali uan tekitlamilistli;

XIX. (Moixpolo);

XX. Uan nochi katli moixpantia pan tlanejneuiyotl.

Nojpouali uan majtlatlipaj tlajitoli (Art. 90). Amatekilistli miyayotl axkayotl elis san se nechikolistemakayotl uan xexelonechikoli ken tlajtoua machiotlajitoli katli kijtos ueyi nechikol tlateyoualol, uan kiyakanas tlateyouali uextlanauatili kijtos kenijki tlatsinkuis tlen ipeualtika tlaltokayolmen uan itlachialis tlen mexkotlanauatijketl.

Machiotlajtolmen tlajtose tlen mouikase tlen tlaltokayolmen, mexkotlanauatijketl uan tlateyouali uextlanauatili.

Najpouali uan majtlaktli uan sentipaj tlajitoli (Art. 91). katli kineki elis tekitlajkuilokjetl moneki tlakatis pan mexkotlali, uan kypias ixitlualis uan ki tsontijtos sempouali uan majtlaktli xiuitl.

Najpouali uan ometipaj tlajitoli (Art. 92). Nochi machiotlajtolmen uan tlanauatili tlen mexkotlanauatijketl moneki tlajkuijkuitsojtos ka tekitlajkuilokjetl katli kimelaua, tlan amo kichiuas amo kiipanitase.

Najpouali uan majtlaktli uan eyitipaj tlajitoli (Art. 93). Tekitlajkuilouanin tlen kema nimaya tlajpojtos tekinechikoli uextlateyoualol temakase katli kichijtoke.

Akiueli kalmachiotlajtolkemen uelis kin nonotsas tekitlajkuilokkemen, axkayotl tekitijketl nejneuili uan sekinok ueyitekinitin, uan tlamachiltikan kema kitase uan mokamanaluisse se machiotlajitoli o momachtise se tekitl katli kichiuas.

Kalmachiotlajtolkemen kipia tlanauatili temakase tekitlatitlanili katli kitemolisse kenijki tekpanojke tekinechikolmen uan kaltekichialistli. Tlatemolistli mochiuas ika itlachialis mexkotlanauatijketl.

NAUI TEKPANALI

Tlen tlatotl tlakuualistli

Najpouali uan majtlaktli uan nautipaj tlajtoli (Art. 94). Motlali tlen tlatotl tlakuaualistli pan se axkayotl tepanitali tlen mexkotali, uexkaketsali tlajpepenili, sentikateki uexkaketsali, se uexkaketsali uan खेल ketsaloyan.

Amatekilstli, tlamokuitlauili uan xitlualalistli tlen tlatotl tlakuaualistli axkayotl, nika amo mokalaxia axkayotl tepanitali tlen mexkotali kichiuas tlaixnamikin tlamokuitlauili tlen tlajtota tlanejneuiyotl.

Axkayotl tepanitali tlen mexkotali mokualchiua ka majtlaktli uan se yekantlajtoltijemen uan tekpanose pan se o sesenkatekitl.

Tlen tlajtota machiotlajtoli tekinechikolistli elis ixpamiyayotl uan ixtakayan, tlan kiampa moneki mochiuas.

Katli uelis kichiuas axkayotl tepanitali, youaloaxkayotl, खेल ketsaloyan uan uexkaketsali tlapepenolpa uan katli kichiuasej mochiuas tlen tlajtos machiotlajtoli.

Tlaixnamikin tlamokuitlauili kijtose keskimen, maxaloli, tekiasilistli, uan katli kichiuas, sentikatekitl uexkaketsali, uan खेल ketsaloyan.

Ni axkayotl tepanitali kipia tlanauatili kitlalis senkualistli, uan kiaxitilis kixelos kaltekichiuili tlen katli kimelauas kiximatis, uan nojkia kititlanis pan sentikatekitl uexkaketsali uan nimaya mosenkauas tlamantli. Ni sentikauilistli mochiuas nimaya kema teipa mo tlamachilti.

Machiotlajtoli tlajtos tlamia katli kichiuase tlatotl tlakuaualistli, kenijki kimachikisej tlanejneuiyotl, machiotlajtolmen uan xitlualismen axkayotl uan tlatokayolmen, uan sentlalistli, iketstili uan patlalistli.

Tlaxtlauili katli kiselaj yekantlajtoltijkemen, melajmachiojketl, ketsaltekatl uan tekitalnamiktianin amo uelis kintemouilise inintlaxtlauil.

Yekantlajtoltijkemen tlen axkayotl tepanitali uejkauas pan iteki kaxtoli xiuitl uan uelis kinpatlase tlen tlajtota naui tlajtolnechikoli tlen ni tlajneneuiyotl, uan kema tekitalmis iteki, kipia machiotlajtoli kiselis tlapaleuili pampa tekiti.

Yon se maseuali katli tekipano ken yekantlajtoltijketl amo uelis kitekimakase nimaya, kena auelis tlan tekipano kentsi tonali.

Najpouali uan kaxtolitipaj tlaitoli (Art. 95). Tlen tekitis ken yekantlajtoltijketl axkayotl tepanitali tlen mexkotali moneki:

- I. Moneki elis mexko ejketl tlen kema tlakatki, kipixtos kuali ixkayotl tlenejeneuilyol uan sanimanyotl;
- II. Ki pixtos tlauelano sempoali uan kaxtoli xiuitl kema elis tekitiketl;
- III. Kema kitekitlalise kypias tlen kiaxilis majtlatli xiuitl tlen paya tekipanojtos, uan kypias amatsontiltlamachtli pan ixkayotl, katli temakak kaltlamachtilyan tlen kypia ipatijka;
- IV. Kipixtos kuali inemilis uan amo kipixtos tlayouili ka tekichuanin uan amo kikaltsatose pan se xiuitl; tlan tlachtejki, tlajkakayauas, kikixtis amo xitlauak amatl, tekipanos ken amo moneki, uan seyok katli kiixpanos inemilis miakiyotl, kitekikixtilise, tlen katliueli tlaixpanoli, uan
- V. Kypia mochantijtos pan ni mexkotali tlen ome xiuitl kema ki tokaxtisen; uan
- VI. amo tekittos ken tekitlajkuilojtetl, axkayotekitijketl neneuili, o tekitlauaualistli, D.F., axkayotl machiotlajtolketl, kaltlajtoltlakatl, axkayotl machiotlajtolketl, yon taltokayotl tlanauatijketl o tekitlayakanketl D.F., tlen kema asiti xiuitl kiamatokaxtisej;

Amatokayotl tlen yekantlajtoltijkemen kiselise katli nelia kuali tekipanojke uan ka nemachili pan tlen tekixitlauak tlakuaualistli uan katli moixpanextijke kuali pan itekichualotl, tekiasilistli, uan amo kypia tlaixpanoli pan xitlauak tlatolketsali.

Najpouali uan kaxtoli uan sentipaj tlajitoli (Art. 96). Tlen kintokaxtise yekantlajtoltijketl axkayotl tepanitali tlen mexkotali, mexkotlanauatijketl kitlalis eyi tlapepenilkayotl ka itlachialis tlajitoltlakamen, katli moixpantise kin tlapejpenisej nopa yekantlajtoltijketl katli tekitis pan nopa kakiuilo. Nopa tlapejpenili mochiuas ika ome uan eyi tlen katli paya itstoke ka tlausanili, ipan ome kaxtoli tonali. Tlaj ni tlatoltlakamen amo kisenkauasej pan nopa tonali, kitekiuis nopa kakiuili katli kitokaxtis mexkotlanauatijketl.

Tla nopa tlatoltlakamen amo kiselias nopa eyij tlapepenilkayotl, uajka mexkotlanauatijketl kiixpanextis yankuik tlapepenolpa tlen tlajtousa ni achiui ijto. Tlan ni ompa tlapepenolpa

sempa amo kiseliaj, uajka kitekiuis ni kakikuili katli pan ni tlapepenolpa kijtos mexkotlanauatijketl.

Najpouali uan kaxtoli uan ometipaj tlajtoli (Art. 97). Melajmachiojkemen uan tlapixkemen katli mopantiaj pan tlaltokayolmen tlen mexkotlali, tlalotl tlakuaualistli yani kintokaxtis tlen tlajtoua machiotlajtoli. Uejkauase pan ininteki chikuase xiuitl, uan kema tekitlemijsej uelis kinmakase uejkapa tlanauatijkeyotl, uan uelis kintekikixtilise tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Axkayotl tepanitali tlen mexkotlali uelis kintokaxtis kan se itlapaleuijkauan o tlapixkemen katli mopantiaj pan tlaltokayolmen o melamachiojketl o kin tokaxtis sekionok tekinitin katli kema kiampa moneki uan tlajtlani mexkotlanauatijketl o machiotinin mexkosenkotili o tlaltokayotl tekijketl, san katli kitemos se tlenijki katli mauililo tlaixpanolpa katli kin kokoua maseualmen. Ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuaualistli tlalotl, katli kitemos kenijki monenemiltia kan se tlajpikketl o melajmachiojketl.

Nopa axkayotl tepanitali tlen mexkotlali kitokaxtis uan kijkuinis itekitlajkuilojkan uan sekinok tekinitin. Melajmachiojkemen uan tlapixkemen kintokaxtis uan kinijkuinisej inin tekinitin uan sekinok tekipanouanin tlen youalolaxkayotl uan tlen tlapixkemen katli mopantiaj pan tlaltokayolmen.

Najnapa xiuitl, nopa mosentiliyanij kintlajpejpenisej uan kitokaxtise se tlen kintekitlayakanas, ni amo uelis sempa kitekitlalise kema nimaya tekikaua.

Sesenka yekantlajoltijketl tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, kema kipeualtis tekipanos, pan iteki kichiuas tekimaittselilistli ixpan tlajtoltlakatl tlen kiani:

Tlajtoani: “¿Ti titekimaiselia tichiuas ken moneki uan ken mexkoejketl nopa tekil yekantlajoltijketl tlen axkayotl tepanitali tlen mexko tlai tlen katli ama mitsmaka uan ti kajokuis uan ti chiuas katli kijitoua tlanejneuilyotl tlen mexkotlali aun imachiotlajtolmen tlen katli paya meya, ka kuali tlachixkayotl pan nochi tlen ikualtjka tlen to mexko?”.

Yekantlajoltijketl: “kena ni tekimaiselia”.

Tlajtoani: “Tlaj amo kiampa ti chiuas, mexkoitstinij ma mits tlajjyouiltika”.

Melajmachiojkemen uan tlapixkemen tlen itstoken pan tlaltokayolmen tekimaiselilisej ixpa pan axkayotl tepanitali tlen mexkotlali uan ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuaualistli tlalotl.

Najpouali uan kaxtoli uan eyitipaj tlajtoli (Art. 98). Kejma amo mopantia se yekantlajtoltijketl kipanos tlen se metstli, uajka mexkotlanauatijketl kiixpantis amatokaitl pan machiosentili nechikoli uan yani ki patijmakas, tlen tlajtoua najpoali uan majtlatli uan chikuasen tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl.

Tlan se yekantlajtoltijketl mikis o ka seyok tlenijki tlatsakuili kipantis, ni tlajtoani, kiixpantis seyok amatokaitl pan machiosentili nechikoli uan yani kipatijmakase, tlen tlajtoua najpoali uan majtlatli uan chikuasen tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl.

Tla tekipanouanin tlen yekantlajtoltijkemen tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali kikauasen ka ipakilis inin teki, uan kena uelis momakas tlan kichijke se ueyi tlaixpanoli, kiixpantlalise ka mexkotlanauatijketl uan tlan yani kiselia, kittitlanis pan machiosentili nechikoli katli kipajtimakase.

Tlan onka tekisajkilistli pan yekantlajtoltijkemen, kema amo pano tlen se metstli, uelis temakas yani axkayotl tepanitali tlen mexkotlali; katli panos pan ni tonali, uelis temakas mexkotlanauatijketl ka itlachialis machiosentili nechikoli. Yon se tekisajkilistli amo uelis panos tlen ome xiuitl.

Najpouali uan kaxtoli uan nautipaj tlajtoli (Art. 99). Uexkaketsali tlapepenolpa elis, tlen ikuilijtok pan ome pilijtoli tlen tlajtoua makuilpoali uan makuili tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl, tlen ni ueyi tekitiketl pan tlapepenolpa.

Tlen kichiuase inin tekilistli, uexkaketsali tlapepenolpa nochipa tekipanojtos; in in nechikolis kampa kisenkauasej kamanali nochi kisematise, tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Pan nopa ueyi uexkaketsali tlapepenolpa itstosej ka chikomej melajmachiojkemen tlapepenolpa. Tlayakanketl tlen melajmachiojketl tlapepenolpa kitokaxtisej pan ueyi kaltlapepenolpa, tlen katli paya momelauaj, uan tekitis naui xiuitl.

Melajmachiojketl tlapepenolpa ya kinamiki kisenkauas kuesoli tlen itlamiltiya tlakuaualpetonili tlen amoyok uelis mopatlas, tlen tlajtoua ni tlanejneuilyotl uan sekinok machiotlajtolmen, tlen:

- I. Tlen kuesoli kampa kintlapejpenijke amo mochijki ken moneki tlen machiotlajtolkemen uan tlajitoltlakamen;
- II. Tlen kuesoli katli moixpantiaj tlen tlapepenolpa amo mochijki ken moneki tlen mexkotlanauatijketl uan kisenkauas ueyi kaltlapepenolpa.

Ueyi kaltlapepenolpa san uelis kijtosej amo tlen ipatij se tlapepenolpa tlen tlajtous machiotlajtolmen.

Ueyi kaltlapepenolpa kichiuas kipouas keski kiski tlauasanili tlen tlapepenolpa mexkotlanauatijketl, kema ya mosenkajki kuesoli katli motlali pan inon, kijtos ipatijka tlapepenolpa uan mexkotlanauatijketl katli kitlanki uan kipixki miak tlauasanili.

- III. Tlen kuesoli tlen katli kichiuaj uan kisenkaua tekitiketl tlen tlapepenolpa tlen mexko, amo san se katli ijkuilijtok pan se uan ome pilijtolo, tlen kixpanoj machiotlajtolmen tlanejneuilyotl.
- IV. Tlen kuesoli katli kisenkauaj tlen tekitinin katli itstoke pan tlaltokayolmen, katli kisenkajke uan kitsontlamiltijke, kampa kinenemiltisej uan temakas ipatijka ajkeya kitlanki pan tlapepenolpa nojka kisenkauasej kuesolmen katli panos pan tonalpa tlapepenolpa, pampa inon moixpanextis ajkeya tekitis pan nopa tlapepenolpa.
- V. Tlen kuesolmen katli kichiuaj o tlakuualpetonili katli kintlanaui ixkayol tlen tlauasanili, uan katli kintlalijke ni katli kintlapepenise uan kinuasanisej, kampa uelis se kinekis uelis moijkuilos pan nechikol tlapepenolpa tlen tlajtous tlanejneuilyotl uan machiotlajtolmen. Tlan se maseuali kineki moixpantis pan uexkaketsali tlapepenolpa tlan kichiulijkej tlaixpanoli kampa moijkuilojtok nechikol tlapepenolpa, moneki kitlamiltis achitui kampa mosenkauas, machiotlajtoli tlajtos kenijki uan kema kichiuas.
- VI. Nopa kuesolmej pan tekipanolistli ipan uexkaketsali tlapepenolpa uan itlapaleuijkauan.
- VII. Nopa kuesolmej pan tekipanolistli ipan nopa kaltlasenkauanij tlapepenolpa uan itlapaleuijkauan.
- VIII. Tlajiyouilotl katli temaka kaltlasenkauanin tlapepenolpa pan nechikol tlapepenolpa uan maseualmej tlen ni mexkotlali uan analieuanin, katli kiixpanosej tlanejneuilyotl uan machiotlajtolmen.
- IX. Sekinok katli kijtous machiotlajtolmen.

Uexkaketsali tlapepenolpa kitekiusej nopa tlaijyouiltili tlen kenij uelis ki chiuasej ini tlasenkaualis sanken kijtous machiotlajtoli amatlanauatili.

Amo mo ixpanos katli ikuilijtok pan makuilpouali uan makuili tlaijtoli (Art. 105) tlen ni tlanejneuiyotl, uexkaketsali tlapepenolpa uelis kisenkauas tlan amo mo tekiu machiotlajtolmen tlapepenolpa uan kitlanauia tlanejneuiyotl. Tlakuualpetonili katli momaka, kisenkauas kuesoli tlen katli mochijki. Ueyi kallapepenolpa tlamachiltis pan axkayotl tepanitali tlen mexkotali.

Kema uexkaketsali tlapepenolpa kijtos kema kitlanauia tlanejneuiyotl katli inka yauí xitlauak, uan katli kichua tlakuualpetonilini tlen se pilijtoli pan tlanejneuiyotl, uan ni tlakuualpetonili amo san se kisenkajki axkayotl tepanitali tlen mexkotali, katliueli yekantlajoltijketl uelis kiixpantis nopa kampa amo san se kisenkajketlen tlajtous machiotlajtoli uan axkayotl tepanitali tlen mexkotali kijtos kenijki mosenkauas.

Uexkaketsali tlapepenolpa, katli kimelaua tlen kenijki kisenkauas se kuesoli, kichuas tlen tlajotua ni tlanejneuiyotl uan machiotlajtolmen.

Ueyi kallapepenolpa kichuas iseli uan kema kin tlajtlaniaj sekinok tekيتين, kualikas kuesolmen tlen katli yajuantin kiximatij; no uelis kititlanis kuesolmen katli kiximati sekinok tlanauatinin tlen kiampa kimatis uan kisenkauas. Ni machiotlajtolmen kijtos kenijki mochias.

Tlen amatekikayotl, tlamokuitlauili uan kuali nemiltili pan uekaketsali tlapepenolpa mochias, tlen tlajtous machiotlajtoli, ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuualistli tlatotl, uan monelkualtia ka tlayakanketl tlen uexkaketsali tlapepenolpa, katli kimoyakanas, se melajmachiojketl tlapepenolpa pan ueyikalnechikoli; eyi tekيتين tlen ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuualistli tlatotl. Uexkaketsali tlapepenolpa kijtos keski tomin kitekiuis tlen tlayakanketl axkayotl tepanitali tlen mexkotali uan ka ni kitlatskiltise pan amatomintlajtlanili tlen mexkotali. Nojkia uexkaketsali tlapepenolpa kichuas ixitlualis uan senkuali ka kuali yas tekipanolistli.

Melajmachiojketl tlapepenolpa katli itstose pan ueyi kallapepenolpa kintokaxtise ka tlapepenolpa ome tlen eyi tlauasanili tlen machiosentili nechikoli katli temakas axkayotl tepanitali tlen mexkotali. Katli kintokaxtisej uan kitlankej pan tlauasanili mochias tlen tlajtous machiotlajtoli.

Melamachiojketl tlapepenolpa katli itstosej ueyi kaltlapepenolpa moneki kiplas tlen tlanauatia machiotlajtoli, uan amo kiplas pilkentsi katli tlajtlani katli elis yekantlajtojtijketl tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, uan itstosej pan ininteki chiknau ixiutl uan amo uelis moueyiakilis. Katli kikajki iteki ka ipakilis, amo yajki tekiti uan tekisiajketsali pampa kimonekili tlen melajmachiojketl tlapepenolpa tle ueyi kaltlapepenolpa mochiuas uan temakas inon, tlen ixuitlualis katli kipia, uan tlen tlajtoua najpoali uan majtlaktli uan chiuueyi tlajtoli pan ni tlanejneuiyotl.

Melajmachiojketl tlapepenolpa katli itstoke moneki kiplas tlen katli tlajtlani machiotlajtoli, katli amo uelis kiplas pilkentsi katli tlajtlani melajmachiojketl youalol axkayotl. Uan itstosej pan ininteki chiknau ixiutl uan amo uelis moueyiakilis, uan kena uelis tlan kintekipatlasej pan seyok ueyi tekiti.

Tlan onkas tekikakiuili uajaka motokaxtis yankuik melajmachiojketl uan yani tekitis tlen tonali katli poliui.

Nochi tekipanouanin tlen uexkaketsali tlapepenolpa kiukas pan tekichuali tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Makuilpoualitipaj tlajtoli (Art. 100). Ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuualistli tlatotl elis se nechikoli tlen miyayotl tlakuualistli tlatotl uan uelis kichiuas itlasenkualis.

Ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuualistli tlatotl kiplas kichome tekichuanin tlen yani, se elis tlayakanketl tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali; eyi tlaixnamikin tlapenianin tlen kitokaxtisej pan nochimen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali ika chikueyi tlauasanili tlen imiaka, tlen melajmachiojkemen uan tlapixketl xeloketsaloyan, ome tlaixnamijkemen tlen kintokaxtisej machiosentili nechikoli uan se katli kijtokaxtis mexkotlanauatijketl.

Nochi tekiltlanamiktianin moneki ki nechikosej nochi katli kijtoua najpouali uan kaxtoli tlajtoli tlen ni tlanejneuiyotl (Art. 95) uan moneki katli kichijki kual iteki ken moneki, ka xitlualistli, ka netemachili pan itekilistli, uan katli kintokaxti axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, moneki kipiasej miak tlaneneuili pan itlakuualtekilistli.

Tekitlanamiktianin tlen ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuuualistli tlatlotl tekipanos tlen nochi nechikolistli uan ka tekitlatitlanili nechikoli. Nechikoltekichiualli kisenkauas tlen keniji kintokaxtisej, ompauilistli uan kintekipatlas melajmachiojkemen uan tlapixkemen, uan sekinok tlamantli tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Uan san tekitlayakanketl tlen ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuuualistli tlatlotl, uan tekitlanamintianin itstose pan itekilistli makuili xiuitl, uan kin patlatiasej uan amo ueli sempa mo ompauis.

Tekitlanamintianin amo kiixpantiaj katli kintokaxtiaj, uan kichiuase ininteki ka iniseli amo san chikotlapaleuis. Ipan ininteki, kena uelis kinijkuinise tlen tlajtoua ni tlanejneuiyotl.

Machiotlajtolketl kijtos kenikij mochiuas kinextilise tekipanose tekipanouanin, uan iskatilistli pan xitlauak nemachtilistlij, katli mouikas ka kuali tekitlatsinkuili, tlachialistli, amo chikotlapaleuis, kuali tlanextili uan iseltiyan.

San ken kijtoua machiotlajtoli, ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuuualistli tlatlotl uelis kichiuas sentikatekichiualli ka monenemiltise pan inintekilistli. Axkayotl tepanitali tlen mexkotlali uelis kitlajtlanis ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuuualistli tlatlotl makimaka nopa sentikatekichiualli tlen katli monekilia monenemiltis tekichiuallistli teyoualtlajpiketl mexkotlali. Nechikol axkayotl tepanitali tlen mexkotlali uelis kitlachilis uan tlan moneki ki ijkuinis katli uexi tlaixnamijketl miyayotl tlakuuualistli tlatlotl kipatijmaka, ika miakiyal tlen chikueyi tlauasanili. Machiotlajtoli kijtos kenijki mochiuas uan monenemiltis pan inon tekilistli.

Katli kichiuas ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuuualistli tlatlotl amoyok aki uelis kipatlas, uajka amo kiselia tlajtlanili ni chiuallistli, uan kena uelis mopatlas kema kintokaxtiaj, ompauilistli uan kema kin tekikixtiaj tlapixkemen uan melajmachiojkemen, yani ki amatlachilis axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, san kitlachilis tlan nelnelia mochijki tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Axkayotl tepanitali tlen mexkotlali kichiuas amatominkayotl katli yaya kitekiuis uan ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuuualistli tlatlotl kichiuas tlen nochi katli kitekiuisej miyayotl tlakuuualistli tlatlotl, uan ni amo kiixpanos katli tlajtoua chikome tlajtolpamitl tlen najpoali uan majtlaktli uan chiknauil tlajtoli tlen ni tlajneneuiyotl. Ni amatominkayotl katli mochijki kititlanisej pan tlayakanketl axkayotl tepanitali tlen mexkotlali uan kitlaskitlilisej pan

amatekiyotl tlen amatomintlajtlanili tlen mexko. Amatekiyotl tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali kichiuas katli kimoyakana.

Makuilpouali uan sentipaj tlajtoli (Art. 101). Yekantli tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, melamachiojkemen uan tlapixkemen xeloketsaloyan, uan tekitlalnamiiktijketl tlen ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuaualistli tlatotl uan nojkia melamachiojkemen tlen ueyi kaltlapepenolpa, amo uelis kiselis uan kichiuas tekilistli tlen mexkotlali, tlaltokayolmen, D.F., uan teaxkamen uan kena uelis kichiuas tlan amo kitlaxtlauij pan nechikoltlamatilkayotl, tlamachtianin, tlajkuilouanin uan tlapaleuianin.

Maseualmej katli kitekiuijkej pan yekantlajtojtijketl tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, melamachiojkemen, tlapixkemen xeloketsaloyan uan tekitlalnamiiktianin tlen ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuaualistli tlatotl uan nojkia melamachiojkemen tlen ueyi kaltlapepenolpa, amo uelis kema kitsonti ome xiuitl iteki tekitis ken tlayakanketl, ixtekatl uan katli tekiixpantia pan katli ueli ixtekitemolistoli ipan miyayotl tlakuaualistli tlatotl.

Tlen pani tekintonali maseualmej katli tekitikej ken yekantlajtojtijketl, uan tlan kichijke iteki san keski tonali, amo uelis kitekiuisej tekitl katli tlajtoua najpoali uan majtlaktli uan makuili tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl pan chikuasen pamitl.

Ni tekitlatsakuilili katli tlajtoua ni tlajtoli motekiuis pan tekichijkemen tlakuaualtekatl katli kipiaj tekisiakilistli pampa kinmonekili.

Kema amo mochiua tlen tlajtoua pan ni axtiu tlajtolpamitl, uajka kitlayauiltisej ika itekipolojka pan miyayotl tlakuaualistli tlatotl, uan sekinok tekitlapaleuili katli kipixtoyaj, inon kintlayauiltisej tlen tlajtoua machiotlajtolmen.

Makuilpoali uan ometipaj tlajtoli (Art. 102)

A. Machiotlajtoli kinechikos axkayotl yekanmiyayotl, ni tekitinin kintokaxtis uan kinijkuinis mexkotlanauatijketl, tlen tlajtoua machiotlajtoli. Axkayotl yekanmiyayotl kiixpantis axkayotl tekitijketl neneuili kitokaxtis mexkotlanauatijketl ka itlachialis machiosentili nechikoli uan tlan amo itstosej uajka kiixpantis senitstokej tekichuanin. Tla elis axkayotl tekitiketl moneki: tlakatis pan mexkotlali; kitsontitjos ome kaxtoli uan makuili xiuitl kema kitokaxtisej; kipixtos pan iteki majtlaktli xiuitl pan ixkayotl tlen uapauali; kipixtos kuali tekichuali, uan amo ki

tlayauiltijke ka se ueyi tlaixpanoli. Axkayotekitijketl uelis kipatlas ka ipakilis mexkotlanauatijketlki.

Kichiuas axkayotl yekanmiyayotl, kin tokilis pan uexkaketsali, tlen nochi tlaixpanoli tlen mexkotlali; uan ya kinamiki tlajtlanis ma kinitstikan tlaixpanonin; kitemos uan kiixpanextis nochi tlaixnextilme kampa nesi yajuantin kichijkej tlajtlakoli; uan no kichiuas ma nimaya kintlayauiltisej tlen tlajtous machiotlajtolmen

Axkayotl tekijketl neneuili yaya iseli mokalakis pan kuesolmen tlen tlajtous makuilpoali uan makuiltipaj tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl. (Art. 105°)

Kampa mexkotlali mopanextia pan senkauali, uan pan sekinok kampa uelis mokalakis axkayotl yekanmiyayotl, axkayotl tekijketl neneuili kichiuas iseli o ka sekinok.

Axkayotl tekijketl neneuili uan itlapaleuianin, tlan amo kichiuaj ken moneki pan iteki yajuantin tlatsakuatsej tlen tlajtous machiotlajtoli.

Tekitlalnamiqtianin tlen mexkotlali, itstos ka itlanauatil tlen mexkotlanauatijketl tlen tlajtous machiotlajtoli.

B. Machiotinin mexkosenkotili uan machiotinin tlen tlaltokayolmen, tlen kampa kinmelaua iteki ki tlalise katli tlamokuitlauisej itstinin ixkayotin tlen tlajtous machiotlajtoli tlen mexko, katli kiximatisej tlaixpanoli tlen kichijkej tekichuanin.

Tlamokuitlauianin tlen ijkuilijtok achiui pamitl, kijtosej kanke ni tekيتين kichijkej tlaixpanoli. Ni tlamokuitlauianin amo uelis kiximatisej kuesolmen tlapepenolpa, tekilistli uan teyoualtlajpiketl.

Ni tlamokuitlauianin katli kitlali machiotinin mexkosenkotili kitokaxtisej tlakamen ixkayotl namikilteyouali tlatitlanili; uan iseli monenemiltis uan kypias itomintlaxtlauil.

Tlakamen ixkayotl namikilteyouali tlatitlanili kypias se tlnamiktianin kipixtos majtlajtli tekitlalnamiqtianin tlen kin tokaxtisen tlen ome eyi tlen katli paya itstosen pan machiosentili nechikoli uan tlan amo itstosej uajka temakase ni tlachiali katli senitstoke tekichuanin.

Machiotlajtoli kijtos kenijki mochiuas kampa kintokaxtisej nopa tekichuanin. Tlen sesen xiuitl mopatlasej ome tekitlalnamiqtianin katli uejkatokej pan ininteki, uan elis kiompausej pan ininteki.

Tlen katli kinmoyakana pan tlakamen ixkayotl namikilteyouali tlatitlanili kintokaxtisej tlen tlajtoua achiui pami. Uejkauas pan iteki makuoli xiuitl uan uelis mo ompauis sempatsi uan kipatlasej tlen tlajtoua tlajneneuilyotl.

Tlen katli kinmoyakana pan tlakamen ixkayotl namikilteyouali tlatitlanili kiixpanextis sesenxiuitl iteki katli kichijki ika machiotinin mexkosenkotili. Uan no moixpanextis pan machioltlajtoltinin nechikoli uan machiosentili nechikoli tlen tlajtoua machioltlajtoli.

Tlakamen ixkayotl namikilteyouali tlatitlanili kiximatisej kuesolmen katli kin ixpanextilisej.

Makuilpoali uan eyitipaj tlajtoli (Art. 103). Uexkatlapixkemen tlen mexkotlali kisenkauasej nochi kuesolmen katli panos pan:

- I. Tlen machioltlajtolmen uan chiuahlistli katli tekitijketl kichia tlaixpanoli pan itstitalakuaualtin;
- II. Tlen machioltlajtolmen uan chiuahlistli katli tekitijketl tlen mexkotlali katli ki tlanauia tlaltokayolmen uan D.F.;
- III. Tlen machioltlajtolmen uan chiuahlistli katli tekitijketl tlen tlaltokayolmen uan D.F., kema kin tlanauia tekitinin tlen mexkotlali.

Makuilpoali uan nauitipaj tlajtoli (Art. 104). Ki namiki uexkatlapixketl tlen mexkotlali kisenkauasej uan kiximatisej:

- I. Kiximatis kuesolmen tlen kin nenemiltis maseualmen uan mopolouanin katli moixnextis pan tetlapanitala uan tlachiuahlistli machioltlajtolmen tlen mexkotlali uan machioltlajtolmen tlen analieuanin katli kichiuas mexkotlali ka sekinok. Kema ni kuesoli kin tlanauia tlen itstinin maseualme, uelis kiximatisej nopa, tlapixkemen uan uexkaketsali tlen tlaltokayolmen uan D.F. Tlakuualpetonili uelis kipatlas tlen tekitijketl tlapixketl katli itstos iueyitekitijketl.

I-B. Tlajtlachilili tlamantli katli motlalisej ika tlakuualpetonili, katli tlajtoua sempoali uan chiknauí pamitl -H tlen tlajtoua expoali uan majtlaktli uan eyitipaj uan chikuasempoali uan ometipaj tlajitoli, tlen ni tlajneneuilyotl, nauí pamitl, e).

Tlachialistli katli kiximatisej youaloaxkayotl kichias katli tlajtopua makuilpoali uan eyitipaj tlajitoli uan makuilpoali uan chikome tlajitoli tlen ni tlanenejuilyotl uan tlakuualpetonili katli temaka youaloaxkayotl amo kiselis seyok tlanauatili.

- II. Tlen kuesolmen tlen axkayotl mopantis tlen xitlualistli pan atipa;
- III. Tlen kampa ni ueyi teyoualtlali mexko nojkiya kalaki;
- IV. Tlen kuesolmen tlen tlajtoua makuilpoali uan makuili tlajitoli, katli kiiximatis axkayotl tepanitali tlen mexkotlali;
- V. Tlen kuesolmen kampa itstokej tlaltokayolmen uan sekinok;
- VI. Tlen kuesolmen katli kipia analitekitinin.

Makuilpoali uan makuiltpaj tlajitoli (Art. 105). Axkayotl tepanitali tlen mexkotlali kiximatis kuesolmen:

III. Tlen tsonkueptli tlanejneuilyomen, uan amo pan kuesol tlapepenolpa uan tlen tlajtoua ompoali uan chikuasentipaj tlajitoli tlen ni tlaanejneuilyotl, katli mopantis pan:

- a) Axkkayotilotl uan se tlajtokayol uan pan D.F.
- b) Axkayotilotl uan se iteyoualtlatilankaj;
- c) Tlen mexko tlanauatijketl uan machiotinin mexkosenkotili uan ka senitstoke tekichuanin ken mexkokaltlanauatilpa uan D.F.;
- d) Se tlaltokayolme uan seyok;
- e) Se tlaltokayotl uan se D.F.;
- f) Nopa D.F., uan se teyoualtlatilanketl;
- g) Ome tlatelyoualtlatilankemej tlen katli ueli tlaltokayotl;
- h) Ome tekitinin tlen pan se tlaltokayotl, tlen tlajneneuilyotl;
- i) Se tlaltokayotl uan se iteyoualtlatilanka tlen tlanejneuilyotl katli kichiuaj;
- j) Se tlaltokayotl uan se teyoualtlatilanka pan seyok tlaltokayotl tlen tlanejneuilyotl katli kichiuaj;
- k) Ome tekitikayotl tlen D.F., tlen tlanejneuilyotl katli kichiuaj;

Nochi tlatsonkuepmej mochiuas katli tlanauatiaj tlaltokayolmen uan teyoualtlatilankemen kitli amo kinpakti, tlen teyoualtlatilankemen katli amo kinpakti tlaltokayolmen, uan katli tlajtoua c), h) uan k) achtuime, uan tlakuualpetonili tlen axkayotl tepanitali tlen mexkohlali katli kiijtos ipati, kema kiselijke ka miyaka uan kentsi chikueyi tlausanili.

Uan tlen sekinok tlakuualpetonili tlen axkayotl tepanitali tlen mexkohlali kipiasej ipatij pan tlatsonkueptli.

IV. Tlen mochiuas tlen amo eltok pan tlajneneuilyotl katli kipixtos tlatsonkueptli se machiotlajtoli uan ni tlanejneuilyotl.

Tlen mochiuas tlen amo eltok pan tlajneneuilyotl uelis mochiuas, pan ome kaxtoli tonali kema momatki pan:

- a)** Katli ipatijka tlen omekaxtoli uan eyi tlen katli paya itstoke machiotlajtoltinin nechikoli, ika machiotlajtolmen tlen mexkohlali uan D.F., katli kichijke machiotinin mexkosenkotili;
- b)** Katli ipatijka tlen omekaxtoli uan eyi tlen katli paya itstoke machiosentili nechikoli, tlen katli amo eltok pan machiotlajtoli pan mexkohlali uan D.F., katli kichijke machiotinin mexkosenkotili uan tlen anali sentikatlanechikoli katli kichijki ika mexkohlali;
- c)** Nopa axkayotekitijketl neneuili, ika machiotlajtolmen tlen mexkohlali, tlaltokayotl uan D.F., uan tlen anali sentikatlanechikoli katli kichijki ika mexkohlali;
- d)** Katli ipatijka tlen omekaxtoli uan eyi tlen katli paya itstoke tlen katliueli se tlateyoualol, ika amachiotlajtolmen katli kichijkej injuantin;
- e)** Katli ipatijka tlen omekaxtoli uan eyi tlen katli paya itstoke nechikoltlaixpantinin tlen D.F., ika machiotlajtolmen katli kichijkej injuantin;
- f)** Nopa nechikol tlapepenoli ika iamapatika pan kaltlanauatil tlapepenolpa, ka itlayakanka tlen mexkohlali, ika machiotlajtolmen tlapepenolpa axkayotl uan tlaltokayolmen; uan nechikol tlapepenoli ika iamapatika pan tlaltokayotl, ika itlayakanka, ika machiotlajtolmen tlapepenolpa katli kichijke machiotinin tlen tlaltokayolmen katli kinmakake iamapatij.

Nopa ojtli kampa kiixpantisej kuesolmen tlen machiotlajtolmen tlapepenolpa tlanejneuilyotl yanai mochiuas katli tlajtoua ni tlajtoli.

Machiotlajtolmen tlapejpenolpa axkayotl uan tlaltokayolmen moneki kiixpanextisej nauipoali uan majtlaktli tonali tlen peuas nopa tlapejpenolpa kampa mochiuas, uan pa ni tonali inka uelis mopatlas ka tlaxitlauali.

Nopa amlakuaualepetonili katli kichijki axkayotl tepanitali tlen mexkotali uelis san tlajtos ipatijka tlanejneuiyotl, uan mochiuas tlan kipixki chikueyi tlausanili.

III. Tlen katli iseli kichiua uan kema kitlajtlania youalol axkayotl uan axkayotl tekitijketl neneuili, uelis kiximatis kuesolmen tlen tlakuaualepetonili katli kichiua tlapixkemen tlen mexkotali kampa kichijke uan no mokalakijke.

Tlakuaualepetonili katli amo ipati tlen tlajtousa se uan ome pamitl tlen ni tlajitoli amo uelis motekiuis, uan kena pan machioli tlayouilpamitl, uan sekinok tlanauatikayotl tlen inon.

Tla inka mochiua tlen kijtousa tlakuaualepetonili tlen se uan ome pamitli tlen ni tlajitoli mochjiuas katli kijtousa pan ompa pamitl tlen XVI pilijtoli tlen makuilpoali uan chikometipaj tlajitoli tlen ni tlajneuiyotl.

Makuilpoali uan chikuasentipaj tlajitoli (Art. 106). Ki melaua kichiuas miyayotl tlaualistli tlalotl tlen tlajtousa machiotlajitoli, kisenkauas kuesolmen, tlen kampa kimelaua kichiuas katli moixnextis pan uextlapixketl tlen mexko, tlen pan inon uan pan tlaltokayolmen uan D.F., pan tlen se tlaltokalyotl uan sekinok, uan pan tlaltokayotl uan D.F.

Makuilpoali uan chikometipaj tlajitoli (Art. 107). Nochi tlatsonkuepme katli tlajtousa pan makuilpoali uan eyitipaj tlajitoli, mochiuas tlen tlajtousa nopa tekpanali uan ken tlajtousa machiotlajitoli:

- I. Ni manauili nochipa tlajtlanis katli ki kokoua tlakuaualepetonili;
- II. Tlakuaualepetonili nochipa elis san ma motekiuis ka maseualmen, uan san kin manauis katli kinkokoua, amo moneki kijtos kanke meya nopa tlakokoli tlen tlajtousa machiotlajitoli.

Ni manauili uelis kitlalis uan kikualchichiuas nopa tlakokoli tlen tlajtoua machiotlajtoli uan pan makuilpoali uan eyitipaj uan makuilpoali uan chikometipaj tlajitoli tlen ni tlanejneuiyotl.

Kema motlajtlanis chiuallistli katli kipiaj uan uelis kipiasej tlen kintlanauia uan tlen kipixtos uan ki tekiuiya itlal, atl, sakatl, uan kuantitlamitl pan almontlali uan teyoualmen tlan kichiuaj uan mochiua uan xitlualistli kipiaj, uelis ininseli kipejpenase nochí katli kin papeuij tlen tlaltokayolmen uan maseualmen katli kin tokaxtijke uan mochiuas chiuallistli katli moneki kampa kijtose inin tlalixkayotl, nojkia tlen tlakokolistli uan moixnextis tlen katli tlajtlanin.

Ni manauili katli achiui ijkuilijtok, amo mochiuas, ka tlanauili pan almontlalmen uan teyoualmen, uan maseual tlaltekipanojketl, kema ayakmo kiolinia tlanauili uan kema panok miak tonali kema kiolinijke tlanauili, uan uelis mochiuas yani kema kimpaleuia. Kema tlatlanisej chiuallistli kampa kintlanauia sentika nechikol tlanauili yampatsa amo uelis kikauasej, uan kena uelis mochiuas tlan nochimen itstosej ka se tlaneneuili.

III. Kema tlajtlanin chiuallistli tlen uexkaketsali tlakuualtekatl, amatekiyouili uan tekipanolpa, ni manauili uelis motlalis pan inon:

a) Ka tlakuualpetonili katli kisenkaua se kuesoli, uan yani amo uelis mopatlas ka itlachialis tlen seyok tekitektel, tlan ni tlaixpanoli mochiuas pan ininjuantin uan mochijki kema ki senkajke nopa tlanauili, uan kinkokos kitli moteljuiya, uan ni yas pan tlakuualpetonili; uan kena pan ixkayotl maseualmen tlajtlankej uan kiixpanextijke tlanauili kema mosenkajki kuesoli tlen tlajtoua machiotlajtoli uan ni tlaixpanoli moijto pan ome tekikayotl, tlan ni mochijki pan se tekikayotl. Ni tlajtlanili amo moneki pan ni manauili ka tlakuualpetonili katli moijto ka tlatsonkueptli pan tekichiuayotl tlen maseualmen uan kema kintlanauia inin uikaljuan.

b) Ka chiuallistli tlan mochiuas amo uelis monelchichiuas, ika kalixpa tlasenkauali uan kema ya tlanki tlasenkauali, kema ya tsontik nochí katli monekili mochiuas; uan

c) Ka chiuallistli katli kintlanauia maseualmen katli amo itstoke pan se tlatemolistli.

IV. Pan amatlatekiyouili ni manauili motlalis, pan tlakuualpetonili kema tekokoua uan amoyok uelis mokualchichiuas ka se tlajtlanili. Amo moneki motlamiltis niaj kema machiotlajtoli tlajtlani, tlan motemakas katli tlajtlani ka miyak tlajtlanili uan kineki manauili tlan kayani kineki mochiuas uan temakas katli tlajtlani.

V. Ni manuili ka tlakuualpetonili katli kisenkaua se kuesoli, tlan nopa tlaixpanoli mochijki kema mosenkajki nopa kuesoli uan pan tlakuualpetonili tlen inon, mo ojolinis ni tlamanauili pan youalol axkayotl katli kimelaua, uan tlen kampa uelis kisenkayuasej tlen tlajtoua inin machiotlajtoluan, tlen pan inon:

I. Pan machioltlayauilpamitl, ka tlakuualpetonili katli kijtojke uexkaketsali tlakuualtekatl, yani axkayotl, pan tlatokayolmen, uan axkayotl tsonkotomen.

II. Pan tlajkuiloltekitini, kema tlajtlani maseualme tlakuualpetonili katli kitlamiltia se kuesoli, amo uelis monelchichiuas ka seyok tlamilistli tlen tlajtoua machiotlajtolmen.

III. Pan ixkayotl maseualmen, kema tlajtlaniaj tlakuualpetonili katli temakak tlapixketl axkayotl uan pan tlatokayotl.

Pan tlatemoli axkayotl maseualmen, tlakuualpetonili uelis tlajtlanise manuili katli ueli, uan nojkia axkayotl, kampa kimanauisej katli kipiaj.

IV. Pan ixkayotl tekilistli, kema tlatlajnisej tekitlakuualpetonili katli temakak nechikolsentilistli uan nechikol axkayotl tlen kampa mosenkauas kuesoli axkayotl uexkaketsali senkauali tlen tekipanouanin tlatokayotl.

Axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, iseli uan kema kitlajtlanis youalol axkayotl uan axkayotl tekitinin nejneuii, uelis kitasej manuili xitlauak katli uelis kisenkauasej.

VI. Kampa kijtous axtiui pilijtoli, maxhiotlajtoli tlen tlajtoua makuilpouali uan eyi tlajitoli uan makuilpouali uan chikuasentipaj tlajitoli tlen ni tlajneneuiyotl, kijtosej kenijki kichiuasej nemilti youalolaxkayotl uan nojkia axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, kampa temakas itlakuualpetonil;

VII. Manuili ka chiualistli tlen mochiua pan, uan ipan tlasenkauali, uan kema ya mosenkajki uan teipa kema motlamilti, katli kintlanauia maseualmen katli amo mokalakijkej, ka machiotlajtolmen uan chiualistli ken kichijke katli kichijke amatekichiuinan motlalis pan xelol ketsaloyan kampa eltok tlajtlanili uan kampa mochiuas, uan ni senkualistli monenemiltis tlen kijtos tekitijketl pan amatlajkuilol tlamachtili pan se nechikoli kampa kinotsasej uan paya motlatlanis amatlajkuilol tlamachtili uan moselis inin amapatijjayotl, kikakisej inin kamanal, paya moijtos pan nopa nechikoli tlakuualpetonili;

VIII. Ka tlakuualpetonili katli kijtosej pan manuili xeloketsaloyan uan youalol axkayotl mochiuas amatlachilistli. Yani kiximatis axkayotl tepanitali tlen mexkotleli:

- a)** Kema motlatlani manuili, pampa onkak ixpanoli pan ni tlajneneuilyotl, axkayotl machiotlajtolmen, machiotlajtolmen tlen tlaltokayolmen, sentikatlaneneuili tlen anali, xitlualismen katli kichijki mexkotlanauatijketl tlen tlajtoua pan najpouali uan chiknauil tlajitoli, tlen pan se pilijtoli pan ni tlajneneuilyotl uan xitlualismen katli kichijke tlanauatijkemen tlen tlaltokayolmen uan katli kichijki tekitijketl tlen D.F., uan tlan pan inon momakak se tlaixpanoli.
- b)** Kema moitas tlen tlajtoua makuilpoali uan eyitipaj tlajitoli tlen ome uan eyi pilijtoli tlen ni tlajneneuilyotl.

Axkayotl tepanitali tlen mexkotleli iseli uan kema kitlajtlania youalol axkayotl uan axkayotl tekitijketl nejneui, uelis kiximatis tlanauuili katli moitstok uan tlen kiampa moneki.

Kampa amo mopantia katli achiui ikuilijtok pan ni pamitl, kiximatis yani youalol axkayotl uan itlakuualpetonili inkajok uelis mopatlas.

IX. Tlakuualpetonili katli nesi pan manuili xitlauak tlen kijtouaj youalol axkayotl amo uelis mopatlas, kena uelis tlan kitlanauia se machiotlajitoli uan tlanejneuiyotl, nopa tlakuualpetonili tlen kijtos axkayotl tepanitali tlen mexkotleli uan ka sentikatlaneneuili, kijtos se senkuali tlen ipatij. San pan yani uelis mochiuas tlachialis pan axkayotl tepanitali tlen mexkotleli, uan san yani uelis kisenkauas kema kitlanauia tlanejneuiyotl;

X. Nopa tlanilistli uelis moketsas tlen tlajtos machiotlajitoli, uan moneki motlalis nopa tlaixpanoli katli tlatlani, pampa kitlanauis kema mochiuas katli kitlanauis katli amo mokalakijkej uan sekinok.

Ni ketsalistli uelis momakas tlen tlakuualpetonili pan machioltlayouilpamitl kema tlamachiltisej onka manuili, uan pan ixkayotl maseualmen, momaka tomintlaxtlauii katli tlajtlani manuili ika yani tlatsakuas tlan onkas se tlanauili katli kichia ma moketsa yani, uan mokauas amo tlen ipatij tlan pasej no temaka tomintlaxtlauii uan nojkia ika yani tlatsakuas.

XI. Ni ketsalistli motlatlanis pan tekitijketl katli kichijki tlaixpanoli kema mouikas manuili xitlauak katli mo olinis pan youalol axkayotl uan tekitijketl katli kichijki tlanauili kijtos ken mochiuas. Katli kipixki tlanauili kipanextis manuili pan tekitlatlajkojketl uan kiteuantis amaixkopinkayotl tlen nochi katli paya kinteuantis, uan no kitas yekan miyayotl uan se

mokauas pan amaajokuili. Tlen sekinok kuesolmen kiximatisej uan kisenkauasej xelol ketsaloyan uan youalol axkayotl;

XII. Tlaixpanoli tlen tlajtoua kaxtoli uan sentipaj tlajitoli pan machiotl tlayouilpamitl, majtlaktli uan chiknau, uan sempoali tlajitoli motlatlanis pan ueyitekijketl katli kichijki tlanauili uan pan xelol ketsaloyan uan youalol axkayotl katli kimalaua uan uelis tlatlanise manauili kema tlan temakase inintlakuualpetonil, tlen tlajtoua chiknau pilijtoli.

Tlan xelol ketsaloyan uan youalol axkayotl amo itstosej kampa itstok tekijketl katli kichijki tlaixpanoli, machiotlajtoli kijtos kanke mopanextis nopa manauili katli uelis kiketsas katli tlajtlani tlen tlajtoua machiotlajtoli.

XIII. Kema youalol axkayotl kijtosej tsontlakueptli senkauali katli kimelaua kisenkauas, yekan tlajoltijketl tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, axkayotijketl neneuili, katli motokaxti uan katli mokalakijkej pan tlasenkauali, uelis kijtosej nopa tsontlakueptli pan axkayotl tepanitali tlen mexkotlali kampa kimelaua, kampa kijtosej ka tlake xitlualis motekiuis.

Kema se tlasenkajketl tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali kiplas tlasenkueptli pan tlasenkauali kaltli kimelaua kisenkauas, akiueli tlasenkajketl, axkayotijketl nejneuili uan katli mokalakijkej pan nopa tlasenkauali uelis kijtosej nopa tlasenkueptli pan axkayotl tepanitali tlen mexkotlali kampa mosentilisej nochi yekantlajoltijkemen kampa kijtosej katlike tlasenkauali xitlauak.

Tlakuualpetonili tlen kijtos se tlasenkajketl uan tlen nochi yekantlajoltijkemen tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali tlen tlajtoua achiui ome pamitl, san uelis kijtosej ka tlake motekiuis uan amo kitlanauis katli ya eltok tlakuualpetonili;

XIV. San katli kijtous pan itlamiyan ome pamitl tlen ni tlajitoli, mokotonas ni manauili uan no kema katli tlajtlani tlapaleuili inkajok kiolinia, uan kema katli tlajtlani elis ixkayotl maseualmen uan amatekichiuali tlen tlajtoua machiotlajtolmen.

XV. Axkayotijketl nejneuili uan axkayotl yekanmiyayotl kitlalis, uelis mokalakis pan manauili; uan uelis amo mokalakis tla kuesoli amo kitlanauia itstinin;

XVI. Tlan momakak manauili uan tekijketl nojanima kijtous nopa tlanauili uan amo kiipanita tlakuualpetonili katli kijto axkayotl tlanauatijketl, uan axkayotl tepanitali tlen mexkotlali kijtous yani amo kineki kiipanitas, ni tekichijketl nimaya kitekixitilisej uan xelol ketsaloyan kitlayouiltis. Tlan yani kijtous kenke amo kiipanitak tlen axkayotl tepanitali tlen

mexkotali kitlajtlanais tekijketl katli kimelaua uan kimakas se keski tonali uan ma kichias tlaijyouilti. Tlan tekijketl amo kichua pan inon tonali katli kimakakej, axkayotl tepanitali tlen mexkotali kichuas tlen tlajtoua achiui pamtli.

Kema kiampa moneki kichuas, axkayotl tepanitali tlen mexkotali, kema kijto uan amo kiipanitali tlen kuiljui uelis kichuas iseli katli moneki tlen tlakuualpetonili manuili, kema chiuallistli kitlanauia miak tlen itstinin. Yampatsa katli tlajtlanki manuili uelis tlajtlanis mamoiapanita tlakuualpetonili manuili, tlan kiampa moneki.

Tlan amoyok kioliniaj katli tlajtlanki, pan chiuali tlakuualpetonili manuili, uelis motlamiltis paya tlen tlajtoua machiotlajtoli.

XVII. Tekijketl katli kichijki tlanauili ki tlayouiltisej ka seyok tekijketl kampa kinamiki, kema amo kiketsa nopa tlen tlajtlankej tlanauili tlen moneki kichuas, uan kema tlajtlani majkauilotl uan amo kiaxilia, uajka tlan kiampa pano tlen ni ome chiuali, kipia tekijketl tlajtlakoli katli temakak majkauilotl.

XVIII. (Moixpolo).

NAUI TLAJITOLNECHIKOLI

Tlen moneki kichuasej miyayotl sentikatekitinij uan tekikalmen tlen mexkotali

Makuilpoali uan chikueyitipaj tlajtoli (Art. 108). Tlen katli moneki kichuasej miyayotl sentikatekitinin tlen tlajtoua ni naui tekpanali tlen tlayakanasej ni tekittl tlapepenolpa, tekapanouanin tlen miyayotl tlakuualistli axkayotl uan no miyayotl tlakuualistli tlen D.F., tekittlayakananin uan tekapanouanin uan tlen nochimej, uan nochi maseualmej katli kipiaj se tekittl, tlanauatijayotl uan tekittlatitlanili tlen katli ueli moneki pan machiotinin mexkosenkotili, pan sentikanechikoli machioketstili tlen D.F., uan pan amatekittlistli miyayotl axkayotl uan pan D.F., nojkia pan miyayotl tekittlayakananin katli moselinechikoa tlen tlajtoua tlajneueilyotl, uan ka yajuantin uetsis tlanauatili tlan amo kichuaj ken moneki pan ininteki.

Mexkotlanauatijketl, kema tekapanojtos, san uelis kiteljusej kema kiixpanos anauak tlali uan tlan kichuas ueyi tlaixpanoli pan itstinin.

Tlanauatijkemen tlen tlaltokayolmen, machiotlajtolkemen tlen tlaltokayolmen, melajmachiojkemen tlen uexka tlajpixkemen uexketsalmen tlen tlaltokayolmen uan, nojkia uelis tlaixnamijketl tlakuualistli tlatlotl tlen tlaltokayolmen, uetsis pan yajuantin tlan amo kuali kiuka tlajneueilyotl uan machiotlajtolmen axkayotl, nojkia tlan amo kuali kitekiuia axkayotl tomin tlaxtlauli.

Tlajneueilyolmen tlen tlajtolkayolmen tlen mexko tlali tlajtosej kenijki mochiuas, tlen tlajtoua pan achtiui pamitl tlen ni tlajitoli uan tlen kenijki tekitisej, ken miyayotl tekichuanin katli tekapanojtoke, tekikayotl uan tekitlatitlanili pan tlajtolkayolmen uan teyoualtlatilankemen.

Makuilpoali uan chiknaitipaj tlajitoli (Art. 109). Machiotinin mexkosenkotili uan machioketstilmen tlen tlaltokayolmen, san kampa kinmelaua kichiuasej, kichiuasej machiotlajtolmen tlen miyayotl tekichuanin uan tlen sekinok xitlualismen katli moneki, uan kintlayouiltisej tlen katli kichiuasej tlen yani maske kimatij amo xitlauak:

I. Momakas tlatemolistli katli kijtos tlajtolketsalmen, tlayouitili tlen tlajtoua makuilpoali uan majtlaktli tlajitoli tlen nochi miyayotl tekichuanin tlen eltok pan ni tlanejneueilyotl, kema pan iteki mokuapolos pan itekiyotl uan amo kichiuas katli moneki.

Amo kintlayouiltisej tlan san kitekiuia kamanali.

II. Tlen se tlaixpanoli tlen kichiuas kan se tekitijketl motokilis uan motlayouiltis tlen tlajtoua machiotl tlayouilpamitl; uan

III. Kintlayouiltise tekitinij tlen katli kichiuas o amo kichiuas kema kintlanauis machiotlajitoli, xitlualistli, amo monechikoltlalis, uan kuali chiualistli katli moneli chiuase pan ininteki.

Nochi tekpanali tlen motlalis tlayouitili mochiuas iseltika, amo uelis motlalis ompa tlayouitil tlen se mokuapololi.

Machiotlajtolmej kijtos kema motlayouiltis pan machiotl tlayouilpamitl kema kipian miak tomin uan kixpanouan machiotlajitoli kema tekititos, uan kema aki kipaleuia, uan kipiase miak tlamantli, uan ni amo uelis kiixpanextix kanke kikixti. Machiol tlayouilpamitl kintlayouiltis ka tlakistiloli tlan katli kipia uan sekinok tlayouitili tlen tlajtoua machiotlajitoli.

Aki ueli maseuali ka itekiyotl uan ka tlaixpantilistli, uelis kitlalis tlanauili pan machiyotl tlajoltotini nechikoli tlen machiotinin mexkosenkotili.

Makuilpoali uan majtlaktitipaj tlajitoli (Art. 110). Kiselise tlatemoli tlajtolketsketl tlen tlajtoltlakamej uan machiotlajtolketl tlen machiotinin mexkosenkotili, yekantlajtolitijketl axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, ueyitlaixnamijkemej miyayotl tlakuaualistli axkayotl, tekitlajkuiloanij, machiotlajtolkemej tlen D.F., tlen tlayakanketl tlen D.F., axkayotl tekitijketl nejneuii uan nojkia D.F., melajmachiojketl , uan xelol ketsaloyan uan nojkia tlen D.F. tlaixnamijketl tlayakanketl, tlaixnamijketl tlapapenolpa uan tekitlajkuilojketl tlen kallapepenolpa, tlen melajmachiojkemej tlen kallapepenolpa, tlen tekitlayakananij miakinyotl, kaltekichiuili tlen tlajtolkayolmej uan nechikolis itstinij.

Tlaltokayoltekitini tlen tlaltolkayolmen, machiotlajoltinin tlen tlaltokayolmen, melajmachiojkemen uexkatlapixkemen uexketsalmen pan tlatolkayolmen, itlapaleuianin tlen ueyitlaixnamijkemen miyayotl tlakuaualistli, san uelis kintlayouiltisej pan tlatemoli pan tlajtolketsketl tlen tlajtousa ni tlajtolnechikoli ka ueyi tlaixpanoli tlen ni tlajneneuiyotl uan axkayotl machiotlajtolmen katli nika peuas, uan kema amo kuali kitekiuiaj tomin tlaxtlauii axkayotl, uajka ni tlakuaualpetonili san kijtos uan kinmachiltis tlateyoualmachioli.

Ni tlaiyouilotl mochiuas tlen kikixtisej miyayotl tekichijketl uan amoyok uelis tekitis sempa. Tlaiyouilotl katli mo makas tlen tlajtousa pan ni pamitl, machiotlajoltinin nechikoli kinteljuis ipan machiosentili nechikoli, ika itlachialis tlen imiaka katli paya itstokej, teipa kema mochijki nopa senkualistli uan ka itlakakilis katli mopolo.

Kema kiximatis tlateljuili machiosentili nechikoli, mochiuas tlen imiaka nopa tlakuaualpetonili, ki tlalis nopa tlajyauili ika tlakuaualpetonili tlen ome eyi tlaixnamikinin tlen paya itstoke, kema ya mochijki ika itlakakilis katli mopolo.

Tlasenkualistli uan tlakuaualpetonili tlen machiotlajoltinin uan machiosentili nechikoli amo uelis kitekiasisej.

Makuilpoali uan majtlaktli uan sentipaj tlajitoli (Art. 111). Tlan mochiuas tlaiyouilpamitl ka machiotlajoltinin uan tlajtoltlakamen tlen machiotinin mexkosenkotili, yekantlajtolitijketl tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, melajmachiojkemen tlen ueyi kallapepenolpa, ueyi

tlaxnamijkemen miyayotl tlakuualistli, tekiamatlajkuilouanin, machiotlajtoltinin tlen D.F., tlayakanketl tlen D.F., axkayotl tekitijketl nejneuili uan D.F., uan tlaixnamijketl tekitlayakanketl uan tekitlapepenolpa, kema tlajtlakojke pan inin teki, machiotlajtoltinin nechikoli kijtos ka imiyaka tlen paya itstoke tlan kitlayouiltisej tlaixpanojketl.

Tlan tlakuualpetonili amo motemakak pan machiosentili uajka mokotonas nochi tekpanali, uan yani amo kitosneki amoyok motokilis nopa tlaixpanoli kema tlaixpanojketl kitsonti iteki, uan inon amo kijtous tlan nelia xitlauak o amo.

Tlan machiosentili kijtous kena mochiuas uajka tlajtlakojketl mokauas pan imako tekichuanin tlen katli kimelaua uan yani kichiuas tlen tlajtous machiotlajtoli.

Katli ki melaua kichiuas mexkotlanauatijketl, uelis kitekjusej pan machiosentili nechikoli tlen tlajtous makuilpoali uan majtlaktlitipaj tlajtoli. Art. 110. Pan ni tlajtoli, nopa machiosentili nechikoli ki senkauas tlen tlajtous machiotl tlayouilpamitl tlen kimelaua.

Tlen uelis onkas tlayauilti ka axkayotl tlaixpanolmen ka tlaltokayotl tlanauatyanij, machiotlajtokemen tlen tlaltokayolmen, melajmachiojkemen tlen uexka tlajpixkemen uexketsalmen tlen tlaltokayolmen uan tlan uelis, tekipanoua nin tlen ueyi tlaixnamijkemen miyayotl tlakuualistli, motokilis tlen tlajtous pan ni tlajtoli, inon pan yani tlajtoli, katli kijtos tlen uala uelis kinmachiltisej machiojketstilmen tlen tlaltokayolmen, tlen pan iteki kichiuasej ken moneki.

Chiuallistli uan tlakuualpetonili katli temaka machiosentilimen uan machiotlajtoltinin amo uelis kin tekiasisej.

Katli mochiuas tekpanali ika tlaixpanojketl uelis kitekixitilisej kema kitlayouiltitosej. Tlan ni tlakuualpetonili amo ki tlayouiltia tlaixpanojketl uelis sempa kitekimakasej. Tlan tlakuualpetonili kitlayouiltia uan ni ueyi tlaixpanoli mochiyki pan iteki, amoyok kimakase netlapopoluili.

Kema onkas tlateljui tlen ixkayotl maseualmen uan youi ika se miyayotl tekichijketl amo monekis kijtosej tlan uelis mochiuas.

Ni tlaiyouili momakas tlen tlajtoua machiotl tlayouilpamitl uan kema tlaixpanoli mochiyki pan se tekilatitlanili nopa tlaixpanojketl kiseli tomintlapaleuili uan kitlanauia katli kipiaj, mochiuas ken tlan mochiyki uan kiseli se tlapaleuili tlen katli kichijki.

Nopa tomintlayouiltili amo panos tlen eyi ipatijka tlen katli kichijki.

Makuilpoali uan majtlaktli uan ometipaj tlajitoli (Art. 112). Amo monekis tlan uelis mochiuas tlen machiojtlaltotinin nechikoli, kema se miyayotl tekichijketl katli tlajtoua achiui pamitl pan majtlaktli uan sentipaj tlajitoli kichiuas se tlaixpanoli kema amo tekipanoua.

Tlan miyayotl tekiketl sempa mokuepki pan iteki uan sempa kitokaxtijkej uan kitekitlajpejenijke tlen kichiuas seyok tekittl, uan katli eltok tlapoalistli pan makuilpoali uan majtlaktli uan sentipaj tlajitoli mochiuas tlen tlajtoua machiotlajitoli.

Makuilpoali uan majtlaktli uan eyitipaj tlajitoli (Art. 113). Machiotlajitolmen tlen amatlajkuilolchijkemen tlen miyayotl tekichuanin, kijtosej tlake kichiuasej tlen uelis momanauis xitlualistli, kualtilistli, tlalneltokilistli, amo san chichiko, uan kualtekilistli tlen katli kichiuas, tekilistli, tekikayotl, uan tekilatitlanili; tlaiyouiltlilmen tlen chiualistli uan katli amo kichiuas, uan ken nopa tekpanali uan tekichuanin kipia kichiuasej. Ni tlaiyouili, uan katli tlajtoua machiotlajitolmen kipixtos: tekisiaketsali, tekapatlasej, amo kitekimakasej, uan no tomintlaiyouili uan moneki mochiuas ka tomintlapaleuilstli tlen katli kipixki uan ka itlanauili uan tlaixpanoli nochi tlamantli katli kipiaj uan kitekiuiaj tlen kichijki uan amo kichijki tlen tlajtoua eyi pilijitoli tlen makuilpoali uan chiknaui tlajitoli, uan amo uelis panos eyi ipatika tlen katli kiseli.

Katli moneki kichiuas tlaltokayotl ka tlanauili tlen mochiyki pan amatekilistli kintlanauia tlen katli kipiaj inin iaxka uan ixkayotl teaxkayotl, mouikas tlen xitlauak asitilistli. Teaxkamen kipiasaj inin axkayotl tlen kiselisej tomintlaxtlaui tlen tlajtoua machiotlajitolmen.

Makuilpoali uan majtlaktli uan nautipaj tlajitoli (Art. 114). Tlen tekpanali tlatemoli tlatolketsketl san uelis kipeualtis kema miyayotl tekijketl kichiuas iteki uan pan se xiuitl teipa. Tlaiyouiltlilmen tlen kimelaua mochiuas tlen amo panos se xiuitl tlen kema pejki tekpanali. Chiualistli katli kin melaua pampa onkak tlaixpanoli, tlen kichijkej kema itstoya pan iteki miyayotl tekiketl, uelis mochiualtis pan tonali tlen tlajtoua machiotl tlayouilpamitl, uan amo

uelis temos ka eyi xiuitl. Tonalamatl mokotona kema se miyayotl tekitijketl kichiua se tekitl tlen tlajtoua makuilpoali uan majtlaktli uan sentipaj tlajitoli.

Machiotlajtoli kijtos kema tlamis tekiamachialistli tlen kitas ken moneki uan tlen katli kichiua uan amo kichiua katli tlajtoua pan eyi pilijtoli tlen makuilpoali uan chiknautipaj tlajitoli. Kema mochiua uan amo mochiua elis ueyi tlaixpanoli tlen tonali kema tlami amo uelis temos eyi xiuitl.

MAKUILI TLAJTOLNECHIKOLI

Tlen tlaltokayolmen axkayotilotl uan D.F.

Makuilpoali uan kaxtolitipaj tlajitoli (Art. 115). Tlaltokayolmej kipiasej, tlen kenijki monenemiltisej itekitlanauatil, mexkoaxkayotl, tlaixpantikayotl, miakiyotl, tlen kipia itlatsinkuili tlalxexeloli uan inechikol ixpanketsali uan nechikol amatekichiuali, majkajtok teyoualtlatilanketl tlen yani tlatsinkuili:

I. Sesenka teyoualtlatilanketl uelis tekitis ka se teyoualtlatilanketl xitlauak tlapepenolpa, kypias se tlayakanketl tlanauatijketl, uan tlen kimonekilis tlatlajtojkenen uan nepanteyouali tlachixkemen tlen tlanauatili kijtous. Tlachiualis tlen kampa tekiasis tlen katli kimaka tlajneneuilyotl pan tlayakanketl tlanauatijketl momakas ka teyoualtlatilanketl san paya uan amo onkas seyok tlayakanketl tlen pan inon uan ka tlaltokayotl tlanauatijketl.

Tlayakanketl tlanauatijketl tlen teyoualtlatilankemen, tlaltlajtolkemen uan nepalteyouali tlachixkemen, kintekimakake ka tlapepenilkayotl, amo uelis sempa nimaya mo ompausej. Maseualmen katli amo kin tlajpejpenijke ka tlauasanili, uan ka amatokaitl uan san kitekitlatli tekitijketl kichiuas tekpanoli, tlen katli ueli tokaitl katli kimaka, amoyok uelis nimaya mo ompausej. Nochi tekitinin katli achiui moijto, kema yajuanti tlayakana, amo uelis sempa mo ompause nimaya ken tekitlapaleuiketl, uan katli kipiaj tekitl ken tekitlapaleuianin, kena uelis kin tlapejpenise paj itokil tonalxiuitl ken tlayakananin uan amo uelis tlan itstoyaj ken tlayakanketl.

Tlateyoual machiolmen, ka isenkaualis tlen ompa uan expa kotomitl katli mo nechikoua, uelis ki ketsase nopa teyoualtlatilankemen, kijtosej tlen ni moixpolo uan kiketsasej uan kipatlase tlanauatili ka akiueli itstinin, tlan onka se ueyi tlaixpanoli tlen machiojtlajtoli kijtous, tlan itstinin

kipixke nopa kakiuili kixpantise katli kinpaleuis amamen uan kichiuas kamanali tlen kimonekilia.

Tla se tekitijketl kikajki iteki, uelis kipatlas itlapaleuijka, uan motekuius tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Tlan kijtosej moixpolo se teyoualtlatilanketl, uan tlan kitekikajke uan tlan poliui tlen inin miyaka tekitinin, tlan ka amachiotlajtoli amo uelis kalakise pan inin tekupaj tlapaleuianin uan amoyok onkas yankuik tlapepenolpa, nopa tlatelyoualmachiolmen kintokastis ika inin teyoualtlatilanka chanpoyouan tlaixnamikinin teyoualtlatilankemen uan yajuantin kitsontise inin tekitonal ken ki melaua; ni tlaixnamikinin mosentlalise ika poualyotl tle ki sentiliya ken ki tlaliya tlanauatlistli, ininjuanti ki tsontise nopa tlajtlanilistli tlen tlaxitlauali tlajkuilolmen katle kin melaua tlatlajtolkemen.

II. Teyoualtlatilankemen kipixtosej tlaixpantil tlajtolketsali uan ki nenemiltise tlen katli kipia tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Teyoualtlatilankemen uelis kichiuasej ipatijka tlen tlajtoua inin machiotinin katli kichiuasej tlatelyoualmachioli tlen tlaltokayolmen, amaxitlauak tlamokuitlauianin, amaxitlualismen, amatlamoyauali uan tlanauatijkayotl tlen moneki pan no tekitl, ma kikuultilika miyayotl teyoualtlatilanketl, ki kualnenemiltis tekpanali, chiuallistli uan miyayotl chiuallistli kalti kin melaua uan kitemachis katli kichiuasej tlen itstinin.

Tlen kijtoua machiotlajtoli tlen tlajtoua achiui kichiuas:

a) Tlen nochi tlatsinkuillistli tlen teyoualtlatilanketl uan itekpanali, uan tlaltlanil xitlauali uan sesenta kaltekipanoli kampa kikualchiuasej kuesolmen tlen pan yani teyoualtlatilanketl uan maseualmen, uan motlatskilisej ika san se tlapaleuili, temachilistli, tlakakilkayotl uan xitlualistli;

b) Kema monekis sentika chiuali ika ome tlen expakotomitl katli ki sentiliya nopa teyoualtlatilankemen uan kijtose tlasenkualistli katle ki kokos iaxka katle amo molinia teyoualtlatilanketl uan kichiuase tlachiuali uan sentlalilistli katli kin chiualtis teyoualtlatilankemen ka se tonaltekkitl achi miak pan itekitonal;

- c)** Tlen nochi machiolmen katli motekiua pan chiualistli katli kijtous eyi uan naui pilijtoli tlen ni tlajtoli, nojkia katli kijtous pan ompa pamitl tlen tlakotomitl chikometipa pamitl tle Makuilpoali uan kaxtoli uan sentipaj tlajtoli (116) tlen ni tlanejneuiyotl;
- d)** Tlen tekpanali uan kenijki monenemiltis uan tlaltokayotl tlanauatijketl kichiuas uan chiualistli teyoualtlatilanketl kema, amo eltos tlajtoltlapaleuilstli katle ki melaua, tlateyoualmachioli kitas teyoualtlatilanketl katli kimelaua amo uelis kinenemiltis uan tetlaneltis; uanjka, monekis tlajtlanise amatl sentikatekipanouani katle ki melaua, kipatimajkase tlen ome tlen eyo tlakotomitl tlen katli paya itstoke; uan
- e)** Machiotlajtolmen katli moneki pan nopa teyoualtlatilankemen katle amo ki pixtokej xtlajtolxitlualismen katli kimelaua.

Tlateyoualol senkotilistli tlen tlajtokayolmen ki temakase xitlualismen katle ki katli kiixpantis tekpanali tlen katli ka inon mosenkauas kuesolmen katle mo makatiyase paj teyoualtlatilankemen uan ueyi tlanauatijketl tlen tlaltokayotl, ouan ika sekin, tlen katli tlajtous c) uan d) achtiuimej;

III. Teyoualtlatilankemen kipixtose pan ininteki uan miyayotl tekitlapaleuilstli:

- a)** Quali aijili, kaltempansokiatl, ojtlatlchiali, pajtiatl uan tekiatlatekiuili;
- b)** Tlauisantikayotl;
- c)** Tlachpanilistli, tlasolpejpenilistli, tlatepeuilstli, tlamokuitlauilistli, tlatekiuilstli uan kanke tlasoltepeusej;
- d)** Kaltlanemakilistli uan ueyi nechikol kaltlanemakilistli;
- e)** Mijka kali;
- f)** Kaltlamiktilistli tlapaiyalmej;
- g)** Ojtilla, xochimili uan siajketsali uan inelkualchial;
- h)** Miyayotl tlamokuitlauili, tlen tlajtous sempoali uan sentipa tlajtoli (Art. 21) tlen ni tlanejneuiyotl, tlamokuitlauiyani tlen teyoualtlatilanka, uan teposneneketl tlamokuitlauiyani; uan
- i)** Uan nochi katli kijtose machioketstilmen tlen tlaltokayolmen kinmonekilia pan itlalpa uan tomintlatlanilistli, uan nochi iamatekilistli.

Amo ki ixpanosej tlanejneuiyotl tlen ininteki uan kema temakase tlapaleuili, teyoualtlatilankemen ki ipanitase axkayotl machiotlajtolmen uan pan tlaltokayolmen.

Teyoualtlatilankemen ka se tlaneneuili uelis mosentikapaleusej uan mo sentika nechikose uan kiampa kuali tlapaleuse uan tekipanose. Tlan ome uan sekinok teyoualtlatilankemen tlen seyok tlaltokayolmen kinekisej mosentikapaleusej, moneki itlachialis machioketstilmen tlen tlaltokayolmen. Se teyoualtlatilanketl uelis kichiuas se sentlalilistli ka itlaltokayotl uan yani tlanauatis se keski tonali uan mosentikapaleusej tlen omen;

Maseualteyoualmen, uelis mosentikapaleusej uan mosentikanechikosej tlen tlajtoua machiotlajtoli.

IV. Teyoualtlatilankemen kichiuasej iamatekilistli, uan kipixtos tlamantli tlatekiuili katli iniaxka, uan tlaxtlauli katli tlainaman uan sekinok tomin katli asis katli machioketstilmen kinauatisej, uajka:

a) Kiselisej tlaxtlauli katli tlainamase, uan sekinok tomintlapaleuili katli kijtosej tlaltokayolmen tlen iniaxka, tlalkotomiltl, xexeloli, nelkualtili, uikalistli uan tlachiuili uan nochi katli ipati tekiuilistli.

Teyoualtlatilankemen uelis kichiuasej sentlalilismen ka tlaltokayol uan yani tekitis uan tlainamas.

b) Axkayotl tomintlapaleuili katli kiselise teyoualtlatilankemen uelis kimakase, tlen imiaka uan kema kiselise sesenxiuitl tlen katli kijtosej machioketstilmen tlen tlaltokayolmen.

c) Nochi tomin katli asi pan tekichiuili katli iaxka.

Axkayotl machiotlajtolmen amo kintsakuilis tlaltokayolmen tlan kinekisej tlainamasej tlen tlajtoua a) uan c), uan amo temakas kan se amo tlaxtlauas. Machiotlajtolmen tlen tlaltokayolmen amo temakas ma amo tlaxtlauaka se maseuali uan se tekikali pan nopa tlaxtlauli. San uelis amo tlaxtlauasej miyayotl tlatekiuili tlen axkayotl, tlen tlaltokayolmen uan teyoualtlatilankemen, kena tlaxtlauasej tla kitekiuise se tlenijki texkamen, uan kitekiuise san kampa moneki.

Teyoualtlatilankemen, kititlanise pan machioketstilmen tlaltokayolmen keski tomin tlainamase, ixkayotl, kalnelkualtili, tlalpatijtlatekiuili uan tlainamali tlen kalltlatekiuili.

Machiokestilmen tlen tlaltokayolmen kijtose uan kipatimakase machiotlajtolmen tlen nochi tomin katli kiselis teyoualtlatilankemen, kitlachilisej uan kikuitleusej nopa tomin. Uan nochi tomin katli kiselijke teyoualtlatilankemen kijtose keski kitekiuise.

Tlen nochi tomin teyoualtlatilankemen kitekiuise xitlauak uan katli kin makas tlen tlajtoua machiotlajtoli;

V. Teyoualtlatilankemen, tlen tlajtoua machiotlajtolmen tlen axkayotl uan tlaltokayolmen, uelis kichiuase tlen:

- a)** Kichiuasej, kiselisej, uan kiamatlalisej ialtepetl uan amochialistli;
- b)** Kichiuas amatekiuilistli uan kimokuitlouis itlalpa kampa moneki;
- c)** Tekipanos uan kichiuas uextekapan amochialistli, uan yani eltos sanse tlaneneuili. Kema axkayotl uan tlaltokayolmen kichiuase amochialistli kintlaneusej teyoualtlatilankemen;
- d)** Temakas, kitlachilis, tlamokuitlouis kema tlali motekiuis tlen katli ueli kichiuas, kampa asi itlalpa;
- e)** Mokalakis pan itlalpa uan kitas keski tlainamas katli paya itstoke;
- f)** Temakas kakiuili kema kichiuasej tlenijki;
- g)** Kichiuas amatekistli kampa kimanaus kuatitlamitl uan yolkamen uan kichiuas xitlualismen pan inon;
- h)** Kichiuas xitlualistli tlen kenijki monenemiltisej miyayotl tlasakaketl teposnemenkemen kema kintlanauiaj pan inin tlalpa; uan
- i)** Kichiuas sentlalilistli amatekiuilistli uan axkayotl tlamokuitlauili.

Tlen nia uan ken tlajtoua pan eyi pamitl tlem sempoali uan chiuasentipaj tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl, kichiuase xitlualismen uan amochialistli tlen katli monekis;

VI. Kema ome uan sekinok altepemen katli itstoke pan teyoualtlatilankemen, tlen ome uan sekinok tlaltokayolmen kineki kisentilise inialtepetl, axkayotl, tlaltokayolmen uan teyoualtlatilankemen, tlen kampa uelis kitase uan kichiuase sentik iueika nelkualtili tlen tlajtoua axkayotl machiotlajtoli;

VII. Tlamokuitlauijkemen tlen teyoualtlatilanketl kinyakanas tlayakanketltlanauatijketl tlen inon, tlen tlajtoua xitlualistli. Tlayakanketltlanauatijketl kitlakakilis katli kiljuis tlaltokayotl tlanauatijketl kema nelnelia moneki uan kema onka se ueyi kuesoli.

Mexkotlanauatijketl kinyakanas miyayotl tekiteitlistli, kampa itstok uan kimelaua.

VIII. Machiotlajtolmen tlen tlaltokayolmen kikalakisej tlen katli kitlanis uan kisas tlauasanili.

Nochi tekipanouanin tlen katli tekipanoua pan teyoualtlatilankemen monenemiltisej ka machioketstilmen tlen tlaltokayolmen tlen tlajtoua chikuasempoali uan eyitipaj tlajitoli tlen ni tlajneneuilyotl uan sekinok katli kimelaua.

IX. (Moixpolo).

X. (Moixpolo).

Makuilpoali uan kaxtoli uan sentipaj tlajitoli (Art .116). Miyayotl tetilistli moxelos pan itlachualis, chiualketstili, machioketstili uan tlakuaualtekatl, uan amo uelis monechikos ipan se tlakatl kipias ome tlanauatili, uan amo momakas pan se maseuali se machioketstili.

Miyayotl tetilistli tlen tlaltokayolmen monenemiltisej tlen tlajtoua inin tlajneneuilyotl tlen kijtous ni xitlualistli:

I. Tlanauatilmej tlen tlaltokayolmej amo uelis tekiteise kipanos chikuase xiuitl.

Uan kema se tlanauatiltlaltokayotl kitekitlalise uan sekinok tlateyoualmachiolmen kin tlapejpenise tlen tlajtoua xitlualistli katli kimelaua.

Tlanauatijketl tlen tlaltokayolmej tla kitlapejpenijke pan itonal o ya panok tonali, amoyok uelis kitekitlalisej kiompauis ni tekiteitl uan amo tekiteise san kentsi tekiteitonal.

Amo uelis kitekitlalise nimaya:

a) Tlanauatiltlaltokayotl katli kipatla katli itstoya, uan inoj kitlamiltia tekiteitl kema amo itstos tlanauatiltlaltokayotl, uan nojkia kema kipia seyok itokax;

b) Tlanauatiltlaltokayotl katli tekipanojtok se keski tonali uan kema kipia seyok itokax, kitekipatla katli itstoya, kema itstok tlen ya iyo ome tekixiuitl.

Uelis tekitis se tlanauatiltlaltokayotl akinejki katli tlakatki pan ni mexkottlali uan katli mochantiko paya uan kipia makuili xiuitl tlen kema kitlapejpenise ka tlauasanili.

II. Tlaixpantianin pan tlateyoualmachioli tlen tlaltokayolmej mo tokaxtia tlen imiaka itstoke, uan uelis kiplas chikome machiotlajtokemen pan tlaltokayolmen tlan amo kixilia 400,000 tlakamej; tla kipano 400,000 uan amo asi 800,000 tlakamej uajka kiplas chiknau machiotlajtokemen; uan tla kipano 800,000 tlakamej uelis kiplas majtlaktli uan se machiotlajtokemen.

Machiotlajtokemen amo uelis nimaya kitekitlalise kema konkauas itlanauatil. Itekipatlaka uelis kitekitlalise nimaya, tlan amo tekipano, uan tlayakananin machiotlajtokemen amo uelis nimaya kintlapejpenise ken tekipatlaka Machioketstilmen tlen tlaltokayolmej mosentlalia ka nochi machiotlajtokemen katli kintokaxtisej tlen imiaka uan ka katli kisa ka tlauasanili tlen tlajtoua machiotlajtolmen;

Machioketstilmen tlen tlaltokayolmej kipiasej tekitlemokuitleuianin, uan ininseli monenemiltisej tlen katli ueli kichua uan kenijki mosentilnechikose, tekichiualistli uan tlakuauakpetonili, tlen tlajtoua machiotlajtolmen.

Tekitlemokuitleuianin kichuase inin teki tlen nimaya, xiuitipa, xitlualistli, amo san chiko uan tlaneltokilistli.

Tekitlayakanketl katli tlamokuitlauia tlen tlaltokayolmen kitokaxtise ka ome uan eyi tlakotomitl tlen katli paya itstoke machioketstilmen, uan amo panos chikuasen xiuitl, uan kipiase tekitleaneneuili tlen makuili xiuitl pan inin teki.

III. Tlakuualtekatl pan tlaltokayolmej kichuasej ka uexkaketsalmen tlen tlajtoua tlanejneuiyotl.

Majkauilistli katli kichua melajmachiojkemen uan ketsaltekamen kema kichua ininteki kipatimakase ken tlajtoua tlanejneuiyotl uan xitlualismej katli kipia tlaltokayolmej, uan paya

kijtojtos kenijki kiselisej, kinextilise uan kenijki sen eltose katli tekitlapaleua miyayotl tlakuualismen tlen tlaltokayolmej.

Melajmachiojkemen katli itstoke pan miyayotl tlakuualistli tlen tlaltokayotl, moneki kipiase katli tlajtoua pan se, ome, eyi, nauí, uan makuili pilijtoli tlen najpoali uan majtlaktli uan makuili tlajjtoli. Amo uelis kitokaxtise melajmachiojkemen katli tekititoya ken amatlajkuilojketl, tlateyouali tlakuauak nejneuili uan machiotlajtolketl tlen se xiuitl achtiui kema kitokaxtisej.

Amatokaitl tlen melajmachiojkemen uan ketsaltekamen tlen tekiti pan miyayotl tlakuualistli tlen tlaltokayotl kichiuasej pan maseualmen katli kualí tekipanojke pan tekixitlualistli uan kualí tekiti, ueli kichiuá uan pan seyok tekitl tlajtolketsali.

Melajmachiojkemen uejkauase ipan iteki tlen tlajtoua tlanejneuilyotl, ni sempa uelis tekiompause uan uelis kintekikixtilise tlen tlajtoua tlanejneuilyotl uan machiotlajtoli tlen tlaltokayolmen.

Melajmachiojkemen uan ketsaltekamen kiselise tomintlaxtlauii ken moneki, uan amo kitemouilise itlaxtlauii kema tekititos;

IV. Tlanejneuilyomen uan xitlualismej tlen tlaltokayolmej pan tekitlapejpenili tlajtoua:

a) Nopa tekitlapejpenili tlen tlaltokayotlanauatijketl, uan tlateyoualmachilmen uan katli tekitij pan teyoualtlatilankemey mochiuas ka tlapejpenili, ka majkauilistli, amo aki mitsiljuis uan xitlauak; uan tekitlapepenolpa mochiuas pan achtiui tonali dominko tlen chikome mestli katli kimelaua. Tlaltokayolmen kampa mochiua tekitlapepenolpa mochiuas tlen axkayotl tekitlapepenolpa uan amo kimelaua pan sanse tonali, amo mochiualtisej kichiuase tlen tlajtoua ni iyo.

b) Tekichuanij katli tekipanose pan tekititlapejpenili moneki kichiuase ka tlachialistli, amo san chichiko, selinemilistli, xitlualistli uan asitilistli;

c) Tekichuanij katli kipia ni tekitlapejpenili uan teyoualtlapixkemen katli kisenkaua ni kuesoli, kypias nemajkayotl pan iteki;

d) Tekichuanin tlapepenolpa pan amatekipanolistli uelis mokalakise pan tekitlapejpenili uan kinenemiltise ni tekitl tlen tlaltokayolmen;

e) Sentikatlaneneuilmen ma kypias maseualmen katli amo mokalakise pan ueyinechokolmen, uan ka seyok tlaneneuili. Nojkia kypias ixkayotl moiximatitok tlen uelis

tlajtlanis amatokaitl katli kinekike tekitisej, uan amo tlen tlajtoua pan ometipaj tlajitoli, tlakotomitl A, eyi uan chikome pilijtoli tlen ni tlanejneuilyotl;

f) Katli tekiti pan tekitlapepenolpa uelis mokalakise san pan iteki sentikatlaneneuili tlen tlajtoua tlanauatili;

g) Sesentika tlaneneuili kiselisej, san se, miyayotl tomintlaxtlaui tlen pan iteki, uan kema onkas tlauasanili. Nojkia motlalis kenijki mochiuas kema kipolos iamatokaitl se sentikatlaneneuili;

h) Ma motlali xitlualistli kampa nesis keski tomin kitekiusej sesentika tlaneneuili kema peuaj moixpantiaj katli kineki tekipanosej, nojkia nesis keski uelis temakasej san katli kitokilia, uan amo panos majtlaktli tlakotomitl tlen katli kitekiusej kema kitokaxtisej tlanauatijketl tlen tlaltokayotl; tekitekpanali tekitlachialistli uan kenijki kitekiuse nopa tomintlaxtlaui tlen kipiaj sesentikatlaneneuili uan kichiuase tlayauili pampa amo mochiua kuali tekitl;

i) Sesentika nechikoli kipiajkakiuili pan teposuikatl uan teposixnecxayotl tlen tlajtoua nextiltlajkuiloli B-III pan ompoali uan sentipaj tlajitoli tlen ni tlajneneuilyotl;

j) Moijtos kenijki mochiuas pan achiui tlaixpantilistli tlapepenolpa uan tlaixpantilistli tlen sentika tleneneuili, uan kenijki kin tlayaultisej katli amo kichiuas ken moneki. Ni tekitlapepenolpa amo uejkauas uan amo panos najpoali uan majtlaktli tonali kema motokaxtis tekitlayakanketl tlen tlaltokayotl, expoali tonali kema motokaxtis machiotlajtolkemen uan tlayakanketl tlanauatijketl tlen teyoualtlatilankemen; tlen achiui tlajpepenili amo uejkauas tlen ome uan eyi tlakotomitl pan tekitlapepenili;

k) Ma mochiua xitlualismen tlen kinenemiltis kaltlanauatil tlapepenolpa uan tekitinin tlen tlaltokayolmen kema kitlachilisej inin tomintlaxtlaui tle sesentika tlaneneuili tlen tlajtoua ya iyo ome pamitl tlen ompoali uan sentipaj tlajitoli tlen ni tlanejneuilyotl;

l) Ma onka xitlualistli kenijki uelis mopatlas se tlakuaualpetonili tlen tlapepenolpa uan kichiuasej tlen tlajtoua tlajneneuilyotl;

m) Kijtose kenijki amo kias ipajti tlapepenolpa tlayakanketl tlen tlaltokayotl, machiotlajtolkemen tlen tlaltokayolmen uan tlayakanketl tlanauatijkemen tlen teyoualtlatilankemen, uan nokijtose tonali tlen kenijki kiixpantisej kamapa moneki nochi amatlateluil;

n) Tlaixpanolmen uan chialismen pan tekitlapepenolpa, uan tlayauitili katli motlalis;

V. Tlanenjneuilyolmen uan machiotlajtolmen tlen tlatolkayolmen uelis kitlalise uexkaketsalmen amatekilistli ka iseli monenemiltisej, kipiase initeki kisenkauase kuesoli, katli

pano pan tlanauatil tekikaltlaltokayotl uan ka sekinok maseualmen, ma kitlali xitlualistli ka monejkualtilis , kenijki tekpanose, kichiuase, uan kenijki kisenkauasej se tlenijki.

VI. Nochi tekpanouanij tlen tlaltokayolmej ika itekitikauaj monenemiltis ka machiotlajtolmen katli kichiuase tlateyoual machiolmen ten kijtous chikuasempoali uan eyitipa tlaijtoli pan tlanejneuiyotl uan sekinok katli kimelaua.

VII. Axkayotl uan tlaltokayolmen tlen tlajtous machiotlajtoli uelis mosentlalilise ka yani tlen uelis kichiuase inin teki, chiualistli kema moneki.

Tlaltokayolmej uelis kichiuase tlajtolkamanali ika teyoualtlatilankemen, tla yajuanti kineki kichiuase se tekitalpaleuili ken achiui ijkuilijtok.

Makuilpouali uan kaxtoli uan ometipaj tlaijtoli (Art. 117). Tlaltokayolmen amo uelis kichiuasej:

I. Kichiuasej nechikoli, amaixmonextilistli uan miyaknechikolistli ika seyok tlaltokayotl ni ka analieuanin;

II. (Moixpolo).

III. Kichiuas tomin, kichiuas amatlaxtlauili, yon amatlaixnextijkayotl.

IV. Tlainamas tlan panose maseualmen uan tlamantli katli pano pan inin tlapa;

V. Tlatsakuilis uan tlainamas kema kalakise pan inin tlapa, uan kema kisas paya, yon se katli monemakas pan mexkotlai uan analitlali;

VI. Tlainamas nochi katli youi mexkoeuanin uan ualaui analieuanin, katli tlainaman pan chapopouexojtli, moneki tlachilistli uan tlamamaneloua uan amapoualistli, tlachiualtis ma temakaka amamen;

VII. Kichiuas yon kipixtos tekititos tlaxitlualismen uan tlaixnextilistli tlen tlainantli uan amatlajkuiloli kampa uala tlanemakilistli tlen mexkotlali uan analitlali, uan nia tlaelki kampa itstoken uan kalaki tlaeliltili san se uan yoksejko uala;

VIII. Kiselis yaya uan ka seyok tekiuikayotl ka analitekichiuanin, analinechikolmen uan kema motlaxtlauas ika analitomin uan yoksejko tlen mexkotlali.

Tlaltokayolmen uan teyoualtlatilankemen amo uelis kiselisen tekiuikayotl uan tlanejtli, uan uelis san kema kialika tlapaleuili pan tekichiuali uan tlaeliltili, nojka tlen tlajtous machiotlajtolmen. Mexkotlanauatijketl tlamachiltis kema temakas iamatekitlaixpantli.

IX. Tlainamasen tleliltli, tlanechikoli uan tlanemakili tlen iyatl ikaixuiyo, uan ika seyok tlainantli miyak tlen kijto machiotinin mexkosenkotili.

Machiotinin mexkosenkotili uan machioketstili tlen tlaltokayolmen temakase machiotlajtolmen tlen kitlamiltise chichika tlailistli.

Makuilpouali uan kaxtoli uan eyitipaj tlajtoli (Art. 118). Nojkiya amo uelis tlej ika itlajtol machiotinin mexkosenkotili:

- I.** Tlajtose xitlualistli tlen tlatamachikayotl uan yon seyon ueyi akuapamitl, yon kitlalise tlahtlauikayotl tlen katli kalaki uan katli kisa tlaeliltli.
- II.** Kipiyase yon kema nechiko tlauilankemen uan yon atepostlauilankayotl.
- III.** Kichiuas tlauilanjayotl tlan se chijmax altepetl analieuanin, kena uelis kema kalakisej analieuanin ipan inin tlapa, uan tlan onka ueyi mauilili, uan amo ueli mouejkauas. Pan inon nimaya kimachiltis ueyi tekitiketl tlen mexkotlali.

Makuilpouali uan kaxtoli uan nauí (Art. 119). Machiotinin mexkosenkotili kipia kimanauis tlen tlaltokayolmen kema kalakisej pan inintlapa uan anali kuesoli. Tlan onkas kulankatlaixpanoli, kinmakas san se tlanauilyotl, kema tlajtlani tlateyoualmachioli uan tlanauatijketl tlen tlaltokayotl.

Tlen sesenka tlaltokayolmen kiplas temakas tlen nimaya nochi katli kin teluijtoke, kaltsajtoke uan katli kin tlayauiltokej, nojkia kiajokuise uan temakasej tlen iniaksa katli kitekiuijke uan kichijke tlanauili, ka itlanauatil tekitijketl pan se tlaltokayotl tlen monekis. Ni tlakakilistli mochiuas, ka itlapaleuil tlen nochi tlateyoualmen tlakuaualneneuili, tlen tlajtoua santlalilistli katli kichijke tlaltokayolmen. Ka yani asitilistli, tlaltokayolmen uan D.F., uelis kichiuasej sentlalilistli ika mexkotlanauatijketl, katli yani kichiuas ika axkayotl tekitinin nejneuili.

Kema temaka uan tlajtlani se tlaixpanoketl tlen analialtepetl, uelis mochiuas tlen mexko axkayotilotl, ka itlapaleuil tlakuaualtekatl tlen tlajtoua ni tlajneneuilyotl, sentlalilistli ka analieuanin tlen eltok uan machiotlajtolmen katli kimelaua. Tlen kejni, katli tlajtlani tlapixketl ka ayani uelis ki itskilosej tlaixpanojketl tlen expouali tonali.

Chikuasen poualitipaj tlajtoli (Art. 120). Tekitinin tlen tlaltokayolmen mochiualtisej tlamachiltisej uan kichiuasej tlen tlajtoua axkayotl machiotlajtolmen.

Chikuasen pouali uan sentipaj tlajtoli (Art. 121). Tlen sesentipa tlaltokayol momakas patilistli tlen nochi katli mochiua pan tekpanali tlakuualtekatl tlen sekinon tlaltokayolmen. Machiotinin mexkosenkotili, ika machiotlajtolmen, kijtose kenijki nelnelia uelis mochuias chiualistli, amatlalilistli uan tekpanali tlen tlajtoua tekitlatsinkuili:

- I. Machiotlajtolmen tlen se tlaltokayotl uelis kiplas ipati pan itlalpa uan amo uelis mochuias pan seyok tlaltokayotl.
- II. Nochi tlatekiuili katli iaxka, motlatskilis tlen machiotlajtoli kampa eltok inon.
- III. Tlakuualpetonili katli temakakej uexkaketsali tlaltokayotl ka ixkayotl katli kipixtok uan momelaua pan seyok tlaltokayotl, uelis kiplas ipatijka, kema kiampa tlajtoua inin machiotlajtolmen.

Tlakuualpetonili tlen ixkayotl maseualmen uelis mochuias pan seyok tlaltokayotl, kema tlaixpanojketl itskilojtos, tlakuualistli katli temakak, uan kema ki amanotskej ma mokalaki pan itlatemolis.

- IV. Amachialismen tlen itstini sanimayotl ken mochijki tlen tlajtoua se tlaltokayotl, kipiasej ipatilistli pan sekinok.
- V. Amatsontiltlamachtli katli temaka tekichuanin tlen se tlaltokayotl, ika machiotlajtolmen yani moipanitas pan sekinok.

Chikuasen pouali uan ometipaj tlajtoli (Art. 122). Kijtojtok ipan tekpantli ome pouali uan nauitipaj tlajtoli tlen ni tlanejneuiyotl ipan itlanauatilistli D.F., itlanauatijka eltos tlen axkayotlanauatijkemen, uan chiualketstili, machioketstili uan tlakuualtekatl tlen tlaltokayotl, tlen tlajtoua ni tlajtoli.

Yani tekitinimen tlen D.F., nechikolmacholi, tekitlayakanketl tlen D.F., uan uexka tlapixketl uexketsali.

Nechikomachioli tlen D.F., motlalis ka machiotlajtolketl katli kikixtijke ka imiyaka tlausanili uan katli kikixtijke tlaixpantijkayotl, tlen kijtousa amatokayolmen tlen tlajtousa ni tlajneneuilyotl uan machiotlajtoli tlen D.F.

Tekitlayakanketl tlen D.F., kipiayas imako tlachiualli uan miyayotl amatekilstli uan uetsis ipan se maseuali, tlen kitlapejpenise ika tlauatesanali tlen nochi, majkajtok uan ikeyoktsin.

Uexkatlajpikketl uexketsali uan ueyi tlaixnamijkemen tlakuaualistli, ika sekinok tlaitskilstli tlen ijkuilijtok amochtli xitlualistli tlen D.F., tekipanosen initeki senkayotl tlajtolketsali tlen tlakuitlauijketl tlen nochi pan D.F.

Tekimaxaloli kampa kimmelaua uan tlanauatijketl tlen D.F., motlatskiltilis pan ni tlanauatili:

A. Kichiuas machiotinin mexkosenkotili:

- I. Machiokichiuas tlen tlanauatili D.F., uan amo tlen katli kichiuas nechikol machioli;
- II. Kichiuas amoch machiotlajtoli tlen D.F.;
- III. Machiokichiuas amatlauikalistli tlen D.F.;
- IV. Kijchiuas tlanauatili katli kikualltalis tlen kinamiki, mexkosenkotili tlanauatianin; uan
- V. Sekinok tlanauatili tlen tlajtousa ni tlajneneuilyotl.

B. Kinamiki kichiuas mexkotlanauatijketl:

- I. Kipeualtis machiotlajtolmen ipan machiotinin mexkosenkotili katli kimelaua D.F.;
- II. Kitlalis ixpa tlajitoltinin ajkeya kipia kipatlas, tla kijkuinisej, ueyi tlanauatijketl tlen D.F.;
- III. Kititlanis sesen xiuitl ipan machiotinin mexkosenkotili, amachiualli tlen tlaualistli tlen moneki kimakasej tlen kitekiuis tomin D.F. Tlen mochiuas, tlanauatijketl tlen D.F., kinextilis mexkotlanauatijketl nopa amatlatlanili, tlen tlajtousa machiotlajtoli;
- IV. Temakas tlachialis tlen malakachmoyajketl ikualtikapa tlachiyalistli tlen xitlualismen katli kikixtis machiotinin mexkosenkotili tlen D.F.; uan
- V. Tlen sekinok tlanauatili katli tlajtousa ni tlanejneuilyotl, amochxitlualistli tlen D.F., uan machiotlajtolmen.

C. Amochtli xitlualistli tlen D.F., kichiuas tlen yayani:

ACHTIUI TLATSINKUILI. Nechikolmachioli:

I. Machiotlajtolkemen pan nechikol machioli kintlajpepenise ejeyitipa xiuitl ka tlausantli tlen nochi itstinin, ka tlamajkauili, ka tlaxitlauali uan ka ichtakatlauasanili tlen katli tlajtoua machiotlajtoli, yani kitekiuis kenijki mochiuas tlapepenolpa, temakas amatlaixnextikayotl uan kenijki amo moselis tlen tlajtoua pan tekpantok tlen ompoali uan se, expoali uan najpoali uan majtlaktli uan chiknauil tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl;

II. Katli tlajtlani ka elis machiotlajtolketl amo uelis nelkentsi katli tlajtlani katli elis axkayotl machiotlajtolketl.

Motekiuis pan nechikolmachioli uan itekitlapaleuujkauan kampa kimelaua yajuantin kitekiuisse tlanauatili tlen tlajtoua ompoali uan majtlaktli uan se, ompoali uan majtlaktli uan chiknauil, expoali uan se, expoali uan ome, expoali uan nauil uan expoali uan majtlaktli uan chikometipaj tlajtoli tlen ni tlanejneuilyotl;

III. Sesentika tlaneneuili katli miak kikixtis amatlauasanili, uan moneki kikixtis ome kaxtoli tlen tlauasanili (30%) pan D.F., kimakase tlapouali itlaixnamijka machiotlajtolkemen tlen uelis kixaxilis imiyaka tlanauatianin;

IV. Kitlalis tonali kema mochiuas tlen ompa mosiaketsase pan se xiuitl uan katli itstose kema ni tekisini mosiaketsase. Amatlanonotsali kema mochiuas nimaya nesentiloli yani tlanauatis nechikolmachioli tlen imiyaka katli itstosej uan tlanauatijketl tlen D.F.;

V. Nechikolmachioli, tlen tlanauatij amo chixitlualistli, kias yani tlanauatili:

a) Kichiuas iama machiotekpamitl, katli kititlanis ka tlayakanketl tlen D.F., uan kimoyauas;

b) Kitlachilis, kamanaljuis uan kiselis sesen xiuitl tomin tlaneneuiltekiuili uan amatlaxitlauali katli asi tomin pan D.F., achiui kipanoltis katli motekiuis tomintlaxtlauii.

Pan ni machiotlajtoli kampa asi tomin, amo uelis mokalakis tomintlauikalistli achi miyak tlen katli kin makak machiotinin mexkosenkotili katli ka yani kitekiuis tlen D.F.

Katli kias tlanauatili kipeualtis kichiuas machiotomin tekiuili uan machiotomin temakalistli kimelaua kichiuas tekiltayakanketl tlen D.F. Tonal kakiuili kema kiixpantis tlami pan ome kaxtoli tonali tlen majtlaktli uan se metstli, uan amo uelis kiixpantis kema motekipatlax

tekitlayakanketl tlen D.F., uaka kena uelis kiixpantis pan sempoali tonali tlen majtlaktli uan ome metstli.

Nechikolmachioili sesen xiuitl kichiuas iamatlaixpantili tlen tomin tlatekiuili uan kititlanis ika miak tonali ka tekitlayakanketl tlen D.F., uan yani kitlatskiltilis katli ya kichiuas.

Yani mochiuas miyayotl kaltomin ajokuili tlen D.F., katli amo moneki, tlen tlajtoua pan ome pamitl **c)** pan naui pilijtoli tlen makuilpoali uan kaxtolitipaj tlajjtoli tlen ni tlanejneuiyotl.

c) Kitlachilisej miyatotl tlen amatomin tekichiulistli katli mochijki se xiuitlaya, ika itlachiales tlen D.F., tlen nechikol machiojtlakamen tlen tlajtoua pan chikuasen pilijtoli tlen expoali uan majtlaktli uan nauitipaj tlajjtoli.

Amatomin tekichiulistli katli mochijki se xiuitlaya, ni motitlanis pan nechikol machiojtlakamen pan majtlaktli achitui tonalmen tlen chikuasen metstli. Ni tonaltlamachtili, uan nojkia ken kema kiixpantia amatlapeualtili machiojtlakamentl tlen katli asis uan kisas tomin, uan kena uelis motonalueiakilis kema motlatlanis tlen tlanauatijketl tlen D.F., uan kena monekilia ika itlachialis nesentiloli.

Tekitlayakanketl tlen tekitlachialis tlen D.F., kitokaxtisej ika ome expatlakotomitl katli paya momelaua pan nechikol machioili ika tonaltlakotomitl chikome xiuitl uan moneki kiximatis tlen achitui pan iteki makuili xiuitl, tomintlachialistli uan kuali nemiltli.

d) Kitokaxtis katli kipatlas pan iteki kema monekilis, uan elis tlanauatijketl tlen D.F.;

e) Kichiuas machiotlajtoli uan ka yani kuali monenemiltis miyayotl kaltominajokuili, katli motekiuus tomin, tomintlapoalistli uan tomin tlen motekiuus pan D.F., uan tomin tlamokuitlauilistli tlen tlaltokayotl uan kiplas ipatili uan tekitlatlanili, uan kijtos tlen katli paya mochiuas, tekinemilis uan tlakuualpetonili. Katli iteki amatomin tekichiulistli mochiuas tlen ken moneki se xiuitl, machiotlajtoli, amo san chichiko uan ka kuali netemachili.

f) Kichiuas machiotlajtoli katli kuali temakas pan tekitlapepenolpa tlen D.F., ka majkatolistli uan patilistli, ka tlausanilmen tlen itstinin, majkauilistli, ixtakayolistli uan xitlauak; uan mochiuas ken tlajtoua tlatsinkuili amochtili xitlualistli tlen D.F., uan kiampa mochiuas tlen tlajtoua machiotlajtoli tlen eltok pan **b)** uan tlami pan **n)**, tlen naui pilijtoli tlen makuilpoali uan kaxtoli uan sentipaj tlajjtoli tlen ni tlajneneuiyotl, uan katli kijtous **j)** uan **m)**, kichiuaj

tlaltokayotl tlanauatijketl, machiotlajtolkemen tlen tlaltokayolmen uan teyoual tlatilankemen mokalakise uajka, uelis kitlalise tlanauatijketl tlen D.F., nechikol machiotlajtolkemen uan xexelol tlanauatijkemen;

g) Machiotilos pan miyayotl tlatekiyolistli pan tlaltokayolmen, ka tlanauatlistli katli kitekiuis pan amatekpanali;

h) Machiotilos pan sanimanyotl tekpantlajtoli uan machiol tlaiyauilpamitl; kitekiuis xitlualismen tlen itstinin ixkayotinin, uan mokalakisej tlen itstinin, ixkayotl tlamauauijketl, teki amatlasenkauali tlen miyayotl katli se kipia iaxka uan senkauali tekitanemakilistli.

i) Machiotilos pan manuili pan sanimanyotl; ka kuali tlatlanili kema amo onka tlamokuitlauianin uan kuali tlanauatijketl; tlen katli temaka tlamokuitlauili kalteaxkamen; tlamaluili, tlanamikayotl, yolchikualistli uan tlakechialistli uan tlamokuitlauilistli tlakechialistli;

j) Machiotilos pan kenijkatsa moueyichiuas, pan altepemen, kenijkatsa motlaltekiuis; kimokuitlouis uan kipixtosej yolkamen uan kuatinin; kaltinin, kalchialmen, miyayotl ojtli nemilistli, ojtli kampa nemisej uan kampa mosiajketsase teposnemenkemen; tlapixtos uan miyayotl tekichiuali; uan kenijki kuali motekiuis tlen katli kipia iaxka tlen D.F.;

k) Kitlachilis ma kuali monenemiltis miyayotl tekichialistli; machiotilos tlen tekipanuan pan altepetl teposnemenkemen, tlachpampa, paxalouanin uan kalsiakualistli, kalnechikol tlanemakilistli, kalmijkatlapialmen uan kampa onka nochi katli se mokouis uan mijkakalmen;

l) Kichiuas machiotlajtoli amatomin tekiuilistli uan tlanauais pan tekilistli; ueyikayotl tlen tlapialmen uan tekikuatitlamitl; kitlalis kakiuili tlen tlanemakili; kimanauis yolkamen; miyayotl tlaixpantilpakilistli; chual tlamantli tlaipanital tlaixnexkayotl uan mauitilistli; uan tlamachtilistli tlen itstinin tlen tlajtoua VIII pilijtoli pan eyitipa tlaijtoli tlen ni tlajneneuilyotl;

m) Kichiuas machiotekpamitl tlen uexkaketsali katli iteki tlakuaualtekatl tekitijketl tlen D.F., uan mokalakia ininteki miyayotl tekichiuainin tlen pan inon; n). Kichiuas machiotekpamitl tlen uexkaketsali tlen kuesolamamen pan D.F.;

n) Kiixpantlalis peualtekitl machiotlajtolmen uan amatlajkuiloli itekikayotl tlen D.F., ixpa machiotinin mexkosenkotili ; uan

o) Uan sekinok katli kiniljuia uan tlajtoua ni tlajneneuilyotl.

OME TLATSINKUILI: Tlen katli ueyi tlanauatijketl tlen D.F.:

I. Pan itekilistli tekipanos chikuasej xiuitl, tlen peua pan makuili tonali tlen majtlaktli uan ome metstli tlen kema pan nopa xiuitl mochijki tekitlapepenolpa, uan yani mochiuas tlen tlajtoua machioli tlapepenolpa.

Tlan elis se tlanauatijketl tlen D.F., moneki kinechikos katli tlajtlani amochxitlualistli, uan moneki kipixtos: maseuali katli tlakatki pan ni mexkotlali uan ka yolchijka ixkayotl ika itstijka pan ichan eyi xiuitl nelnimaya achiui kema mochijki tekitlapepenolpa tlan ya tlakatki pan D.F., uan makuili xiuitl ka amo tonal tlakokotostli katli tlakatkej pan seyok tlaltokayotl; kipixtos tsontijtos sempouali uan majtlaktli xiuitl kema mochijki tekitlapejpenolpa uan amo tekitik achiui se xiuitl ken tlanauatijketl pan D.F., tlen kampa eua amo kitsakuilis tlan kineki elis miyayotl axkayotl tlanauatijketl tlen pan seyok tlaltokayotl.

Kemaj kintekikixtlilia tlanauatiteketl tlen D.F., tlajtoltlakamen kitokaxtix, ka itlachialis tlen ueyi tlanauatiketl mexcotlali, se katli kitekitsontis. Tlan tekikauas tlatokstin, uajka mokauas miyayotl tlayakanketl tlen tlajtoa machiotlajtoli tlen D.F. Tlan kikajki iteki ka ipakilis uan ka seyok tlenijki, nechikol machiotlajtolmen kitokaxtis se katli kitekitlamis. Tlan ka ipakilis tekitlakauas tlayakanketl tlen D.F., uelis momakas tlan onka ueyi tlaixpanoli. Tekisiajketsali katli tlajtlanin mopanextis tlen tlajtoua amochxitlauali.

II. Tlanauatijketl tlen D.F., uelis kichiuas ka tlanauatijkayotl:

- a) Kitsontis uan kichiuas tlen tlajtoua machiotlajtoli tlen D.F., katli kichiuas machiotinin mexkosentikotili, tlen katli uelis kichiuas yaya uan kampa kimelaua;
- b) Kieliltis, kimoyauas uan kichiuas tlen tlajtoua machiotlajtolmen katli temaka nechikol machioketstili, kitlachilis tlen moneki katli kichiuasej, katli temakasej ka machiotlajtoli, machiol tlajtolamatl uan xitlualismen. Yampatsa uelis kichiuas, tlachialistli pan machiotlajtolmen katli kintitlanili nechikol machioketstili uan ma kipatijmaka tlen amo panos majtlaktli tonaltekitikayotl. Tlan amatekichiuatistli katli moitak kipatimajkase ka ome tlen eyi tlakotontli tlajtolxitlauanin tlen itstikej, nojkia kipatimakas tlanauatijketl tlen D.F.
- c) Kipanextis itlatsinkuil machiotlajtolmen uan machiol tlajtolamatl pan ixpa nechikol machioketstili;
- d) Kintokaxtis uan kinpatlas ka majkayolistli tlen miyayotl tekichiuatin tlen tlatskijtokej pan tekitlayakananin tlen D.F., tlen amatokaitl uan amatekipatilistli amo moijtojtos tlen seyok chiuali tlen ni tlalnejneulyotl uan sekinok machiotlajtolmen katli imelaua;
- e) Kichiuas ken tekitlayakanketl pan miyayotl tlamokuitlauili tlen tlajtoua amoch xitlauali; uan
- f) Sekinok katli kimaka ni tlalnejneulyotl, amoch xitlauali uan machiotlajtolmen.

EYI TLATSINKUILI: Tlen katli tlanechikoli miyayotl amatlachiualistli tlen D.F.:

- I. I.Kijtos xitlualistli katli momoyauas katli kichiuasej tlen nochi tlanauatianin tlen D.F.;
- II. Ki sentlalis tlen nochi tekichuanin tlen amachiualismen kampa motlalxexeloua D.F.

Nojkia kijtos kenijki motlalxexelos tlen D.F., tlen katli uelis kichiuasej tekitinin katla kimelaua, kenijki monechikosej, kenijkatsa tekipanosej uan kenijki mouikase ika tekitleyakanketl tlen D.F.

Tekitleyakananin tlen amachiualismen kampa eltok tlalxexeloli kintokaxtisej ka tlapepenolpa ka majkauali, ixtakayan uan xitlauak tlen tlajtoua machiotlajtoli. Uan xitlauaktlen kijtoua ni tlanextiloli.

NAUI TLATSINKUILI.- Tlen katli kipia tlanauatili uexkatlapixketl uexketsali uan tlen sekinok tlapaleuianin tlakuualtekatl:

- I. Katli elis melajmachiojketl tlen uexkatlapixketl uexketsali kisentilisej yampatsa katli tlajtlani ni tlajnejneuiyotl katli elis yekantlajoltijketl axkayotl tepanitali tlen mexkotlali; monekis no, moixnexti tlen katli kichijki pan iteki, pan D.F. Uexkatlapixketl uexketsali mosentlalis ka tlapoalistli melajmachiojkemen katli tlajtoua inin machiojketl.

Tlan motekiuis tekikakiuili tlen melajmachiojkemen tlen uexkatlapixketl uexketsali, tlanauatijketl tlen D.F., kin ixpanextis inintokax pan nechikol machioketstili uan yajuantin kipatimakasej. Melajmachiojkemen itstosej pan ininteki chikuasen xiuitl uan ki ompausej pan nesentiloli; tlan kiselisej, uelis kinteki kixtilisej tlen tlajtoua pan naui tekpanali tlen ni tlajnejneuiyotl.

- II. Amatekichijkemen, tlakuilauianin, uan tlatepanitali tlen uexkatlapixketl uexkaketsali, tlen kaltlayauiltimen uan sekinok tlapaleuianin tlakuualtekatl, Itstosen ika ueueyotl kaltlayauilti tlen D.F. Ni ueueyotl kaltlayauilti kiasen chikome tekapanianin, se elis tekitleyakanketl tlen uexkatlapixketl uexkaketsali, uan nojkia kimoyakanas ueueyotl. Uan sekinok katli mokauan elisej: se melajmachiojketl, se tlajpikketl uan se pakilis tlajpikketl, uan motlapejpenis ika tlauasantli; se kitokaxtis tekitleyakanketl tlen D.F., uan omej kitokaxtisej

pan nechikol machioli. Nochi ueueyotl moneki kisentilisej nochi amamen katli tlajtlani tlen elis melajmachiojketl uan tekpanos makuili xiuit; uan uelis kinpatlasej tlen sesenka uan amoyok mo ompausej.

Ni ueueyotl kintokaxtis tlajpikxkemen katli achitui tlasenkauan uan sekinok katli motokaxtiaj ka seyok tokaitl tlen D.F., tlen tlajtoua machiojtlajtolmen;

III. Motlasentlachilis katli uelis kichiuasej uan xitlauali tlanauatili tlen ueueyotl kaltlayauiltili tlen D.F., mochuias tlen tlajtoua makuilpoalitipaj tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl;

IV. Kijtosej kenijki mochuias tlen tlajtoua inin machiojtlajtol uan ka mochuias nechikol tlamachtili tlen tekpanouanin;

V. Mochuias pan ni ueueyotl kaltlayauiltili tlen D.F., nojkia melajmachiojkemen uan tlapixkemen, katli amo uelis kichiuasej uan tlayauiltili tlen tlajtoua makuilpoali uan sentipaj tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl.

VI. Ni ueueyotl kaltlayauiltili tlen D.F., kichuias amatomin tlajtlanilkayotl tlen katli kitekiuise uan kititlanis ka tekitlayakanketl tlen D.F., uan kiamatlatskiltis pan amachialistli katli motekiuis tomin ma moixnexti pan nechikoli machioli katli kipatimakas.

MAKUILI TLATSINKUILI.- Kipia eltos se uexkaketsali amakuesol tlasenkajketl, kypias itlanauatil kampa kisenkauas nochi kuesolmen tlen teaxkamen uan tekichuanin tlen miyayotl amachuanin tlen D.F.

Kypias nechikol tlanauatikayotl uan chialistli, uan yani monenemiltis tlen tlajtoua inin machiojtlajtol.

A. Yekanmiyayotl tlen D.F., moyakanas ka se tlakuualnejneuili tlen D.F., motokaxtis tlen tlajtoua amochxitlualistli; ni tlanauatili uan inin machiotlajtol katli kimelaua kijtos kenijki mosentlalis uan katli uelis kichuias.

B. Pan D.F. moipanitas katli mexko tlanauatijketl tlajtoua pan chikome tlakotontli tlen makuilpoali uan kaxtoli tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl. Tokatlistli uan tekipatilistli katli kipia tlen miyayotl tetilistli mochuias tlen tlajtoua amoch xitlualistli.

C. Machiosentili nechikoli tlen machiotinin mexkosenkotili uan pan inin tekisiakillistli, eltipa tekitlaixnamikili, uelis kijkuinis tekitlanauatijketl tlen D.F., kemaj kichuias ueyi tlaixpanoli uan kintlanauis tekitlatskili uan miyayotl tlaixpanoli tlen D.F. Ni amatlajtlanili tlen tlajtoua

motekipatlas moneki kiixpanextisej ka tlajko tlen katli paya itstokej pan machiolsentili nechikoli uan eltipa tekitleixnamikilia tlan kimonekilia.

D. Tlen kuali monenemiltisej teyoualtlapixketl tlen D.F., uan teyoualtlatilankemen, uan yaniuán ka axkayotl uan D.F., pan amatekitlapeuáltili uan chiualistli tlen inon tekilistli tlalxexelolka tlen D.F., tlen tlajtoua makuilpouali uan kaxtoli tlajtoli, chikuasen pilijtoli tlen ni tlajneneuiyotl kampa mochantisej maseualmen; tlamanauili tlen kuationin uan yolkamen; tlamokuitlauili uan tlamanauili tlen kuationin uan yolkamen, teposnemenkemen, kuali aijili uan kuitlakaltemoli; nechikolistli, apajtlitekiuili uan tekiuilstli tlen tlasoli katli amo palani uan miyayotl tlamokuitlauilkayotl, inin tekichijkemen uelis kichiuasej sentik tlalilistli tlen tlajtoua machiotlajtolmen.

Ni nechikoli uelis mosentlalis ika nochi katli tekipanouaj. Pan amatlajtol peuali tlajtos kenijki mosentilisej, nechikoltlanauatianin uan tekichiuálistli.

Ka ni nechikoli mochiuas tlalilistli:

a) Tekitlatsinkuili katli mochiuas ka sentikatekilistli, pan ni tlasentili, tlen moelnamiki tlalchiualistli uan tekichiuáli, miyayotl tekimajkayotl uan chiuali katli tlajtoua pan ni se pamitl tlen ni tlakotontli.

b) Tekitlatsinkuili katli mochiuas, ika tekisentilistli tlen itstojke nechikoli, tlen katli kichiuasej pan inin teki uan nojkia kenijki temakas tlamantli tlen katli motekiuiaj, maseualtekipanouanin uan tomintlaxtlauii ka monenemiltis. Uan

c) Uan sekinok xitlalaualismen katli kitekiuisen tlen nochimen pan ueyiakili xexeloli, tekitlepaleuili uan tekichiuálistli tlen kijtosej nechikoli.

E. Tlen katli amo mochiuas uan kampa uelis mochiuas katli ni tlajneneuiyotl tlajtoua pan nochi tlaltokayolmen mochiuas ka tekiltlanauatijkemen tlen D.F.

CHIKUASEN TLAJITOLNECHIKOLI

Tekilistli uan tekiltlamokuitlauili

Chikuasempoali uan eyitipaj tlajtoli (Art. 123). Nochi maseuali kipiaj ixkayotl pan kuali tekilistli uan katli kimonekilia; pan yani, motemos tekilistli uan nechikol tekilistli, tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Ni machiotinin mexkosenkotili, tlen amo kiixpanos ni tlatsinkuili, temakas machiotlajtolmen tlen pan tekilistli, uan kiani kichiuasej:

A. Tlen tekipanouanij, miltekitinin, kaltijtik tekipanouanin, tekimaitl chialistli uan tlen nochi tlaneuil amatekilistli:

I. Nochij tekiltl kipia tetias chikueyi kauitl.

II. Katli tekipanouaj tlayoua kipia tetias chikome kauitl.

III. Amo uelis mochiuas: kampa amo onka tlamokuitlauili uan mauililo, tlayoualtekiltli kaltlamantli tekichialistli uan nochi tekiltl teipa majtlaktli kauitl tlen tlayoua ka konemey katli ayamo kitsontiaj majtlaktli uan chikuasen xiuitl;

Mokaua mauilili kintekiusej konemey katli kipiaj majtlaktli uan naui xiuitl. Katli kitsontikeja majtlaktli uan naui xiuitl uan katli ayano kitsontia kaxtloli uan se xiuitl kinamiki tekipanosej chikuasej kauitl;

IV. Tlan tekipanoua chikuasej tonali, kipia mosiajketsas se tonal;

V. Siuamej kemaj tlanemiltiaj amo kichiuasej tekiltl katli etik uan kitosneki mauililo pan ichikaualis tlen itlanemilkayotl; Kipia mosiajketsas chikuasen xamano tlen achituii kema nexkaya tlakatis ikone uan chikuasej xamano teipa kemaj ya tlakatki ikone, uan kiselis tlen asitok itlaxtlauil uan amo kipolos iteki uan sekinok xitlualismen katli kipixki ka iteki. Kema tlachiichitia kypias ome tekisajketsali pan se tonal tlen tlatlajko kauitl tlen sesenka pampa kitlamakas ikone;

VI. Ilen tlatlaxtlauili katli kipiasej tekipanouanin elis tlen nochi tekipanouanin uan katli kipiaj tekiltlaxnamikili. Tlen achtuimen monenemiltisej tlatlaxxelolpa katli momakas; uan tlen ome mochiuas san katli ueli kichiuas tekilistli uan tlen katli monekilia.

Nochi tlatlaxtlauili katli kipiasej tekipanouanin moneki kuali kiaxilil ka motlakouis tlen kitekiuia ken se uikayotl, kalchiali, pakilisnechikoli, tlamatili, uan ka uelis kinmakas tlamachtli ka chialtili ikoneuan. Tlatlaxtlauili katli kipiasej tlayekolismen momakas, nojkia tlen nochi tekiltlaxtlauil chialmen.

Nochi tlaxtlauili katli kipiasej tekipanouanin momakas ka se mexko nechikol tlatitlanili ka itlaixpantil tekipanouanin, tlen tlanauatijkemen uan ueyi tlanauatijketl, katli ueli kinpaleuis tekitlatitlanili tlen katli moneki uan kuali kichiuasej ininteki.

VII. Nochi sepa tekilistli moneki kiplas san se tlaxtlauili, uan moipanitas tlen suatl uan tlakatl uan kanke ejketl;

VIII. Nochi tlaxtlauili amo kin kixtilisej yon se kentsi;

IX. Nochi tekipanouanin kipiasej ixkayotl kiselisej itlatlan tlen kaltekichiuallistli, tlen tlajtoua ni tlanauatili:

a) Se mexko nechikol tlatitlanili, mokualtilia ika tekipanouanin, tlanauatianin uan ka ueyi tlanauatijketl, kijtosej kenijki kinmakase inintlatlan tekipanouani;

b) Mexko nechikol tlatitlanili kichiuas temolistli uan kichiuas nemachtili katli moneki uan uelis kiximatis kenijkatsa eltok mexko tomin tlaxtlauili. Kitlachilis yampatsa kenijki uelis kiueltias mexko kaltekichiuallistli, kenijki kiselis itlatlan uan kenijki kimiakilis tomin.

c) Nechikol tlatitlanili uelis kitlachilis katlikinamiki itlatlan kema onkas yankuik nemachtili uan temolistli katli moneki;

d) Machiotlajtoli kijtos kema amo temakasej tomi itlatlan yankuik kaltekichiuallistli ika se keski xiuitl, pan nochi tekitlatemolistli uan sekinok tekimen tlen mouikas;

e) Tlen momatis kenijki momakas tomin itlatlan tlen sesenka kaltekichiuallistli motlachilis ka tlatsinkuili kenijki kikixtilia tomin tlen tlajtoua machiotlajtoli tekitomin tlaxtlauili. Tekipanouanin uelis kichiuasej amatlajkuiloli pan kaltomin tlaxtlajkayotl katli amo kinpaktia, kichiuasej tlen tlajtoua tekpanali tlanauatili;

f) Ixkayomen tlen tekipanouanin katli kin makase tomin itlatlan, amo kitosneki uelis no kinenemiltise amatekilistli tlen kaltekichiuallistli.

X. Ni tomin tekipanolistli moneki moixtlauas ka tomin katli motekiuia, uan amo uelis motlaxtlauas ka se tlenijki tlakoali, amatlakoali, uan sekinok ipatlaka tomin tlaxtlauili.

XI. Kemaj monekis tekipanosej kueilise kauptl tekilistli, momakas ompa tlaxtlauili tlen kampa pano kauptl katli kimelaua. Amo uelis panos eyi kauptl pan se tonal tekilistli, uan amo uelis panos tlen eyi tonali. Katli ayamo kitsontia kaxtoli uan se xiuitl amo uelis kinselisej pan ni tekitl.

XII. Nochi miltekichiualli, kaltekichiuallistli, tekiostochiuallistli uansekinok tekitl, mochiualtis tlen tlajtoua machiotlajtoli katli kimelaua kinmakas inintekipanouanin kali kampa

mosiaketsasej. Ni tlachiualtili momakas ka itlaxtlauil katli temakan kaltekichiuallistli pan se mexko tomin ajokuili tlen uelis kitekiuisej itekipanouanin kiani uelis kintlaneltisej tomin uan uelis mokouisej ininchaj.

Momachilia nochi kiselise tlapaleuili ika se machiotlajtoli uan mochiuas se nechikoli kampa itstose mexko tlayakananin, tlen tekipanouanin uan tlanauatianin, ma kiamatekipanokan mexko tomin ajokuili tlen kalmen. Ni machiojtlajtoli kijtos tlake tekpanali mochiuas uan tekipanouanin elis inin iaxka se kali.

Sentik kamanalmej tlen tlajtoa achiui se pamitl tlen se pilijtoli, tlen eltoke uejka kajkala kipia tlachiualtili kichiuasej kaltlamachtilyalmen, kaltepahtikemen uan sekinok tlapaleuili tlen moneki pan teyoualpa.

Nojkia pan nopa tekipanolistli kema pano majtlakpouali itstinin, kikauasej se tlalkakiuili, tlen kixialis majtlaktli uan ome tsontli uan majtlakpoali tlaltamachiuili (m2), kampa motlalis tlanemakilsentika, ueyi tekikalmej kitlalisej kampa itstosej miyayotl tekichiuianin uan kampa mosiaketsasej.

Mauilili eltos pan se kaltekipanoli, kampa kinemakase chichika tlailistli uan kaltomin ajauiltili;

XIII. Kaltekichiuallismen tlen ueli iteki, mochiuallistisej kinmakasej inin tekipanokkauan nechikol nemachtili tlen kenijki kichiuasej inin teki. Machiotlajtoli tlanauatis kenijki mochiuas tekpanali uan ka tlake tekipanosej uan tlanauatianin kichiuasej ka ni tlachiualtili.

XIV. Kaltekitlayakananin yajuantin mokauas inin mako tlan se itekipanokka mokokos uan tlan kypias se tekittlanauili tlayekolistli, tlen panos kema kichijtok pan iteki; uajka tlanauatijketl kipia tlastlauas katli kimelaua, tlan mijki uan tlan amo uelis tekpanos se keski tonali uan tlen nochi inemilis, tlen tlajtoa machiotlajtolmen. Ni tlachiualtili kypias tlayakanketl maske ya amo kitlanejki nopa tekipanokketl.

XV. Kaltekitlayakanketl kypias chiualtili kitlachilis tlen katli kichiuaj, machiotlajtolmen tlen tlajtoa tlastpampa uan tlamokuitlauili kampa kaltekipanoua uan kichiuas katli moneki tlamokuitlauili tlen amo onkas tlanauili kema kitekiuia tepostekichiuallistli, tlatekiuili uan tlamantli katli motekiuia, nojkia kitase makuali eltok ichikauallis uan inemilis tekipanouanin uan kema siuamen tlanemiltiaj. Machiotlajtolmen tlanauatis kenijki kin tlayauiltisej kema amo moipanitas;

XVI. Tlen tekipanouanin uan kaltekitlayakananin kipiase ixkayotl mosentik paleusej kema se kamanali kin tlanauia, kipiasej nechikolistli katli kin manauis, nechikol tlamatlistli uan sekinok;

XVII. Machiotlajtolmen kiximatis ixkayotl tlen tekipanouanin uan kalteki tlayakananin, tekikauali uan tekiketsali;

XVIII. Tekikauali elis xitlauak kema momakas san se tlapaleuili pan tekichiuali, yolpakilis onkas pan axkayotl tlen tekittl uan tlahtlauil tomin. Pan miyayotl chiuali elis ka tlachiualtli temachiltise tekipanouanin ka achtiui majtlaktli tonali, pan nechikol kuesol tlasenkajketl, tlen kema eltok tonali kema motekiketsasej. Tekikaualten amo elis xitlauak kema tekipanouanin kichiuaj tlanuili ika itstinin uan teaxkamen uan tlan onkas yaoyotl, tlen iaxka mexkotlanauatijketl;

XIX. Tekiketsalmen elis xitlauak san kema katli mochiua uan moneki ma moketsa tekittl tlen kipias ipati katli tlaeliltia, tlen achtiui itlachialis nechikol kuesol tlasenkajketl;

XX. Tlan onkas kuesoli tlen tekipanouanin uan tekikal tlayakananin, mokualtlalis tlen kijtos nechikol kuesol tlasenkajketl ika ixpantili san se tlapoali tekipanouanin, tekikal tlayakananin uan se mexkotlayakanketl;

XXI. Tlan tekikal tlayakanketl amo kineki kisenkauas kuesoli uan amo ki ipanitas tlen tlajtos nechikol kuesol tlasenkajketl tlakuaualpetonili, motlamiltis tekitekiyotl uan mochiualtis kitlaxtlauis tekipanojketl ika itlaxtlauail ipatijka eyi metstli, uan nojkia tlanuili tlen kiselis. Ni tlajtoli amo mochiuas kema mouikas tlateluili tlen tlajtoua katli motokilia pilijtoli. Tlan tekipanouanin amo kiselias senkauali, uajka tlamis tekilistli;

XXII. Tlan kaltekitlayakanketl kikixtilis iteki se tekipanojketl tlen amo moneki uan kema kalajki pan se nechikoli tlanauilkayotl, uan tlan nojkia kalajki pan se tekikauali xitlauak mochiualtis tlen kijtos tekipanojketl, ya kijtos tlan tekipanos uan tlan san kitlaxtlauis tlen ipatijka eyi metstli tekipanoli. Machiotlajtoli kijtos kema kaltekitlayakanketl amo kichiuas tlen tlajtlani tekipanojketl tlan tekipanos ika tlahtlauili katli kimakas. Nojkia kipias chiualtili kitlaxtlauis tekipanojketl tlen ipatijka eyi metstli itlaxtlauil, kema kisas pan iteki pampa tekikaltlayakanketl kiixpanok pan itlakayo, itlauikal, tatauan, ikoneuan uan ikniuian.

Kaltekitlayakanketl amo uelis kisas tlen ni tlanuuali, kema tlaixpanoli uala pan iuilkaljuan ika itlamatilis tekilayakanketl;

XXIII. Tomintlaneltili katli kiselias tekipanouanin tlen kitlani tlen se xiuitl uan ka tlanuilitlaxtlauili, moixtlauas nimaya kema poliuis kaltekipanolistli;

XXIV. Katli tlaui kaj tekipanouanin pampa kitlanejti tekikaltlayakanketl, tekipanojketl yaya tlaxtlauas uan amo uelis kin inamasej inin uikaljuan uan amo kichiualtisej ma tlachtlaua tlen kitlani tekipanojketl tlen se metstli;

XXV. Kema kintekitemouaj amo tlaxtlauasej tekipanouanin kema mochiuas pan teyoualtlatilankemen, uan ka sekinok teaxtekikalmen.

Kema temaka ni tlapaleuili moneki motlachilis katli tlajtlani tekintl uan ka san se tlaselistli, kinmakasej katli nelnelia kinmonekilia nopa tekintl ka mopaleuis ka iuikaljua;

XXVI. Nochi tekintl katli mochiua tlen se mexkoejketl tekipanojketl uan se analiejketl tekitleyakanketl, moneki kisenkauas ka machiotlajtoli katli kimelaua uan kipias amapanojketl tlen altepetl kampa yas tekipanojketl, pan nopa amapanotili nestos ijkuilijtos kema mokuapas tlaxtlauas katli kitekiui;

XXVII. Amo momakas uan amo kinchiualtisej tlen tekipanojketl uan tekitleyakanketl, maske tlajtous pan machiotlajtoli:

- a) Kema kin tlayauiltiaj ka miak tekintl, pampa kiampa kimonekilia.
- b) Kema kin tlaxtlauia tlaue kentsi tlan kiampa kijtous nechikol kuesoltlasenkajketl.
- c) Katli kijtous amo kintlaxtlauis kema tsontik uan panok se xamano.
- d) Kampa kijtosej onkas se tekisajketsali, tlakoalchiali, ouaatl, chichik tlailli, uan kalnemakilistli kampa kintlaxtlausej tekipanouanin, kema amo nopaya tekipanous katli kimelaua.
- e) Kema kinchiualtiaj tlakoasej pan se kalnemakilistli.
- f) Kema amo kiselia itlaxtlauil pampa onka tlanauili.
- g) Kema kijtous amo kiselis tlanauil tlaxtlauili se tekipanojketl pampa mokoko pan iteki, uan tekiltlanauili tlayekolistli, kema amo mochijki tlen tlajtous sentikatekichiali uan kema ki teki kixtilijke.
- h) Uan nochi ixkayotl katli kinpaleuia uan kinmanauil tekipanouanin tlen tlajtous machiotlajtolmen.

XXVIII. Machiotlajtolmen kijtose tlakeya tlatekiuili iniaska uikalmen, amo uelis kinkixtilisej uan uelis momakas ka amatemakilistli tlen tlajtos machiotlajtoli;

XXIX. Miyayotl xitlualistli, uan paya kipixtos kema ajkineki ayakmo uelis tekipanos, pampa ueuentsij, nemilistli, kema kinkixtiaj pan iteki, ka kokolistli uan kema se mokokos, kampa

konetlamokuitlauiaj, uan sekinok tlapaleuilstli katli kinmonekilia tekipanouanij, miltekitinij, katli san panonitekitinij uan amo kiselia tlaxtlauili, uan sekinok nechikolismej ka iuikalauj.

XXX. Nojkia onkas tlapaleuili, pan nechikol tekipanouanij katli kichiuase kalmej amo patio uan kuali tlachijchiali, uan tekipanouanij uelis kikixtise se kali tlen elis iaxka; uan

XXXI. Ni machiotlajtoli kimelaua kichiuase ma moipanita nochi tekitinij pan tlaltokayolmej, kampa kinmelaua kichiuase, uan yani uelis kisenkauasej axkayotl mexkotekitinij tlanauatijkemey:

a) Maxaual teposchijkemey uan tlatekiuili:

1. Tepostlatsomalistli.
2. Kaltilmekachialistli.
3. Ixmekakopinalistli.
4. Ulikalchialistli.
5. Kalchial tsopelikayotl.
6. Tekiostotl chialistli.
7. Tetlakixtili uan tepostlachialistli, uan kixilia sekinok teyeyekchiali, tlen tlatekiuili uan molonilistli, uan nojkia tetilis tepostli tlen eltok uan tlen katli kisa pan inon;
8. Tekiaolinistli.
9. Yayauik achiajkatl kalchialistli;
10. Apoltetikchialistli tlapepecholi.
11. Nextli totonkalchialistli.
12. Teposmimil nenenketl chialistli, nojkia katli kitekiuia uan tilmekatl,
13. Pajtlikalchijketl;
14. Kuauitl amatlchialistli;
15. Chiauak tlachialistli;
16. Kalchial tlakualistepostlachiali;
17. Kalchial yoltsopelik kalchialistli;
18. Teposkaltlasalol nenenketl chialistli;
19. Kaluapal chialistli.
20. Kalchialteskatl uan lemetechialistli.
21. latl kalchialistli.
22. Kaltomin ajoketl uan tlanejketl.

b) Sentika kaltekichiuali:

1. Katli kiamapaleuia mexkotlanauatijketl tlen xitlauak uan katli amo;
2. Kampa onka axkayotl sentikatekitlaselili uan sentika kaltekichiuali; uan
3. Katli kichuia sentikatekitl, tlen iaxkamexkotlali uan katli kimelaua axkayotl, pan axoxouili, uan tlen tlatskijtok mexkotlali.

Nojkia axkayotl kichiuasej, tekimachiotlajtoli kema onka kuesoli uan kintlanauia tlen ome uan eyi tlaltokayolmej; sentikatekitl katli moijto mamochiua ka tlaipantili pan se o sekinok tlaltokayolmej; katli kichiuase nochi amatlayakananij tlamachtlanauatijkemey tlen tlajtoua machiotlajtolmen; uan nojkia katli kichiuas chiualtili tekikaltlayakanketl ka tlamachtili uan kenijki kichiuase inin teki, tlamokuitlauili uan tlachpanpa pan ininteki, moneki axkayotl tekichiuani kipiasej itlapaleuilis tlen tlaltokayolmen, kema kichuia tekipanoli tlen nenechka, tlen tlajtoua machiotlajtoli katli kimelaua.

B. Pan sentikatlanauatili uan tekatlanauatijketl tlen D.F., uan itekipanouanij:

- I. Pan se tekittl tonaya uan tlayoua tekipanose chikome uan chikueyi kaultl. Tla pano ni kaultl pan se tekittl moixtlauas ompamitl. Yon se tekipanojketl amo uelis tekipanos eyi kaultl momostla uan amo uelis ki expauis pan sempa.
- II. Pan se xamano se tonal mosiaketsas tekipanojketl uan kitlastlause;
- III. Tekipanouanij uelis mosiaketsase uan uelis kinmakase sempoauili tonali pan se xiuitl uan amo kintemouilisej.
- IV. Tomintlaxtlauili tlen nochi tekipanouanij moneki nochipa eltos pan amatomin tlaxtlauili, uan amo uelis kitemouilise itlaxtlauil.

Amo uelis moechkapanos tomintlaxtlauili tlen nochi tekipanouanij tlen D.F. uan pan nochi tlaltokayolmej.

- V. Pan se tekittl itlaxtlauil elis san se, tlen nanamej uan tatamej.
- VI. Amo uelis kintlaxtlause se tekipanojketl, uelis kintomintemouise, kintomin kinkixtilisej uan kinkixtilisej se tlenijki tlatekiuili tlen kijtoua xitlualistli.
- VII. Nochi tekipanouanij kinselisej uan tekipanosej tlen katli kiyekoua uan ueli kichiuaj.

Tlaltokayolmej kitlalis kaltlamachtilyalmej tlen kiamatlayakanas;

VIII. Tekipanouanij kipia xitlualistli, kinamamajkase uan uelis kitlajkoltise pan iteki tlen katli kiximati, kichiu uan tlen ipejka tekilistli. Sasanse uelis kiselisej pan se tekitt katli kintlamokuitlauia iukaluaj;

IX. Nochi tekipanouanij uelis kinkixtilise ininteki kema ajkineki kichijki se tlaixpanoli, tlen amo kiipanitak amaxitlualistli.

Tla se aki kitekixtilisej uan amo tlaixpanok, uelis sempa kitekimakase, tlan amo uajka kitomintlaxtlauase tlen tekpanali tlanauatia. Kema tlamis se tekitt, tejipanouanin katli kintlanauaj kipiasej ixkayotl makimakaka seyok tekilistli san se ipatij uan kitomintlaxtlause tlen tlajtous machiotlajtoli.

X. Tekipaniuanin kipiasej ixkayotl mosentilisej kampa kinmanausej inin teki. Kipiasej ixkayotl kichiuasej tekikauali tlen achitui kichiuasej tlen tlajtous machiotlajtoli, tlan se o seyok miyayotl tekichiuale kema kiixpanon ixkayotl katli ni tlajtoli kijtous;

XI. Tlamokuitlauili tlanechikoli mochiuas tlen ni kentsi tlatsinkuili tlajtous:

a) Tlaxtlauas katli mokokojke uan tekitlanauale tlayekolistli; tekitlanauile amo tlayekolistli uan konetlachilistli; tekitlamiltli, amoyok ueli tekipanoua, ueueyotl uan mikilistli.

b) Tlan momokos uan tlan kipia kokolistli, kipiasej ixkayotl tlen tekitt ken kijtous machiotlajtoli.

c) Siuamej kemaj tlanemiltiaj amo kichiuasej tekitt katli etik uan kitosneki mauililo pan ichikauale tlen itlanemilkayotl; Kipia mosiajketsas se metstli tlen achitui kema nexkaya tlakatis ikone uan ome metstli teipa kemaj ya tlakatki ikone, uan kiselis tlen asitok itlaxtlauil uan amo kipolos iteki uan sekinok xitlualismen katli kipixki ka iteki. Kema tlachiichitia kipiasej ome tekisajketsali pan se tonal tlen tlatlajko kauitl tlen sesenka pampa kitlamakas ikone. Uan kiselis pajtilistli, kimakasej pajtli, tlapaleuile ikone uan kampa kikone mokuitlausej.

d) Iukaljuan tlen se tekipanojketl kipiasej axkayotl kinpajmakase uan kintlachilisej, tlen tlajtos uan kijtos machiotlajtoli.

e) Motlalis kanke mosiajketsasej uan kampa moyolkuis, uan nojkia kampa motlakouisej kampa temo kentsi ipati tlen nochi tekipanouanin uan iukaljuan.

f) Kinmakasej inincha tekipanouanin tlen amo tlauei patio, kikoasej uan kampa mokaltlaneuisej tlen eltok achiui pan amatlanauatili. Uan tlaltokayotl tlen tomin katli temaka, kitlalis se mexko tomin ajokuili tlen kalmen, ka yani kitlalis tomin ka mopaleuisej nochi tekipanouanin uan kitlalis tomintlaneltili uan inoj uelis kitekiuisej uan ka kikoasej amo tlauei patio inincha tlayeyekchiuali, uan nojkia ka kichiuas uan kikualchichiuas, kiyeyekchiuas ka ni tlachtlauili.

Nochi tomin katli asis pan nopa tomin ajokuili moneki nochi kimatisej tekichuanin tlamokuitlauianin tlen tlajtoua machiotlajtoli uan katli kimelaua, kenijki uan ka tekpanali tlen kenijki mo amatlalis ni tomin ajokuili uan momakas uan moaxkamakasej tomin tlaneltili.

XII. Nochi kuesolmen tlen sanse, nechikolmen uan nechikolmanauiani moixpantis pan se axkayotl uexkaketsali senkauali uan monechikoltlalis tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Nochi kuesoli tlen miyayotl tlakuualistli tlatotl uan inin tekichuanin yani mokualchiuas ika ueyi tlaixnamijkemen miyayotl tlakuualistli axkayotl; tlen panos ika axkayolt tepanitali tlen mexko tlali uan inin tekichikauanin mosenkauas tlen ni iyo tekichuanin.

XIII. Nochi tsonkotomen, axoxuiltekitinin, analitekipanonin, yekanmiyayolmen tekitinin uan kaltlamokuitlauiani, motekipanosen ika injuantin ininxitlualis.

Tlaltokayotl temakas pan nechikoli tsonkotomej tekipanouanin, ajakatepos tekipanouanin uan tlen teposmanauijkemen, nochi tlapaleuili katli moixnextia ipan f) tlen maktlajtli uan se pilijtoli tlen ni nextiltlajkuiloli, ipan tlajtoli ken ni uan ketli tekititos pan tekitlamokuitlauianin tlen nochi kaltekichuanin; uan

Nochi tekipanouanin tlakuualtekamen pan kaltlanauatianin len teyoualtlatilankemen, tlaltokayolmen, tlen D.F., uan tlen axkayotl, uelis kinijkuinisen pan ininteki tlan amo kichiuasen tlen tlajtoua machiotlajtoli tlen kema tekititosej pan kaltlanauatili, uan amo uelis sempa kitekitlalisej uan amo uelis kitekimakasej, tlen kejueli mochiuas tlatemoli uan monanuis kema kitekixitilisej uan, tlan moneki, san uelis ki tomintekitlaxtlauasej.

Tlan kin inkuinisej pan inin teki miyayotl tekichuanin mochiuas tlen tlajtoua ni pilijtoli, uan katli kijtoua machiotlajtoli.

XIII-Bis. Tlayakanka kaltominajokuili uan axkayotl tlen tlaltokayolmen miyayotl tlatekiyotl katli tlen nochi tlatskijtokej pan mexko tlayakanka kaltominajokuili tekipanosej tlen tlajtoua inin nextiltlajkuiloli.

XIV. Machiotlajtoli kijtos tlake tekiyotl kinmakas tlayakankemen neltekipanouanin. Maesualmen katli kichiuasej ni tekittl kipiasej ixkayotl katli kimokuitlouis inin tomintlaxtlaui uan kipiasej tlamokuitlauili pan pakilis nechikoli.

CHIKOME TLAJITOLNECHIKOLI

Sentikchikauali

Chikuasempoali uan nautipaj tlajitoli (Art. 124). Tlakechilmen katli amo moixpanextitok pani tlanejneuiyotl tlen katli kin melaua axkayotl tekitinin, momachilia moajoktok uan uelis kichiuas tlen tlaltokayolmej.

Chikuasempoali uan makuiltipaj tlajitoli (Art. 125). Yon se maseuali uelis kixnamikis sansejko ome tekinamikili tlen axkayotl tlen pan se tlapejpenili, yon se tlen ueyimexkoteyouali uan yon se tlen yampatsa inoj pan se tlaltokayotl ipan tlajpejpenili; inoj katli kitokaxtijtoke yaya uelis kitlapejpenis tlen ni ome katli kinekis tekitis.

Chikuasempoali uan chikuasentipaj tlajitoli (Art. 126). Amo uelis mochius yon se tlahtlauili katli amo ixnextos pan se amatomin tlanauatili katli teipa kipanextia machiotlajtoli.

Chikuasempoali uan chikometipaj tlajitoli (Art. 127). Ueyi tlayakanketl tekichijketl tlen tomexkotlal, yekantlajtohtijkemen axkayotl tepanitali tlen mexko tlali, machiotlajtolkemej uan tlajitoltlakamen tlen machiotinin mexkosenkotili, tlayakankemej pan nechikosentiloli tlen D. F., uan sekinok sentika miyayotl tekipanouanij kiselisej kuali tomintlaxtlaui uan amo uelis kijtos amo kiselis nopa tlahtlauili tlen katli kichiuas pan itekichiuas, tekilistli, tlanauatil tekichijkayotl uan tekittlatitlanili, uan momakas tlen sesenka xiuitl uan ken moneki pan amatomin tlahtlauili tlen mexko uan D.F., uan nojkia katli motominmakas tlen tlaltokayolmej tlen katli ki melaua.

Chikuasempoali uan chikueyitipaj tlajitoli (Art. 128). Nochi miyayotl tekitinin, tlen sanseme, achiui kema ayamo tekipanoua uan ya kiselijke, moneki moixpaj mapelos ika

inejmak ixpan tekichuanij, kampa kijtos kiajokuis tlajnelneuilyotl uan machiotlajtolmen tlen pan ni meyas.

Chikuasempoali uan chiknautipaj tlajtoli (Art. 129). Kema onka pakilistli, yon se tsonkototekitiketl uelis chenejtis seyok tlenijki katli amo kixpanextilijtok pan itsonkototlamachtli. San uelis onkas tsonkotokalmej tlen nochipa pan kalyeyekchiali, kaltlamanauili uan kaltla ajokuili tlen tlatilantok pan ueyi mexkosenkotili; uan panojkaltlachijchiali kema kintitlani tlamokuitlauiaj, tsonkotokalmej, kalajokteposmej, kampa motlalise eltos uejka kampa momelauaj teyoualmej, kampa itstosej tsonkototlamanauianin.

Chikuasempoali uan majtlaklitipaj tlajtoli (Art. 130). Ipatijpejka panojkachialistli tlen momaxalokjuiniaj tlaltokayotl uan teopankalmej tlajtoua tlanauatili tlen katli ijkuilojtok pan ni tlajtoli. Teopankalmej uan sekinok nechikolteotlatolmej kichiuasej tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Kimelaua kichiuas nechikolueyitlajtoitliyanij tlajtoitlilisej tlen teolsentiloli, teopankalmej uan nechikolteotlatolmej. Ni mochiuas tlen machiotlajtoli kimelaua, uan elis miyayotl tlen itstinin, kichiuas ni tlajtoli sematilistli:

- a) Teopankalmej uan nechikolteosentilismej kipixtosej tlaltolketsali sankej teosentiliskalmej kemaj inoj kipixtosej inin amatokaitl. Ni machiotlajtoli kixitlauas sentilistlikalmej, uan kijtos tlake amamen monekis kema moxitlauak ijkuilos.
- b) Tlen tekichuanij amo uelis mokalakisej pan inin nemilis tlen nechikolteosentilistli.
- c) Mexkoeuanij uelisej momachtisej teokamanali katli ueli tlaneltokili. Mexkoeuanij uan analieuanij moneki kisentilisej tlen moneki amamej ken tlajtoua ni machiotlajtoli.
- d) Ken tlajtoua machiotlatoli katlikimelaua, yekantlajtoitjikemen tlen teopamitl, amo uelisej kichiuasej se miyayotl tekilistli. Ken katliueli maseuali uelis tlauasanis pan se tlapepenilpa, uan amo uelise kinuasanisej. Ajkiamej katli kijkakij iteki tlaltomoyajketl iteokamanal, ka kualka uan ken kijtoua machiotlajtoli uelisej kin uasanisej pan se tlapepenolpa.
- e) Yekantlajtoitjikemen tlen teopamitl amo uelis monechikosentilisej ika tlajtolketskemen uan amo uelis kichiuasej tlanauatilnechikoli uan kintlaneuis ma tlauasanika o amo tlauasanika pan se tlapepenolpa. Yampatsa amo uelis ipan miyayotl nechikopantilistli, pan teopan nechikolistli, yon pan amatlaxnextilistli teoixnextili, moixpanketsas tlen tlajtoua machiotlatolmej tlen tomexko, yon ki tlanauisej toixnexkanextijketl, pantli.

Amo uelis mochiuas nechikolsentiloli tlan amatokayotl moiijkuiilo uan kiplias se tlajtoli o tlanauatili ken moiijtoua pan teoneltokilmen. Amo uelis mochiuas pan teopankali sentilisnechijkoli tlen tlajtoltiltlaneneuili.

Tlan tlen kijtos tlaneltokili tlen nelia xitlauak uan kichiuas tlen katli kiiljuia, kitlakechia katli kichiuia, tlan kema amo kichiuia, kiselis tlaiyauitili tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Yekantlajoltijkemen tlen teopamitl, inin tatauaj, koneuaj, ikniuaj uan inin namik, yampatsa nechikol teosentilistli kampa paya itstokej, amo uelis kikauilisej yon se tlenijki pan mijkatlalamatl, tlen katli yekantlajoltijketl tlen teopamitl tlaixpantijkej o tlapaleuijke ka yolchikaualistli tonalchiuiali uan amo kipia maxauilkayotl ipan naui uikayotl.

Nochi katli kichiuia sanimanyol nemili tlen maseualme, ni mokauilia kisenkauas tlanauatekitlajkuilolchuanij tlen tlajtoua machiotlatolmen, uan kipixtosej tetikayotl uan patijka tlen katli tlanauatiaj tlen inoj.

Axkayotl tlayakankemej tekيتين, tlen tlaltokayolmej uan itlatilanka teyoualmej, kipixtosej pan nitlaxnextilistli tlakejchilmej, tlaneltokilmej uan kichiuasej tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Chikuasempoali uan majtlaktli uan sentipaj tlajtoli (Art. 131). Inoj katli kichiuas tlakechili tlen axkayotl kitas keski tlaxtlausej o tlanamas nochi katli mokouas pan seyok uexteyokali o monemakas pan oksejkoj uexteyouali, yampatsa katli panosej pan tlen iuexka mexkottlali, nojkia kichiuas machioxitlauali yaolnechikolmej tlen nochipa tonali, panolistli tlen mexkottlali tlamantli katli kampa uelis ualas; uan ueyitlanauatijketl amo ueli kitlalis, yon uelis kixitlauas uan kiijkuiilos pan D. F., tlaxtlauilistli pan tominechikoltipa uan machiotlatoli katli kijtoua chikuasen uan chikome pamitl tlen tlajtoua makuilpouali uan kaxtoli uan ometipaj tlajtoli.

Mexko tlanauatijketl uelis kichiuas ka itlanauatil machiotinin mexkosenkotili, uan kitlakoltis, kitemouis uan ki ijkuinis tomintlainamali tlen katli pankisa tlanemakili uan katli asi tlanemakili, katli temakak machiotinin mexkosenkotili uan kiyoltis sekinok; uelis kitsakuilis uan kimauilolpas tlen katli nemakili asi uan katli pankisa, uan katli monenemiltia tlamantli nemakili, kema kita moneki, kiampa kisempakualtilis yoksejktlanemakili uan pan tlanemakili pan tomexko, uelis kichiuas seyok tlen katli kimonekilia tomexkottlal. Mexkottlanauatijketl

kema kititlanis pan nechikolueyitlajitoltiyanij tlen katli motomintekiuis pan se xiuitl uan tlen sesenka xiuitl, kiixpanextis tlakechili tlen katli kimakakej.

Chikuasempoali uan majtlaktli uan ometipaj tlajitoli (Art. 132). Tetiajkemen kalmanauil tsonkotokalmej, kaltlajuktli uan sekin tlamantli tlalkalmej katli kititlantok sentikatlanauatijketl tlen miyayotl tekiuistli, eltos ininmako axkayotl tlatotl tlen tlajtoua mochtlajitoli katli kichiuas uan kiixpanextis nechikolueyitlajitoltiyanij; uanojka katli moteipapantisej uan kualpias tlen pika tlatteyoualtipa tlaltokayotl, uajka monekis kimachiltis machioketstili katli kimelaua.

Chikuasempoali uan majtlaktli uan eyitipaj tlajitoli (Art. 133). Ni tlanejneuiyotl, ixitlual nechikolueyitlajitoltiyanij katli pan ya kiyoliltiaj uan nochi senkualmej katliitstosej ika yaya ipakilis, katli mochijki uan katli mochiuas ika to mexkotlanauatijkaj, ka itlachilis tlajitoltlakachiojkemej, elis ueyi tlanejneuiyotl. Tlamanauijkemej tlen isesenka tlaltokayotl mokualchichiuas tlen ni tlanejneuiyotl, machiotlajtolmen uan sentikatekichiuali, kema amo san se tlajtoua ka tlajneneuiyotl o machiotlajtolmen tlen tlaltokayolmej.

Chikuasempoali uan majtlaktli uan naitipaj tlajitoli (Art. 134). Nochi tlanechikoijtomin katli kipiaj axkayotl, tlaltokayolmej, teyoualtlatilankemej, uan D.F., uan altepemej katli kin nauatitoykej, kipia monenemiltisej ka kuali tekilistli, neltekilistli, tomintekilistli, ka kuali teki tlatekiuili uan tlakualtili tlen asis kampa moneki.

Kema ya motekiui nopa tomij, tekichuanij katli inoj kinmonekilia kitase tlan nelnelia motekiui ken moneki, tlen axkayotl, tlaltokayolmej, uan D.F., uan kiampa uelis kinmakase tomintlapaleuili ken achiui ya ijkuilojtok. Ni amo kitlanauis katli tlajtoua expoali uan majtlaktli uan naitipaj tlajitoli, pan chikuasen tlajitoli uan expoali uan majtlaktli uan chiknaitipaj tlajitoli.

Nochi katli se kiselis, tetlaneltli uan nochi katli se iaxka tlen se tlenijki ki panoltia pan seyok maseuali, uan katli kichiuas katliueli tekittl ken moneki, ka amatlajkuiloltlaixpantilistli, uajka mouikas ka amatlanonotsali uan ka majkauilistli moixpantisej ika amatlajkuiloli tsaktos, uan ni motlapos tlaixpantiloyan, uan kiampa monelkualtilis tlaltokayotl katli kichiuas tlen keski ipatilistli, kualtilistli, tomintlamoyauali motemakas ken kimonekilis uan sekinok tlen monekis. Tlan mochijki pan se amatlatlanilistli tlen kijtoua achiui pamitl uan amo kiampa tlen katli monektoya, uajka machiotlajitoli kijtos keniji mochiuas, tekpanali, xitlualismen, amatlajtlanili

uan sekinok tlamantli tlen nesis onkas tomintlaxtlauili, ka kualtilistli, kuali tekilistli, amo san chichiko uan kualtilistli katli kikualtilis tlaltokayotl.

Tlanechikojltomin tlaxtlauili katli motekiuis tlen axkayol, tlaltokayolmej, teyoualtlatilankemey, uan D.F., uan altepemej katli kinuatitoykej, kipia kipanitase ni tlaijtoli uan machiotlajtoli katli kimelaua. Katli kiitasej tlan mochijki ken moneki uan motekiui kuali ni tomin, kichiuase tekitinij katli itstoke pan tlaltokayolmej, tlen eltok pan ni ome pamitl tlaijtoli.

Miyayotl tekitinin yauantij kitlakechisej ma mochia uan tlajtoua naui tekpanali tlen ni tlajneneuilyotl.

Miyayotl tekitinin tlen axkayotl, tlaltokayolmej, teyoualtlatilankemey, uan D.F., uan altepemej katli kinuatitoykej, kipia nochipa tonali, kitekiusej kuali nochi tomintlapaleuili, katli eltok pan ininmako, uan amo kitekiuse o temakase kampa eltok sesentlama sejkotiltlaneneuilili.

Katli ueli amatlaxexeloli, katli kipanextiaj miyayotl tlatotl, katli monenemiltia inin seli, kaltlanauatianin uan tlaltokayolmen tlen miyayotl amatekilistli uan sekinok tlen pan nopa eyitipa tekitlanauatili, moneki kipiasej machiotlanauatili uan tlamachiltli, tlanextili uan tlanamiktli tlen itstinin. Yon se ni tlajtol moyaualistli amo uelis kiuikas tokayotl, ixkopinkayotl, itoskamanal uan tlaixnecxayotilistli tlen katli se miyayotl tekitijketl.

machiotlajtolmen katli kinmelaua, kinelkualtilis tlen katlij kiijtoua pan omej pamitl axtiu ijkuilijtok, tlen yampatsa kisenkauas tlaixpanol tlayauiltli.

CHIKUEYI TLAJITOLNECHIKOLI

Tlen Kinelkualtiliaj Tlanejneuilyotl

Chikuasempoali uan majtlaktli uan makuiltpaj tlaijtoli (Art. 135). Ni tlajneneuilyotl uelis kinelchichiuasej uan kpatlasej. Tlan kinelchichiuasej uan kpatlasej uan kiampa moaxitilis, moneki nechikolueyitlajitoltianij, tlausanisej tlen ome uan eyitipa tlakotontli tlen katli paya itstoke, mosentikatlalisej kinekchiusej uan kpatlasej, uan ni moneki kpatimakase tlen imiaka tekitlajitoltianij tlen tlaltokayolmej. Nechikolueyitlajitoltianij uan eltipatekitlaixnamikili tlan moneki, ki pouasej keski tlausanili kiski tlen nochi tlajitoltilimej tlen tlaltokayolmej uan kijtosej tlan kinelchichiuasej uan kpatlasej.

CHIKNAUI TLAIJTOLNECHIKOLI Amo Moixpanos Tlajneneuilyotl

Chikuasempoali uan majtlaktli uan chikuasentipaj tlaijtoli (Art. 136). Ni tlajneneuilyotl amo kipolos itetikayotl uan ipatijka, maske tlan onkas tlauilanalotl uan moketsas itlachilis. Tlan onkas se tlauilanali, uan motlalis seyok tekitlanauatijketl ka seyok tekitlaneneuili katli amo eltok pan tlajneneuilyotl, kema ya tlamis kuesoli uan altepetl kiplas inemajkayotl, sepaya tlanauatis tlen tlanejneuilyotl, ka isenkauali uan ka tlanauatistli tlen mochijki, kisenkluas ka tlayauiltli katli mopolojkej tlaixpanojkemej, yampatsa tlayakananitekichiuanij, uan katli tlapaleuijkej pan inoj.

Tlaijtolpanolistli

Sentipaj Tlaijtoli. Ni tlanejneuilyotl sempa moixpantis ika nochi tlamokuitlauili uan moixpanmapelos moajokuis uan kiajokuisse nochi mexkotlali; uan amo mochluas tlen tlajtoa tlapepenolkayotl axkayotl tlatotl tlen mexkotlali uan tlatokayolmen, ni tekikalakili amo nimaj motekiuis, uan kena uelis kipeualtis pan se tonal tlen chikuasen mestli xiuitl ome xikipilli uan kaxtolpoali uan majtlaktli uan chikome tonal, uan pan inon motlalis machiotinin mexkosenkotili uan moixpanpanmapelos maseuali tlen tlajtoa machiotlajtoli katli mokluas pan tlapepenolpa tlayakanketl mexkotlanauatiketl.

Kema amatlanonotsali tlen tlapepenolpa, tlen tlajtoa tlaijtoli kitokilia, amo tlanauatis makuili tlakotomitl tlen tlaijtoli najpoali una ome; uan amo kitsakuilis tlan kinekis elis machiotlajtolketl uan tlaijtoltlakatl, tekititos pan tlatsonkotomej, tlan amo tekitlayakantos kampa mochluas tlapepenolpa; nojkia amo uelis kintsakuilise.